

MÜSLÜMAN ÇOCUKLARIN KESİN BİLMESİ GEREKEN KONULAR

ما لايسع أطفال للسلمين جهله-تري

بيان الإسلام
Bayan AL-Islam

جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات ، ١٤٤٥ هـ

ح

الغانم ، يزن

ما لا يسع أطفال المسلمين جهله - تركي. / يزن الغانم ؛ جمعية

خدمة المحتوى الإسلامي باللغات - ط.١ - الرياض ، ١٤٤٥

١٦٠ ص ١٤ × ٢١ سم

ردمك: ١-٨٣-٨٤١٢-٦٠٣-٩٧٨

١٤٤٥ / ١٨١٣٥

Partners in Implementation

Content
Association

Rowad
Translation

Rabwah
Association

Byenah

This publication may be printed and disseminated by any means provided that the source is mentioned and no change is made to the text.

Tel : +966 50 244 7000

info@islamiccontent.org

Riyadh 13245-2836

www.islamiccontent.org

**MÜSLÜMAN
ÇOCUKLARIN KESİN
BİLMESİ GEREKEN
KONULAR**

ÖNSÖZ

Allah'ın adıyla, hamt Allah'a mahsustur; ve sonrasında

Bunlar, Müslüman çocukların Allah -Tebâreke ve Teâlâ-'nın dininde bilmesi gereken meselelerdir. Anne babaların küçük yaştan itibaren çocuklarına öğretmesi gereken hususlardır.

* Bütün çocuklara, her yaşa ve İslam'a yeni girenlere uygun, itikatta, fıkhıta, siyerde, görgü kurallarında, tefsirde, hadiste, ahlakta ve zikirde kolay ve tamamlanmış bir müfredattır. Evlerde, anaokullarında ve eğitim kurumlarında ezberlemeye, açıklanarak anlatmaya uygundur. İlim dallarına göre sıralayıp, soru cevap şeklinde hazırladım. Çünkü bu zekayı keskinleştirir, ezberin daha kalıcı olmasını sağlar ve eğitmenler öğrencilerinin yaşlarına uygun olanı seçer.

Yüce Allah'tan bu eseri faydalı kılmasını ve benden kabul etmesini niyaz ederim.

Bunun aslı: Allah Teâlâ'nın şu buyruğudur:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُوا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ﴾ [التحریم: ٦]

{Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi, yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun. O ateşin başında gayet katı, çetin, Allah'ın kendilerine verdiği emirlere karşı gelmeyen ve kendilerine emredilen şeyi yapan melekler vardır.} [Tahrim Suresi: 6. Ayet]

Abdullah b. Abbas -radiyallahu anhuma- hadisinde şöyle demiştir: Ben, bir gün Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in (bineğinin) arkasındaydım ve şöyle buyurdu

«Ey çocuk! Sana birkaç kelime öğreteceğim. Sen Allah'ı (dinini) koru ki, Allah da seni korusun; sen Allah'ı (dinini) koru ki, Allah'ı yanında bulursun. İstedığın zaman Allah'tan iste, yardım dilediğin zaman Allah'tan yardım dile. Bil ki, bütün insanlar eğer sana bir

şeyle fayda vermek üzere toplansa, sana ancak Allah'ın senin lehine yazdığı şey ile fayda verebilirler ve eğer sana bir şey ile zarar vermek üzere toplansa ancak Allah'ın senin aleyhine yazdığı şeyle sana zarar verebilirler. Kalemler kaldırıldı ve sahifeler kurudu.» Tirmizî ve Ahmed rivayet etmiştir.

Çocuk Eğitiminin Önemi:

Bir kimsenin, İslam fitratıyla tam bir insan, iman yolunda iyi bir tevhit ehli olması için çocuğuna dininde ihtiyaç duyduğu şeyleri öğretmesi farzdır.

İmam İbn Ebî Zeyd El-Kayravânî -rahimehullah- şöyle demiştir:

يقول الإمام ابن أبي زيد القيرواني رحمه الله تعالى: "و قد جاء أن يؤمروا بالصلاة لسبع سنين، و يُضربوا عليها لعشر، و يفرق بينهم في المضاجع، فكذاك ينبغي أن يعلموا ما فرض الله على العباد من قول و عمل قبل بلوغهم ليأتي عليهم البلوغ و قد تمكن ذلك من قلوبهم، و سكنت إليه أنفسهم، و أنست بما يعملون به من ذلك جوارحهم" مقدمة ابن أبي زيد القيرواني(ص: ٥) .

"(Anne babaya) yedi yaşına geldiğinde çocuklarına namazı emretmeleri, on yaşına geldiğinde kılmadıkları takdirde hafifçe vurmaları, (kız ve erkek çocukların) yataklarını ayırmaları emredildi. Aynı şekilde, Allah'ın kullarına söylemeyi ve yapmayı farz kıldığı şeyleri, ergenlik çağına girmeden önce bildirsinler ki, bülüğa erdiklerinde bu onların kalplerine yerleşsin, nefisleri onunla huzur bulsun ve uzuvları da ibadete alışsın." İbn Ebî Zeyd El-Kayravânî'nin Mukaddimesi (s: 5)

AKİDE BÖLÜMÜ: Akide İlmî: İslam Akaidi: Allah Teâlâ'nın rabliğine, uluhiyetine, isim ve sıfatlarına, meleklerine, kitaplarına, resullerine, ahiret gününe, hayır ve şerri ile kadere, ispat edilen diğer gaybi hususlara, dinin esaslarına, bu konuda selef-i salihinin üzerinde icma ettikleri meselelere ve diğer konulara kesin olarak iman etmektir

1. Soru: Rabbin kim?

Cevap: Rabbim, nimetleri ile beni ve bütün âlemleri yetiştirip eğiten Allah'tır. O benim ilahımdır ve benim O'ndan başka hiçbir ilahım yoktur. O; her şeyin yaratıcısı, maliki, rızkını veren ve evrende olan her şeyin işlerini düzenleyip idare edendir.

Delili: Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ [الفاتحة: ٢]

{Hamt, âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur.} [Fâtiha Suresi: 2. Ayet]

2. Soru: Dinin nedir?

Cevap: Benim dinim İslam'dır, o da tevhid ile Allah'a teslim olmak, itaat ile O'na boyun eğmek, şirkten ve şirk ehlerinden beri/uzak olmaktır.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ﴾ [آل عمران: ١٩]

{Şüphesiz Allah katında hak din İslâm'dır.} [Âli İmran Suresi: 19. Ayet]

3. Soru: Peygamberin kim?

Cevap: Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ﴾ [الفتح: ٢٩]

{O, Allah'ın resulü Muhammed'dir...} [Fetih Suresi: 29. Ayet]

4. Soru: Kelime-i Tevhidi ve anlamını söyle?

Cevap: Kelime-i Tevhit; "Allah'tan başka hak ilah yoktur" ve manası: Allah'tan başka kendisine ibadet edilecek hak ilah yoktur.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ [محمد: ١٩]

{Bil ki, Allah'tan başka hak ilah yoktur...} [Muhammed Suresi: 19.]

5. Soru: Allah -Azze ve Celle- Nerede?

Cevap: Yüce Allah, gökte Arş'ın üzerinde, bütün yaratılmışların üzerindedir. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى﴾ [طه: ٥]

{Rahman olan Allah arşa istiva etmiştir.} [Tâ-Hâ Suresi: 5. Ayet]

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ﴾ [الأنعام: ١٨]

{O, kullarının üstünde tam bir tasarrufa sahiptir. O Hakîm'dir, her şeyden haberdardır.} [En'âm Suresi: 18. Ayet]

6. Soru: Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Allah'ın Rasûlü olduğuna şahadet etmenin anlamı nedir?

Cevap- Allah onu âlemlere müjdecî ve uyarıcı olarak göndermiştir.

Yapılması gerekli olan:

- 1- Emrettiğine itaat etmek.
- 2- Haber verdiğini tasdik etmek.
- 3- Ona isyan etmemek.

4- Yüce Allah'a ancak Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem'in öğrettiği şekilde ibadet etmek. O da, sünnete uymak ve bidati terk etmek ile olur.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ﴾ [النساء: ٨٠]

{Rasûle itaat eden Allah'a itaat etmiş olur...} [Nisâ Suresi: 80. Ayet]

Allah -Subhânehû ve Teâlâ- şöyle buyurmuştur:

﴿وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ۗ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ﴾ [النجم: ٤-٣]

{Kendi hevasından konuşmaz.} {O (size okuduğu), kendisine indirilmiş vahiyden başka bir şey değildir.} [Necm Suresi: 3, 4. Ayetler]

Allah -Azze ve Celle- şöyle buyurmuştur:

﴿يَتَأْتِيهَا النَّبِيُّ اتِّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ [الأحزاب: ١]

{İçinizden Allah'ın lütfuna ve ahiret gününe umut bağlayanlar, Allah'ı çokça ananlar için hiç şüphe yok ki, Rasûlullah'ta güzel bir örnek vardır.} [Ahzâb Suresi: 21. Ayet]

7. Soru: Yüce Allah bizi neden yarattı?

Cevap: Bizi yalnız kendisine ibadet etmemiz için yarattı ve O'nun ortağı yoktur.

Oyun, eğlence için yaratmamıştır.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ [الذاريات: ٥٦-٥٧]

{Ben cinleri ve insanları, ancak bana ibadet etsinler diye yarattım.} [Zâriyât Suresi: 56. Ayet]

8. Soru: İbadet Nedir?

Cevap: Yüce Allah'ın sevdiği ve razı olduğu gizli ya da açıktan işlenen söz ve amelleri kapsayan bir terimdir.

● Açık ameller: Dil ile yapılan tesbih, hamt ve tekbir, namaz ve hac bu amellere birer örnektir.

● Gizli ameller: Tevekkül, korku ve ümit etmek bu amellere birer örnektir.

9. Soru: En büyük görevimiz nedir?

Cevap- En büyük görevimiz: Yüce Allah'ı tevhit etmek/bir ve tek saymaktır. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ﴾ [البينة: ٥]

{Hâlbuki onlara; Allah'a kulluk etmeleri, Hanîfler olarak O'na yürekten inanıp boyun eğmeleri emredilmişti.} [Beyyine Suresi: 5. Ayet]

10. Soru: Tevhidin çeşitleri nelerdir?

Cevap: 1- Rububiyet Tevhidi: Allah'ın bir ve tek olarak yaratıcı, rızık veren, malik ve hükümdar olduğuna, O'nun ortağının olmadığına iman etmektir.

2 - Ulûhiyet Tevhidi: Sadece Allah'a ibadet etmek, Allah Teâlâ'dan başka bir varlığa ibadet etmemektir.

3- İsim ve Sıfat Tevhidi: Allah Teâlâ'nın kitap ve sünnette zikredilen isim ve sıfatlarına temsil(1), teşbih(2) ve ta'til (3) etmeden iman etmektir.

Tevhidin üç çeşidinin delili: Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا﴾ [مریم: 65]

{O, göklerin, yerin ve bu ikisi arasındakilerin Rabbi'dir. Şu halde O'na sabır ve sebatla kulluk et. O'nun adını almaya layık başka birini biliyor musun?} [Meryem Suresi: 65. Ayet]

11. Soru: En büyük günah nedir?

Cevap: Allah Teâlâ'ya şirk koşmaktır.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَىٰ

إِثْمًا عَظِيمًا ﴿٤٨﴾ [النساء: ٤٨]

{Allah kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamaz; bundan başkasını dilediği kimse hakkında bağışlar. Allah'a ortak koşan kimse büyük bir günah işleyerek iftira etmiş olur.} [Nisâ Suresi: 48. Ayet]

12. Soru: Şirk ve çeşitleri nelerdir?

Cevap: Şirk: Kişinin ibadetinde, rububiyetinde, isim ve sıfatlarında Allah'a ortak koşmasıdır. İbadet türlerinden herhangi birini Allah Teâlâ'dan başkasına yapmak şirktir.

Şirkin Çeşitleri:

Büyük Şirk: Yüce Allah'tan başkasına dua etmek, Allah Subhânehû ve Teâlâ'dan başkasına secde etmek, ya da Allah Azze ve Celle'den başkasına kurban kesmek buna bir örnektir.

Küçük Şirk: İslam milletinden çıkarmayan şirktir. Allah Teâlâ'dan başkası adına yemin etmek, fayda sağlaması ya da zararı defetmek için takılan muska, bir kimsenin insanların kendisine baktıklarını görünce namazını daha iyi kılması gibi küçük riya buna bir örnektir.

13. Soru: Allah Teâlâ'dan başka gaybı bilen var mı?

Cevap: Gaybı ancak Allah bilir.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٦٥﴾﴾ [النمل: ٦٥]

{De ki: Göklerde ve yerde gaybı Allah'tan başka kimse bilmez. Onlar ne zaman diriltileceklerini de bilmezler.} [Neml Suresi: 65. Ayet]

14. Soru: İmanın esası kaçtır? Cevap: İmanın esası altıdır?

1- Allah Teâlâ'ya iman etmek.

2- Meleklerine iman etmek.

- 3- Kitaplarına iman etmek.
- 4- Rasûllerine iman etmek.
- 5- Ahiret gününe iman etmek.
- 6- Hayrıyla ve şerriyle kadere iman etmek.

Bunun delili: Müslim'de gelen meşhur Cebrâîl hadisidir. Cebrâîl Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'e: «Bana iman'dan haber ver! dedi. O da: Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe, hayrı ve şerri ile kadere iman etmendir.» diye cevap vermiştir.”

15. Soru: İmanın şartlarının anlamı nedir?

Cevap: Allah Teâlâ'ya İman:

Allah'ın bir ve tek olarak seni yaratan, sana rızık veren, her şeyin sahibi ve yaratılmışların işlerini çekip çeviren olduğuna iman etmendir.

İbadet edilen O'dur. O'ndan başka hak ilah yoktur. Yaratma, emretme, hüküm ve kanun koyma sadece O'na aittir ve O'nun ortağı yoktur.

Şüphesiz O; yücedir, eksiksizdir, hamdın tamamı O'na mahsustur, en güzel isimler ve en yüce sıfatlar O'na aittir. O'nun ortağı yoktur ve hiçbir eşi, benzeri yoktur.

Meleklerle İman:

Onlar, kendisine kulluk etmeleri ve emrine tam olarak teslim olmaları için Allah'ın nurdan yarattığı mahluklardır.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحٰنَهُۥٓ ۚ بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ ﴿٢٦﴾ لَا يَسْبِقُونَهُۥ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِۥٓ

يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾﴾ [الأنبياء: ٢٦-٢٧]

{Böyle iken (bazıları) “Rahmân evlât edindi” dediler. Hâşâ! O bundan münezzehtir. Bilâkis o evlât dedikleri lutuf ve ihsana mazhar olmuş

kullardır.} {O'nun sözünün önüne geçmezler, sadece O'nun emriyle hareket ederler.} [Enbiyâ Suresi: 26, 27. Ayetler]

Aleyhissâlâtu vesselâm şöyle buyurmuştur: «Melekler nurdan yaratıldı.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir. -

Bunların arasında peygamberlere vahiy getiren Cebrâil - aleyhisselam- da vardır. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَإِنَّهُ لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٣٢﴾ نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿١٣٣﴾ عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿١٣٤﴾

[الشعراء: ١٩٢-١٩٥]

{Şüphesiz bu Kur'an âlemlerin Rabbi tarafından indirilmiştir.} {Onu, senin kalbine Rûhulemîn indirmiştir.} {Senin kalbine, uyarıcılardan olası diye.} {Açık bir Arapça ile} [Şuarâ Suresi: 192-195. Ayetler]

Kitaplara İman:

Allah'ın resullerine indirdiği kitaplardır.

- Kuran'ı Kerim: Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e.

- İncil: İsa -aleyhisselam-'a.

- Tevrat: Mûsâ -aleyhisselam-'a.

Zebûr: Dâvûd -aleyhisselam-'a.

- İbrahim ve Mûsâ'nın Sahifeleri: İbrahim ve Mûsâ'ya aleyhisselam-'a indirilen sahifelerdir.

Rasullere İman:

Onlar, Yüce Allah'ın kullarına öğretmek, onları hayır ve Cennet'le müjdelemek, şerden ve Cehennem'den sakındırmak için gönderdiği kimselerdir.

Onların en hayırlıları Ulû'l-azm olan peygamberlerdir, onlar:

Nûh -aleyhisselam-.

İbrahim -aleyhisselam-.

Mûsâ -aleyhisselam-.

Îsa -aleyhisselam-.

Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'dir.

Ahiret Gününe İman Etmek:

Öldükten sonra kabirde, kıyamet gününde, yeniden diriliş ve hesap gününde olacıklara iman etmektir. Cennetliklerin ve cehennemliklerin gidecekleri yerlerde istikrar edecekleri gündür. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّقُونَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَنْ زُحِرَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ﴾ [آل عمران: ١٨٥]

"Herkes ölümü tadacaktır; yaptıklarınızın karşılığı size eksiksiz olarak ancak kıyamet gününde verilecektir. Kim Cehennem'den uzaklaştırılır da Cennet'e konursa artık kurtulmuştur. Dünya hayatı zaten aldatıcı şeylerden ibarettir.} [Âli İmran Suresi: 185. Ayet]

Hayrıyla ve Şerriyle Kadere İman Etmek:

Kader: Allah'ın evrende olup biten her şeyi bildiğine inanmaktır. Muhakkak ki O, var olmasını ve yaratılmasını istediklerini Levh-i Mahfuz'a yazmıştır.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ﴾ [القمر: ٤٩]

{Şüphesiz biz her şeyi bir ölçüye göre yarattık.} [Kamer Suresi: 49. Ayet].

Kaderin dört mertebesi vardır:

Birincisi: Allah Teâlâ'nın ilmidir. Her şey hakkında önceden ilmi de dahil olmak üzere, olaylar olmadan önce ve sonrasını (ezeli) ilmiyle bilmesidir.

Delili; Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنزِلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ [لقمان: ٣٤]

{Kiyamet saati hakkındaki bilgi yalnız Allah'ın katındadır. O, yağmuru yağdırmakta, rahimlerdekini bilmektedir. Hiç kimse yarın ne elde edeceğini bilemez, hiç kimse nerede öleceğini bilemez. Ama Allah her şeyi bilir, her şeyden haberdardır.} [Lokman Suresi: 34. Ayet]

İkincisi: Allah bunu Levh-i Mahfuz'da yazmıştır. Olmuş ve olacak her şey O'nun yanında bir kitapta yazılıdır.

Delili; Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿ * وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يُعَلِّمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنَ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظِلْمَتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٥٩﴾ [الأنعام: ٥٩] ﴾

{Gaybın anahtarları Allah'ın yanındadır; onları O'ndan başkası bilmez. O, karada ve denizde ne varsa bilir. O'nun bilgisi dışında bir yaprak bile düşmez. O, yerin karanlıklarındaki tek bir taneyi bile bilir. Yaş ve kuru ne varsa hepsi apaçık bir kitaptadır.} [En'âm Suresi: 59. Ayet]

Üçüncüsü: Her şey Allah'ın dilemesi ile olur. Allah'ın ve yarattığı bir varlığın yaptığı bir şey Allah Subhânehû ve Teâlâ'nın dilemesi dışında meydana gelmez. Kulun seçme hakkı, iradesi ve dilemesi vardır. Ama bu irade ve dileme ancak Allah Subhânehû ve Teâlâ'nın dilemesinden sonra gerçekleşir. Delili; Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿ لَمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ ﴿٢٨﴾ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٩﴾ [التكوير: ٢٨-٢٩] ﴾

{Sizden dosdoğru olmayı dileyenler için} {Âlemlerin Rabbi olan Allah dilemedikçe siz dileyemezsiniz.} [Tekvir Suresi: 28,29. Ayetler]

Dördüncüsü: Bütün varlıkların Allah'ın yarattığı varlıklar olduğuna, onların nefislerini, sıfatlarını, hareketlerini ve içlerindeki her şeyi Allah'ın yarattığına inanmak.

Delili; Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٦﴾ [الصفات: ٩٦] ﴾

{Oysa Allah sizi de, yaptığınız şeyleri de yaratmıştır.} [Sâffât Suresi: 96. Ayet]

16. Soru: Kur'an'ı Kerim'in tanımı nedir?

Cevap: O; Allah Teâlâ'nın kelimidir, yaratılmış değildir.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَإِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ ابْلِغْهُ مَا آمَنَهُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ﴾ [التوبة: ٦]

{Eğer Allah'a ortak koşanlardan biri senden sığınma talebinde bulunursa, Allah'ın kelimini işitebilmesi için ona sığınma hakkı tanı...} [Tevbe Suresi: 6. Ayet] Hadiste rivayet edildiğine göre: «Allah'ın kelimının diğer sözlere üstünlüğü, Allah'ın diğer yaratıklara olan üstünlüğü gibidir.» Tirmizî rivayet etmiştir

17. Soru: Sünnet nedir?

Cevap: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in her sözü, ameli, takriri/onaylaması, yaratılış veya ahlaki özelliğidir..

18. Soru: Bidat nedir? Onu kabul ediyor muyuz?

Cevap: İnsanların din adına sonradan uydurdukları, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- ve ashabi zamanında olmayan her şeydir.

* Kabul etmiyoruz ve reddediyoruz.

Çünkü Nebi -aleyhissalatu vesselam- şöyle buyurmuştur: «Her bidat, dalalettir (sapıklıktır)» Hadisi Ebû Davûd rivayet etmiştir. Başka bir hadiste Peygamber Efendimiz-aleyhissalatu vesselam- şöyle buyurmuştur: «Kim bizim dinimizde olmayan bir şey yaparsa o merduttur, makbul değildir.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

Örnek olarak: İbadetlere eklenen fazlalık, abdest alırken azaları dördüncü kez yıkanması, Peygamber Efendimiz'in doğum gününü kutlanmak buna örnek verilebilir. Bunlar Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- ve ashabından bize aktarılmamıştır.

19. Soru: Velâ ve berâ inancı nedir?

Cevap: Velâ; Müminleri sevmek ve onlara destek olmaktır.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ﴾ [التوبة: ٧١]

{Mümin erkekler ve Mümin kadınlar birbirlerinin dostlarıdır....}
[Tevbe Suresi: 71. Ayet]

Berâ: Kâfirlere buğz etmek ve onlara düşman olmaktır.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَءُؤُا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدَهُ﴾ [المتحنة: ٤]

{İbrahim'de ve onunla birlikte bulunanlarda sizin için güzel bir örnek vardır. Hani onlar kavimlerine şöyle demişti: "Biz sizden ve Allah'ı bırakıp taptıklarınızdan uzağız, sizin dininizi inkâr ediyoruz. Siz bir tek Allah'a ibadet edinceye kadar, sizinle bizim aramızda sürekli bir düşmanlık ve nefret belirmiştir.} [Mümtehine Suresi: 4. Ayet]

20. Soru: Yüce Allah, İslam'dan başka bir din kabul eder mi?

Cevap: Yüce Allah, İslam'dan başkasını kabul etmez.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ [آل عمران: ٨٥]

{Kim İslam'dan başka bir din ararsa, (bu) ondan asla kabul edilmeyecektir. O, ahirette de kaybedenlerden olacaktır.} [Âli İmran Suresi: 85. Ayet]

21. Soru: Küfür, söz, amel ve itikatta olur. Buna örnek verebilir misin?

Cevap: **Söz ile yapılan örnek:** Allah Subhânehû'ya ve Rasûlü -sallallahu aleyhi ve sellem-'e sövmek.

Amel ile yapılabilecek örnek: Kur'an'a hakaret etmek veya Allah Teâlâ'dan başkasına secde etmek.

İtikatta küfre girmeye örnek: Allah Teâlâ'dan başka ibadete layık bir ilah bulunduğuna veya Allah Teâlâ ile birlikte bir yaratıcının olduğuna inanmak.

22. Soru: Nifak ve türleri nelerdir?

Cevap:

1- Büyük Nifak: Küfrü gizlemek ve imanı göstermektir.

İslam dininden çıkarır ve büyük küfürdür.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا﴾ [النساء: ١٤٥]

{Şüphe yok ki münafıklar Cehennem'in en alt katındadırlar; artık onlara asla bir yardımcı bulamazsın.} [Nisâ Suresi: 145. Ayet]

2- Küçük Nifak:

Yalan söylemek, sözünde durmamak ve emanete ihanet etmek buna bir örnektir.

İslam'dan çıkarmaz, günahlardandır ve yapan kimse azaba maruz kalır.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Münafığın alameti üçtür: Konuşunca yalan söyler, söz verince sözünden cayar, kendisine bir şey emanet edildiğinde hıyanet eder.» Buhârî ve Müslim rivayet etmiştir.

23. Soru: Peygamberlerin ve rasullerin sonuncusu kimdir?

Cevap: O, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'dir.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَٰكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ

عَلِيمًا ﴿٤٠﴾ [الأحزاب: ٤٠]

{Muhammed, sizin erkeklerinizden hiçbirinin babası değildir. Fakat o, Allah'ın Rasülü ve nebilerin sonuncusudur...} [Ahzâp Suresi: 40. Ayet]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Ben peygamberlerin sonuncusuyum, benden sonra peygamber yoktur.» Hadisi Ebû Dâvûd, Tirmizî ve diğerleri rivayet etmiştir .

24. Soru: Mucize nedir?

Cevap: **Mucize**; Allah'ın, peygamberlerinin doğruluğunu göstermek için onlara verdiği olağanüstü her şeydir. Örneğin:

- Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- için ayın ikiye yarılması Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿أَقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَادْشَقَّ الْقَمَرُ ۗ وَإِن يَرَوْا آيَةً يُعْرَضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ ۗ وَكَذَّبُوا

وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ۗ وَكُلُّ أَمْرٍ مُّسْتَقَرٌّ ﴿٣﴾ [القمر: ١-٣]

{Vakit yaklaştı ve ay ikiye yarıldı.} {Onlar bir mucize görseler hemen yüz çevirip, “Bu öteden beri bilinen bir sihir!” derler.} {Hep yalan söylediler ve kişisel arzularına uydular; oysa her iş yerli yerindedir.} [Kamer Suresi: 1-3. Ayetler]

Mûsâ -aleyhisselam- için denizin yarılp Firavun ve askerlerinin suda boğulması. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ فَأَنْجَيْنَاكُمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿٥٠﴾ [البقرة: ٥٠]

{Hani, sizin için denizi yarmış, sizi kurtarmış, gözlerinizin önünde Firavun askerlerini suda boğmuştuk.} [Bakara Suresi: 50. Ayet]

25. Soru: Sahabeler kimlerdir? Onları seviyor muyum??

Cevap: **Sahabe**; Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- ile karşılaşan, ona inanan ve İslam üzere can veren kimsedir.

- Biz onları severiz, onlara uyarız ve onlar peygamberlerden sonra insanların en hayırlı ve en faziletli olanlarıdır.

En faziletliileri; dört halifedir:

Ebû Bekir -radiyallahu anh-.

Ömer -radiyallahu anh-.

Osman -radiyallahu anh-.

Ali -radiyallahu anh-. Allah Teâlâ sahabeler -radiyallahu anhum- hakkında şöyle buyurmuştu:

﴿وَالسَّبِيقُونَ الْأَوْلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ [التوبة: ١٠٠]

{Muhacirler'in ve Ensar'ın ilkleri ile onlara güzelce uyanlardan Allah hoşnut olmuştur, onlar da O'ndan razıdırlar. Onlara, sonsuza dek hep içinde kalmak üzere altından ırmaklar akan Cennetler hazırlamıştır. Büyük bahtiyarlık işte budur.} [Tevbe Suresi: 100. Ayet]

26. Soru: Müminlerin anneleri kimlerdir?

Cevap: Onlar, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in eşleridir.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿الَّتِي أُولَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَىٰ أُولِيَائِكُمْ مَعْرُوفًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا﴾ [الأحزاب: ٦]

{Peygamber, Müminlere kendilerinden daha yakındır, eşleri de onların anneleridir.} [Ahzâp Suresi: 6. Ayet]

27. Soru: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Ehlibeyt'inin bizim üzerimizdeki hakkı nedir?

Cevap: Biz onları sever ve dost ediniz, onlara buğz edenlere bizde buğz eder, onların sevgisinde aşırıya kaçmayız. Ehlibeyt, Rasûlullah'ın eşleri, zürriyeti, Haşimoğulları ve

Muttalipoğulları'dından Mümin olan kimselerdir. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur.

﴿وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتَيْنَ الزَّكَاةَ وَأَطَعْنَ اللَّهَ

وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ﴿٣٣﴾ [الأحزاب: ٣٣]

{Allah sizi sadece günah kirlerinden arındırmak ve sizi tertemiz yapmak istiyor.} [Ahzâp Suresi: 33. Ayet]

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- bir hadisinde şöyle buyurmuştur: «Ehl-i Beytim hakkında size Al-lah'ı hatırlatırım!. Ehl-i Beytim hakkında size Allah'ı hatırlatırım! Ehl-i Beytim hakkında size Allah'ı hatırlatırım!» Hadisi, Müslim rivayet etmiştir.

28. Soru: Müslümanların yöneticilerine karşı tutumumuz nasıl olmalıdır?

Cevap: Onlara hürmet etmek, masiyet olmaksızın onları dinleyip itaat etmek, gizliden onlara dua etmek ve nasihat etmek, apaçık bir küfür görmedikçe onlara isyan etmemektir. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِن تَنَزَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ

إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٥٩﴾ [النساء: ٥٩]

{Ey iman edenler! Allah'a itaat edin, peygambere itaat edin, sizden olan ulü'l-emre de. Eğer bir hususta anlaşmazlığa düşerseniz -Allah'a ve ahirete gerçekten inanıyorsanız- onu, Allah'a ve peygambere götürün. Bu, elde edilecek sonuç bakımından hem hayırlıdır, hem de en güzeldir.} [Nisâ Suresi: 59. Ayet]

29. Soru: Müminlerin yurdu neresidir?

Cevap: **Cennet'tir.** Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ﴿١٢﴾ [محمد: ١٢]

{Şüphesiz yok ki Allah, iman edip salih amel işleyenleri altından ırmaklar akan Cennetlere sokacaktır...} [Muhammed Suresi: 12. Ayet]

30. Soru: Kâfirlerin yurdu neresidir?

Cevap: Cehennem'dir. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٤﴾﴾

[البقرة: ٢٤]

{Yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten sakının; o, kâfirler için hazırlanmıştır.} [Bakara Suresi: 24. Ayet]

31. Soru: Korku nedir? Umut nedir? Bunun delili nedir?

Cevap: **Korku**; Allah'tan ve O'nun cezalandırmasından korkmaktır.

Ümit: Allah'ın sevabını, mağfiretini ve merhametini ümit etmektir.

Delil: Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ

عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا ﴿٥٧﴾﴾ [الإسراء: ٥٧]

{Onların dua edip yalvardıkları bu kimseler, “Hangimiz daha yakın olacağız?” diye Rablerine vesile ararlar. O'nun rahmetini umarlar, azabından korkarlar. Çünkü Rabbinin azabı gerçekten korkunçtur.} [İsra Suresi: 57. Ayet]

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿* نَبِيُّ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْعَفْوَورُ الرَّحِيمُ ﴿٥٠﴾ وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ﴿٥١﴾﴾ [الحجر: ٤٩-٥٠]

{Kullarıma benim gerçekten çok bağışlayıcı, çok esirgeyici olduğumu haber ver. Ama azabım da çok elem verici bir azaptır!} [Hicr Suresi: 49, 50. Ayetler]

32. Soru: Allah Teâlâ'nın bazı isim ve sıfatlarını söyler misin?

Cevap: Allah; Er-Rab, Er-Rahman, Es-Semi', El-Basîr, El-Alîm, Er-Rezzâk, El-Hayy, El-Azîm, El-Hakîm.... Diğer güzel isimleri ve yüce sıfatları olandır.

33. Soru: Bu isimleri açıklar mısınız?

Cevap: **Allah**; eşi ve benzeri olmayan, ibadeti hak eden tek ilah demektir.

Er-Rab: Yaratan, mülkün sahibi, rızıklandırıcı ve işleri tek başına çekip çeviren, her türlü eksiklikten münezzehtir.

Es-Semi': İşitmesi her şeyi kuşatan, bütün sesleri farklılık ve çeşitlilikleriyle işitendir.

El-Basîr: Her şeyi gören, küçük büyük her şeyi görendir.

El-Alîm: Her şeyi bilen, geçmiş, şimdiki ve gelecekteki her şeyi ilmi ile kuşatandır.

Er-Rahmân: Rahmeti her canlıyı kuşatan, dolayısıyla bütün kulları ve mahlukatı rahmeti altında tutandır.

Er-Rezzâk: İnsan, cin ve tüm canlıların rızıkından sorumlu olandır.

El-Hayy: Diri, ölmeyecek olandır. Bütün yaratılmışlar ölürler.

El-Azîm: İsimlerinde, sıfatlarında ve fiillerinde her türlü kemal ve azamet sahibidir. **El-Hakîm**: Yaratmasında hikmet sahibi, onu en mükemmel, en iyi yapan, yaratmasında ve emrinde hikmet sahibidir. **Hikmet**: Her şeyi yerli yerinde merteye ve konumuna uygun yapandır.

34. Soru: Müslümanların âlimlerine karşı tutumumuz nasıl olmalıdır?

Cevap: Biz onları severiz, dini konularda ve daha önce benzeri görülmemiş konularda onlara dönüp sorarız. Onları ancak güzellikle anarız. Kim onlar hakkında bundan başka bir şekilde konuşursa bu iş kötüdür. O, doğru yolun dışında bir yoldur.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ أَنْشُرُوا فَأَنْشُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ الّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ

حَبِيرٌ ﴿١١﴾ [المجادلة: ١١]

{Allah içinizden iman edenleri ve ilim sahibi olanları yüksek derecelere çıkarır. Yapıp ettiklerinizden Allah tamamen haberdardır.} [Mücâdele Suresi:11. Ayet]

35. Soru: Allah Teâlâ'nın veli kulları kimlerdir?

Cevap: Onlar, Mümin ve takva sahibi olanlardır.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾﴾

[يونس: ٦٢-٦٣]

{İyi bilin ki, Allah'ın dostları için korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir de! Onlar iman edip de Allah'a karşı gelmekten sakınanlardır.} [Yûnus Suresi: 62, 63. Ayetler]

36. Soru: İman; söz ve amel midir?

Cevap: İman; söz, amel ve itikattir. Dil ile söylemek, kalp ile iman ve amel etmek, uzuvlar ve imanın esaslarıyla amel etmektir. Ebû Hureyre –radiyallahu anh-’tan rivayet edildiğine göre Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «İman yetmiş yahut altmış küsur şubedir. Bu şubelerin en üst seviyesi "Lâ ilahe illallah/Allah'tan başka hak ilah yoktur." sözü; en alt seviyesi ise eziyet veren şeyleri yoldan kaldırmaktır. Hayâ etmek de imandan bir şubedir.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

37. Soru: İman artar ve eksilir mi?

Cevap: İman itaatle artar, günahla azalır.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ ءَايَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا

وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾﴾ [الأنفال: ٢]

{Müminler o kimselerdir ki, Allah'ın adı anıldığında yürekleri titrer, kendilerine Allah'ın ayetleri okunduğunda bu onların

imanlarını arttırır. Onlar yalnızca Rablerine güvenirlir.} [Enfâl Suresi: 2. Ayet]

38. Soru: İhsan nedir?

Cevap: Allah'a O'nu görüyormuş gibi ibadet etmendir. Çünkü her ne kadar sen onu görmüyorsan da o seni muhakkak görür.

39. Soru: Ameller Yüce Allah katında ne zaman makbul olur?

Cevap: İki şartı vardır:

1- Allah Teâlâ rızası için olursa.

2- Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetine uygun olursa.

40. Soru: Allah Teâlâ'ya tevekkül etmek nasıl olur?

Cevap: Fayda vermesi ve zararı defetmesi hususunda sebeplere sarılıp, Allah Teâlâ'ya güvenerek olur.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ﴾ [الطلاق: ٣]

{Kim Allah'a tevekkül ederse, Allah ona yeter...} [Talâk Suresi: 3. Ayet]

(Ona yeter): Yani onu korur ve ihtiyacını karşılar.

41. Soru: İyiliği emredip kötülükten sakındırmanın gereği nedir?

Cevap: İyilik; her işte Allah -Azze ve Celle-'ye itaat etmektir. Münker/Kötülük; Allah -Azze ve Celle-'ye karşı işlenen günahların yasaklanmasıdır.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur :

﴿كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ

ءَامَنَ أَهْلَ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِّنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ [آل عمران: ١١٠]

{Siz, insanlar için ortaya çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötülükten alıkoyar ve Allah'a iman edersiniz...} [Âli İmrân Suresi: 110. Ayet]

42. Soru: Ehl-i Sünnet ve'l-cemaat kimdir?

Cevap: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- ve ashabının, söz, amel ve itikatlarında bulunduğu yol üzerinde olanlardır.

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetine tabi oldukları ve bidati terk ettikleri için kendilerine Ehl-i Sünnet adı verilmiştir.

Ve'l-cemaat: Çünkü onlar hak üzerinde toplanıp onda ayrılığa düşmemişlerdir. Nebi -aleyhissâlâtu vesselâm- şöyle buyurmuştur: «İsrail oğulları yetmiş iki fırkaya ayrılmışlardı. Ümmetim ise yetmiş üç fırkaya ayrılacaktır. Bunlardan biri hariç hepsi Cehennem'de olacaktır. Ashab: “O fırka kimdir?” diye sordular. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'de şöyle buyurdu: “Benim ve ashabımın üzerinde olduğu din üzere olanlardır.» Hadisi Tirmizî rivayet etmiştir.

FIKİH BÖLÜMÜ: Fıkıh İlmi: Fıkıh: Taharet, namaz, zekat, oruç, hac, cihat ve diğer temel ibadetlerin şeri hükümlerini bilmektir.

1. Soru: Tahareti tarif edebilir misin?

Cevap: **Taharet**; hadesin ortadan kaldırılması, necasetin izale edilmesidir. Yani; namaz kılmaya mani olan şeyleri ortadan kaldırmaktır. Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- de şöyle buyurmuştur: «Namazın anahtarı abdest almaktır.» Hadisi Ebû Dâvûd rivayet etmiştir.

Necasetten Taharet: Bir Müslümanın vücuduna, elbisesine ve namaz kıldığı yere bulaşan necaseti temizlemesidir.

Hadesten Taharet: Temiz su ile abdest veya gusül olarak ya da su bulamayan veya suyu kullanamayacak durumda olan kimsenin teyemmüm olarak yaptığı temizliktir.

2. Soru: Necaset bulaşan bir şey nasıl temizlenir?

Cevap: Temizlenene kadar suyla yıkayarak temizlenir.

- Köpeğin yaladığına gelince; ilki toprakla toplamda yedi defa yıkanarak temizlenir. Ebû Hureyre'den rivayet edildiğine göre o şöyle demiştir: Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Köpek birinizin kabına dilini sokup yalayacak olursa, o kabın temizlenmesi ilki toprak ile olmak üzere yedi defa yıkayarak gerçekleşir.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

3. Soru: Abdestin fazileti nedir?

Cevap: Nebi -aleyhissâlâtu vesselâm- şöyle buyurmuştur: «Müslüman bir kul» ya da «Mümin» bir kul abdest aldığı anda yüzünü yıkarsa, gözleri ile bakarak işlediği her günah abdest suyu «veya suyun son damlası ile» yüzünden çıkar. İki elini yıkadığında, elleriyle tutarak işlediği her günah abdest suyu «veya suyun son damlası ile» ellerinden çıkar. Ayaklarını yıkadığı zaman, ayaklarıyla yürüyerek işlediği her günah abdest suyu «veya suyun

son damlası ile» ayaklarından çıkar. Neticede o Mümin kul günahlardan temizlenmiş olur.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir

4. Soru: Nasıl abdest alırsın?

Cevap: Eller üç defa yıkanır.

Üç defa mazmaza, istinşâk ve istinsâr yaparsın.

Mazmaza: Suyun ağza alınması, çalkalanması ve tükürülerek suyun dışarı atılmasıdır.

İstinşâk: Sağ avuca alınan suyun burnun içine çekilmesidir.

İstinsâr: İstinşâk yaptıktan sonra sol el ile suyun burundan dışarı çıkartılmasıdır.

Sonra yüzünü üç defa yıkarsın.

Sonra kollarını dirseklere kadar üç defa yıkarsın.

Sonra başını ön tarafından arka tarafına ve arkadan ön tarafa doğru mesh edersin. Kulaklarını da mesh edersin.

Sonra ayaklarını aşık kemiklerine kadar üç defa yıkarsın.

Bu abdestin en kâmil olan şeklidir. Osman, Abdullah b. Zeyd ve diğer sahabelerin Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'den rivayet ettiği Buhârî ve Müslim hadislerinde yer almaktadır. Buhârî ve diğer hadis kitaplarında aktarılan başka bir rivayette Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in: " Abdest azalarını birer kez ya da ikişer kez yıkayarak" abdest aldığı aktarılmıştır.

5. Soru: Abdestin farzları nelerdir ve sayısı kaçtır?

Cevap: Bir Müslümanın içlerinden birini terk etmesiyle abdestin geçerli olmayacağı farzlardır.

1- Mazmaza ve istinşâkla beraber yüzün yıkanması.

2- Kolların dirseklerle beraber yıkanması.

3- Başın ve kulakların mesh edilmesi.

4- Ayakların aşık kemikleriyle beraber yıkanması.

5- Abdest azaları arasındaki sıralama; önce yüzü yıkamak, sonra kolları yıkamak, sonra başı mesh etmek, sonra da ayakları yıkamaktır. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ
وَأَمْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ ۗ﴾ [المائدة: ٦]

{Ey iman edenler! Namaz kılmaya kalkacağınız zaman yüzlerinizi, dirseklere kadar kollarınızı yıkayın, başlarınızı mesh edin, ayaklarınızı da aşık kemiklerine kadar yıkayın.} [Mâide Suresi: 6. Ayet]

Muvâlât: Abdest azalarını ara vermeksizin biri kurumadan diğerini yıkayarak abdest almaktır.

- Abdesti yarım alıp, başka vakitte diğer kısmını tamamlarsa, o kimsenin abdesti geçerli olmaz. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- namaz kılan bir adamı gördü, ayağının arka kısmında bir dirhem kadarlık yer kuru kalmış su değmemişti. Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- o kimseye abdesti ve namazı tekrar etmesini emretti.» Hadisi Ebû Dâvûd rivayet etmiştir.

6. Soru: Abdestin sünnetleri nelerdir ve sayısı kaçtır?

Cevap: Abdestin sünnetleri; bir kimse bu sünnetleri yaparsa, o kimse için fazladan sevap ve mükâfat vardır; terk ederse o kimseye bir günah yoktur, abdesti de geçerlidir.

1- Besmele çekmek: Bismillah demek. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Abdest alırken Allah Teâlâ'nın ismini zikretmeyen kimsenin abdesti yoktur.» Hadisi Ebû Dâvûd rivayet etmiştir. 2- Misvak kullanmak. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Eğer ümmetime güçlük vermeyeceğini bilseydim, her abdest için misvak kullanmalarını emrederdim.» Hadisi İmam Ahmed rivayet etmiştir.

3- Elleri yıkamak.

4- Parmakların arasını hilallemek. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Abdesti güzelce al, parmakların arasına suyu eriştir. Oruçlu değilken burnuna suyu çokça çek.» Hadisi Sünen sahipleri rivayet etmiştir.

5- Abdest azalarının ikinci ve üçüncü kez yıkanması.

6- Sağdan başlamak. Âişe -radiyallahu anha- şöyle demiştir: «Nebi-sallallahu aleyhi ve sellem- ayakkabısını giymeye, temizlenmeye (abdest, gusül) ve taranmaya varıncaya kadar her işe sağdan başlamayı severdi.» Hadis Müttefakun aleyhtir.

7- Abdest duasını okumak: «Tek olan ve ortağı bulunmayan Allah'tan başka hak ilah olmadığına, Muhammed'in O'nun kulu ve resûlü olduğuna şahitlik ederim.»

8- Sonrasında iki rekât namaz kılmak. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Kim benim bu aldığım abdest gibi abdest alır, sonra da huşu içinde iki rekât namaz kılsa o kimsenin geçmiş günahı bağışlanır.» Hadisi Buhârî ve Müslim rivayet etmiştir.

7. Soru: Abdesti bozan şeyler nelerdir?

Cevap: İdrar, dışkı veya yel gibi ön ve arka taraftan çıkanlar.

Uyumak, delirmek veya bayılmak. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Göz makatın bağıdır. Göz uyuyunca bağ çözülmüş demektir.» Hadisi Ebû Dâvûd ve İbn Mâce rivayet etmiştir. Deve eti yemek. «Bir adam Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'e sordu: Deve eti yedikten sonra abdest almalı mıyım? (Evet) dedi.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir. Çıplak elle avret mahalline (ön, arka) dokunmak. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Kim cinsel (erkeklik) organına dokunursa abdest alsın.» Hadisi Ebû Dâvûd, Tirmizî ve diğerleri rivayet etmiştir..

8. Soru: Teyemmüm nedir?

Cevap: Teyemmüm; su bulunmadığında veya kullanılması mümkün olmadığında toprak ve benzeri şeylerin kullanılmasıdır. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا ﴾

[النساء: ٤٣]

{Su bulamamışsanız o zaman temiz bir toprağa yönelin (teyemmüm edin) o toprakla yüzlerinizi ve ellerinizi meshedin. . Şüphesiz Allah, çok affedici ve çok bağışlayıcıdır.} [Nisâ Suresi: 43. Ayet]

9. Soru: Nasıl teyemmüm alınır?

Cevap: Avuç içleriyle toprağa bir kere vurulur, yüz ve ellerin üst kısmı bir kez mesh edilir. Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- Ammâr b. Yâsir -radiyallahu anh-'a şöyle buyurmuştur: «(Şöyle yapman yeterliydi). Ardından Nebî -sallallahu aleyhi ve sellem- nasıl teyemmüm alınacağını göstermek için; iki avucuyla yere bir defa vurdu, sonra avuçlarına üfledi, sonra iki elinin içiyle yüzünü ve ellerinin üst kısmını mesh etti.» Hadisi Buhârî ve Müslim rivayet etmiştir.

10. Soru: Teyemmümü bozan şeyler nelerdir?

Cevap: Abdesti bozan her şey teyemmümü de bozar.

Su bulunursa teyemmüm bozulur.

11. Soru: Mest ve çoraplar nedir? Onların üzerlerine mesh edilir mi?

Cevap: Huffeyn/Mestler: Deriden üretilen ayağa giyilen şeydir.

Cevrabeyn/ Çoraplar: Deri dışında başka bir şeyden üretilen ve ayağa giyilen şeydir.

Mugîre b. Şu'be -radiyallahu anh-'ın hadisinde geldiği üzere, ayakları yıkamak yerine mestlerin üzerlerine mesh edilmesi dinen uygundur. « Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- abdest alırdı ve çoraplar üzerine mesh ederdi.» Hadisi Ebû Dâvûd, Tirmizî ve diğerleri rivayet etmiştir. Buhârî ve Müslim'de şöyle geçmektedir: Abdest aldı ve mestleri üzerine mesh etti..

12. Soru: Mestlerin üzerine mesh etmenin hikmeti nedir?.

Cevap: Özellikle soğuk, kış ve yolculuk zamanlarında, ayaklara giyilmiş olanı çıkarmanın zor olduğu durumlarda, kullara kolaylık sağlar. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ فَمَن شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَن كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَيْتُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٨٥﴾

[البقرة: ١٨٥]

{Allah sizin için kolaylık istiyor, güçlük çekmenizi istemiyor.}
[Bakara Suresi: 185. Ayet]

13. Soru: Çorap üzerine mesh etmenin sıhhat şartları nelerdir?

Cevap: 1- Abdest aldıktan sonra mestlerin giyilmesi gerekir. Mugîre -radiyallahu anh- şöyle demiştir: «Ben, bir yolculuk sırasında Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte idim. (Abdest için) mestlerini çıkarmak üzere ellerimi uzattığımda bana: "(Onları bırak! Çünkü ben, mestlerimi abdestli olarak giydim, buyurdu.) Sonra da mestlerinin üzerine mesh etti.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

2- Mestin temiz olması gerekir, necis bir şeyin üzerine mesh etmek caiz değildir.

3- Mestlerin abdest alırken yıkanması farz olan yerleri örtmesi gerekir.

4- Mesh, yolcu olmayan mukim için bir gün bir gece ve yolcu için üç gün üç gece olarak belirlenen süre içinde yapılması gerekir. Ali -radiyallahu anh-'tan rivayet edilen hadiste şöyle buyrulmuştur: «Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- yolcuya

üç gün ve üç gece yolcu olmayana da bir gün ve bir gece mestlerin üzerine mesh etme süresi verdi.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

14. Soru: Çorabın üzerine nasıl mesh edilir?

Mesh yapmanın şekli ise şöyledir: Su ile ıslatılan eller ayak parmak uçlarına koyulur, sonra onları ayak bileğine kadar mesh edilir. Sağ ayağını sağ eli ile, sol ayağını sol eliyle mesh eder, mesh ederken parmakların arasını açar ve meshi tekrarlamaz.

15. Soru: Mestler üzerine mesh etmeyi bozan durumlar nedir?

Cevap: 1- Mesh süresinin dolması; şeriatın belirlediği mesh etme süresi bittikten sonra mestler üzerine mesh yapmak caiz değildir. Bu süre de mukim için bir gün bir gece, yolcu için de üç gün üç gecedir.

2- Mestlerin çıkarılması; bir kimse mesh ettikten sonra mestlerini veya birini çıkarırsa, daha sonra üzerlerine mesh yapmak geçerli olmaz.

16. Soru: Namazın fazileti nedir? Ebû Hureyre'den rivayet edildiğine göre: Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Birinizin kapısının önünde bir nehir olsa, o kimse her gün bu nehirde beş defa yıkansa, kirinden bir şey kalır mı?) Sahabeler: O kimsenin kirinden hiçbir şey kalmaz, dediler. Bunun üzerine Rasûlullah şöyle buyurdu: (Beş vakit namaz işte bunun gibidir. Allah beş vakit namazla günahları silip yok eder.» Hadis Muttefakun aleyhtir. Hadiste geçen Ed-Deran: Kir manasına gelmektedir.

17. Soru: Namazın anlamı nedir?

Cevap- Namaz: Tekbir ile başlayıp selam ile biten, belirli söz ve amellerle Allah'a ibadet etmektir.

18. Soru: Namazın hükmü nedir?

Cevap: Namaz her Müslüman'a farzdır.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا﴾ [النساء: ۱۰۳]

{Şüphe yok ki namaz, belirli vakitlerde Müminler üzerine farz kılınmıştır.} [Nisâ Suresi: 103. Ayet]

19. Soru: Namazı terk etmenin hükmü nedir?

Cevap: Namazı terk etmek küfürdür. Nebi -aleyhissalatu vesselâm- şöyle buyurmuştur: «Bizimle onlar (münafıklar) arasındaki sözleşme, namazdır. Kim, namazı terk ederse, kâfir olur.» Ahmed, Tirmizî ve diğerleri tarafından rivayet edilmiştir.

20. Soru: Bir Müslümana gece ve gündüz kaç vakit namaz farzdır? Her namazda kaç rekât vardır?

Cevap: Gece ve gündüz beş vakit namaz farz kılınmıştır. Sabah namazının farzı iki rekât, öğle namazının farzı dört rekât, ikinci namazının farzı dört rekât, akşam namazının farzı üç rekât ve yatsı namazının farzı dört rekâttir.

21. Soru: Namazın şartları nelerdir?

Cevap: 1- İslâm; kâfirin kıldığı namaz geçersizdir. Çünkü şirk amellerini iptal eder. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَلَقَدْ أَوْحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكَ لَئِن أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ

الْخَاسِرِينَ﴾ [الزمر: ۶۵]

{Eğer Allah'a ortak koşarsan, bilmiş ol ki yaptıkların boşa gider.} [Zümer Suresi: 65. Ayet]

2- Akıl; delinin kıldığı namaz geçerli değildir.

3- Temyiz; küçük, ayırt edemeyen çocuğun kıldığı namaz geçerli değildir. Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Üç kişiden sorumluluk kalkmıştır. Bunlar: Uyanıncaya kadar uyuyan kişi, akli baliğ oluncaya kadar çocuk ve akıllanıncaya veya kendine gelinceye kadar deli.» Hadisi Sünen sahipleri rivayet edilmiştir.

4- Niyet. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Ameller, ancak niyetlere göredir. Herkes ancak (ameliyle) niyet ettiğinin karşılığını alır.» Hadisi Buhârî rivayet etmiştir

5- Vaktin girmesi. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ [النساء: ١١٠]

{Şüphe yok ki namaz, belirli vakitlerde Müminler üzerine farz kılınmıştır.} [Nisâ Suresi: 103. Ayet]

6- Hadesten taharet. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Birinizin abdesti bozulunca, abdest almadıkça, Allah onun namazını kabul etmez.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

7- Necasetten taharet. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَتِيَابَكَ فَطَهِّرْ﴾ [المدثر: ٤]

{Elbiseni tertemiz tut.} [Müddessir Suresi: 4. Ayet]

8- Setru'l Avret. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿يَبْنَیْ ءَادَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ

الْمُسْرِفِينَ﴾ [الأعراف: ٣١]

{Ey Âdemoğulları! Her namaz kılacağınızda güzelce giyinin} [A'râf Suresi: 31. Ayet]

9- Kibleye Yönelmek. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur

﴿قَوْلٍ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ﴾ [البقرة: ١٤٤]

{Artık yüzünü Mescid-i Haram tarafına çevir. Nerede olursanız olun yüzünüzü o yöne çevirin.} [Bakara Suresi: 144. Ayet]

22. Soru: Namazın rükünleri nelerdir??

Cevap: Namazın rükünleri on dört tanedir. Bunlar:

1- Gücü yetenin farz namazda kıyamda ayakta durması. İmrân b. Husayn -radiyallahu anh-'ın Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'den rivayet ettiği hadiste: «Namazı ayakta kıl. Ayakta kılmaya

güç yetiremezsen oturarak kıl. Buna da gücün yetmezse yan tarafın üzere yatarak kıl.» diye buyrulmuştur. Hadisi Buhârî rivayet etmiştir.

2- İftitah Tekbiri: "Allahu Ekber". Nebi -aleyhissalatu vesselam- şöyle buyurmuştur: «Namaza durduğun vakit başlangıç tekbirini al.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

3- Fâtiha suresini okumak. Nebi -aleyhissalatu vesselâm- şöyle buyurmuştur: «Fâtihatu'l-Kitabı okumayan kimsenin namazı yoktur.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

4- Rükû etmek. Sırtı dümdüz tutup başı da sırtın hizasında düz tutmak.

5- Rükûdan doğrulmak.

6- Rükûdan doğrulduktan sonra dosdoğru durmak. Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Sonra rükûa varıp da azaların yerleşmiş oluncaya kadar dur. Sonra başını kaldırıp ayakta (büsbütün) doğruluncaya kadar dur.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

7- Secde etmek; alnını, burnunu, ellerini, dizlerini ve ayak parmak uçlarını secde yerine tam bir şekilde koymak.

8- Secdeden doğrulmak.

9- İki secde arasında oturmak. Nebi -aleyhissalatu vesselam- şöyle buyurmuştur: «Sonra secdeye var ve azaların yerleşinceye kadar secdede kal. Sonra başını kaldırıp da azaların yerleşinceye kadar otur.» Hadis Muttefakun aleyhtir. Bu oturuştaki sünnet: İftiraş oturuşudur. O da sol ayağının üzerine oturup, sağ ayağının parmaklar kibleye gelecek şekilde dikmektir. Âişe -radiyallahu anha-'nın rivayet ettiği hadiste: «Sol ayağının üzerine oturur ve sağ ayağının dikerdi.» denilmiştir. Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

10- Ta'dîl-i erkân: O da fiili rükünlerin yerli yerince acele etmeden sükûnet içinde yerine getirilmesidir.

11- Son teşehhüd. İbn Mesûd -radiyallahu anh- şöyle demiştir: Teşehhüd, farz kılınmadan önce namazda şöyle derdik: Nesâî rivayet etmiştir ve aslı sahihayndedir.

12- Son teşehhüd için oturmak.

13- Selam vermek. O da Sağa ve sola “Es-selamu aleykum ve rahmetullahi ve berakatuh.” denilmesidir. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Es-selamu aleykum ve rahmetullah deyip sağına selam verir, es-selamu aleykum ve rahmetullah deyip soluna selam verirdi.» Hadisi Tirmizî ve diğerleri rivayet etmiştir.

14- Namazın rükünlerinin sırasıyla yapmak. Bunları yukarıda açıkladık. Mesela bir kimse kasten rükûdan önce secde ederse namazı batıl olur. Yanlışlıkla yaparsa; rükûa geri dönmesi gerekir, sonra da secde eder..

23. Soru: Namazın farzları nelerdir?

Cevap: Namazın farzları sekiz tanedir. Bunlar:

1- İftitah/Başlangıç tekbiri haricindeki tekbirler.

2- İmam ve tek başına kılan için «**Semiallahu limen hamide**» demek.

3- «**Rabbenâ ve lekel-hamd.**» demek.

4- Rükûda bir kez «**Subhâne Rabbiyel Azim**» demek.

5- Secdede bir kez «**Subhâne Rabbiyel A'lâ**» demek.

6- İki secde arasında «**Rabbiğfirli**» demek.

7- İlk teşehhüdü okumak.

8- İlk teşehhüd için oturmak”.

24. Soru: Namazın sünnetleri nelerdir?

Cevap: Namazın sünnetleri on bir tanedir. Bunlar:

1- İftitah/Başlangıç tekbirinden sonra: Başlangıç duası olarak isimlendiren "**Subhâneke, Allahumme ve bi hamdike ve**

Tebâreke's-muke ve Teâlâ cedduke ve lâ ilâhe gayruke " duasını okumak.

2- Eûzu billah demek.

3- Besmele çekmek.

4- Âmîn demek.

5- Fâtîha'dan sonra bir sure okumak.

6- İmamın kıraatini sesli bir şekilde yapması.

7- «**Rabbenâ ve lekel-hamd.**» dedikten sonra. "Mil'e's-semâvâti ve mil'el-ardi ve mil'e ma şî'te min şey'in ba'du" demek.

8- Rükûdaki bir defadan fazla «**Subhâne Rabbiyel Azim**» demek. Yani bu sözü iki, üç ya da daha fazla söylemek.

9- Secdede birden fazla «**Subhâne Rabbiyel A'lâ**» demek.

10- İki secde arasında birden fazla «**Rabbiğfirli**» demek.

11- Son teşehhütte "Salli ve Bârik duaları" okumak ve akabinde de dua etmek.

Fiili sünnetler, azalar ile yapılan hareketler olarak da isimlendirilir:

1- Başlangıç tekbiriyle beraber ellerini kaldırmak.

2- Rükûya giderken elleri kaldırmak.

3- Rükûdan kalkarken elleri kaldırmak.

4- Sonrasında elleri bağlamak.

5- Sağ eli, sol elin üzerine koymak.

6- Secde ettiği yere bakmak.

7- Kıyamda ayakların arasını açmak.

8- Rükûda parmakların arasını açarak dizleri kavramak, sırtı ve başı dümdüz tutmak.

9- Üzerine secde edilen vücut azalarını en doğru şekliyle yere koymak ve azaların secde edilen yere temas etmesi.

10- Kolları vücuda, karnı baldırlara ve alt baldırı üst baldıra değdirmemek. Dizlerin arasını açmak, parmakları (kıbleye doğru) katlayarak ayakları dik tutmak. Parmakları birleştirerek elleri omuzların hizasına koymak.

11- İlk teşehhütte ve iki secde arasında iftiraş oturuşu ve son teşehütte teverruk oturuşu ile oturmak.

12- İki secde arasında otururken elleri baldırların üzerinde düz ve parmaklar bitişik bir şekilde koymak. Teşehhütte otururken de böyle yapmak, ancak sağ elin serçe parmağı ve yüzük parmağı kapatmak, baş parmak ve orta parmak ile halka yapmak, Allah'ı zikrederken işaret parmağı düz tutmak.

13- Selam verirken başı sağa sola çevirmek

25. Soru: Namazı bozan şeyler nelerdir?.

Cevap: 1- Namazın rükünlerinden ya da şartlarından birini terk etmek.

2- Bilerek konuşmak.

3- Bir şeyler yemek ya da içmek.

4- Ardı ardına çokça hareket yapmak.

5- Namazın farzlarından birini kasten terk etmek.”

26. Soru: Bir Müslüman nasıl namaz kılar?

Cevap: Namazın kılınışı:

1- Vücudunun tamamıyla, başka bir yere dönüp yönelmeden kıbleye döner.

2- Sonra da kılmak istediği namaza, dili ile telaffuz etmeden kalbiyle niyet eder.

3- Sonrasında iftitah/başlangıç tekbirini alır: (Allahu Ekber) der ve tekbir alırken ellerini omuzlarının hizasına kaldırır.

4- Daha sonra göğsünün üzerinde sağ elinin içini sol elinin üzerine bağlar.

5- Sonra da başlangıç duasını okur: «Allahumme bâ'id beynî ve beyne hatâyâye kemâ bâadte beyne'l-meşriki ve'l-mağrib. Allahumme nakkinî min hatâyâye kemâ yunakka's-sevbu'l-ebyadu mine'd-denes. Allahumme'ğsilnî min hatâyâye bi's-selci ve'l-mâi ve'l-berad.» «Allah'ım! Doğu ve batının arasını uzaklaştırdığın gibi, beni de günahlarımdan uzaklaştır. Allah'ım! Beyaz elbisenin kirden temizlendiği gibi, beni de günahlarımdan temizle. Allah'ım! Beni günahlarımdan kar, su ve dolu ile arındır (temizle).»

Ya da şöyle dua eder: Subhâneke, Allahumme ve bi hamdike ve Tebâreke's-muke ve Teâlâ cedduke ve lâ ilâhe ğayruke «Allah'ı tenzih ederim, hamt sana mahsustur, ismin mübarek olsun, şanın yücedir, senden başka hak ilah yoktur.»

6- Sonra şeytandan Yüce Allah'a sığınarak şöyle der: «Eûzu billahi mineş-şeytânirracîm». «Kovulmuş Şeytan'dan Allah'a sığınırım.»

7- Sonra da besmele çeker, Fâtiha'yı okur:

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝۱ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝۲ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝۳ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ۝۴ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ۝۵ أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۝۶ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ۝۷﴾ [الفاتحة: ۱-۷]

"{Bismillâhirrahmânirrahîm}1 (Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla) {Hamt âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur.} 2 {O Rahman'dır Rahîm'dir.} 3 {Din/Ceza gününün sahibidir.} 4 {(Rabbimiz!) Ancak sana kulluk ederiz ve yalnız senden medet umarız.} 5 {Bize doğru yolu göster.} 6 {Kendilerine lütuf ve ikramda bulunduğu kimselerin yolunu; gazaba uğramışların ve sapmışların yolunu değil!} 7 [Fâtiha Suresi: 1-7. Ayetler]

Sonra: (Âmin) der, yani: Ey Allah'ım! İcabet eyle/kabul et.

8- Sonra Kur'an'dan kolayına geleni okur ve sabah namazında kıraatı uzun tutar.

9- Sonra rükû eder, yani Allah'ı tazim etmek için sırtını eğerek, rükûa giderken tekbir alır ve ellerini omuz hizasına kadar kaldırır. Rükûda sırtını ve başını dümdüz tutması ve parmakların arasını açarak dizleri kavraması sünnettir.

10- Rükûda şöyle der: «**Subhâne Rabbiye'l Azîm**» Azîm olan Rabbim her türlü noksan sıfatlardan uzaktır, bunu üç defa söyler. Eğer «**Subhâneke'llâhumme ve bi hamdike, Allahummeğfirî.**» (Allah'ım! Yüce Rabbimiz! Seni ulûhiyyet makamına yakışmayan sıfatlardan tenzih eder ve sana hamdederim. Allah'ım! Beni bağışla.) derse de güzel olur.

11- Sonra başını rükûdan kaldırır ve şöyle der: «**Semiallâhu limen hamideh.**» (Allah hamdedenin hamdini kabul eder). Sonra ellerini omuzlarının hizasına kaldırır. Cemaat «**Semiallâhu limen hamideh.**» demez. Onun yerine «Rabbe-na ve leke'l-hamd» (Ey Rabbimiz! Hamt sana mahsustur) der.

12- Rükûdan doğrulduktan sonra «**Rabbenâ ve lekel-hamd.** Mil'u's-semâvâti ve mil'ul-ard ve mil'e ma şî'te min şey'in ba'du".» «**Allah'ım! Rabbimiz, gökler ve yer dolusu kadar her ikisinin arasını dolduracak kadar ve bundan sonra dilediğin her şeyi dolduracak kadar hamt yalnız sanadır.**»

13- Sonra birinci secdeyi yapar ve secdeye giderken "**Allahu Ekber**" der. Yedi aza üzerine secde eder: Alın, burun(1), eller, dizler ve ayak parmakları. Kollarını yanlarından uzak tutar, kollarını yere değmeyecek şekilde koyar. Parmak uçları kibleye doğru olur.

14- Secdesinde şöyle der: «**Subhâne Rabbiye'l a'lâ**» Yüce olan Rabbim her türlü noksan sıfatlardan uzaktır, bunu üç defa söyler. Eğer «**Subhâneke'llâhumme ve bi hamdike, Allahummeğfirî.**» (Allah'ım! Yüce Rabbimiz! Seni ulûhiyyet makamına yakışmayan

sıfatlardan tenzih eder ve sana hamdederim. Allah'ım! Beni bağışla!» derse de güzel olur.

15- Sonra da «**Allahu Ekber**» diyerek secdeden başını kaldırır.

16- Sonra iki secde arasında sol ayağının üzerine oturur. Sağ ayağını diker. Ellerini baldırları ve dizleri üzerine koyar.

17- İki secde arasında otururken şöyle dua eder: «**Rabiğfirî, verhamnî, vehdinî, verzukuñî, vecburnî ve âfinî**». Ey Allah'ım! Beni bağışla. Bana merhamet et. Beni doğru yola ilet. Bana rızık ver. Beni ıslah et. Bana afiyet ver.»

18- Sonra sözlü ve fiili olarak ikinci secdeyi de birinci secdeyi yaptığı gibi yapar ve ikinci secdeye giderken de tekbir getirir.

19- Sonra ikinci secdeden "**Allahu Ekber**" diyerek ikinci rekâta kalkar. İkinci rekâtı da, başlangıç duası hariç sözlü ve fiili olarak birinci rekâtı kıldığı gibi kılar.

20- Sonra ikinci secdeyi bitirdikten sonra "**Allahu Ekber**" diyerek oturur. İki secde arasında oturur gibi oturur.

21- Bu oturuşta teşehhüt, salli-barik dualarını okur ve dört şeyden Yüce Allah'a sığınır: «**Ettehiyyâtu lillâhi ves-salevâtu vettayyibât. Esselâmu aleyke eyyuhen-nebiyyu ve rahmetullâhi ve berakâtuh. Esselâmu aleynâ ve alâ ibâdillâhis-sâlihîn. Eşhedu en lâ ilâhe illallâh ve eşhedu enne Muhammeden abduhû ve rasûluh.**" Allâhumme salli alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammedin kemâ salleyte alâ İbrâhîme ve alâ âli İbrâhîme inneke hamîdun mecîd. Allâhumme bârik alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammedin kemâ bârakte alâ İbrâhîme ve alâ âli İbrâhîme inneke hamîdun mecîd." «**Allâhumme innî eûzu bike min azâbi'l kabri ve azâbi'nnâri ve min fitneti'l mahyâ ve'l memâti ve min fitneti el-mesîhi'd deccâl.**» Sonra dünya ve ahiret hayırlarından istediği şeyler için Rabbine dua eder.

22- Sonra "**Es-selâmu aleykum ve rahmetullah**" diyerek sağına selam verir, aynı şekilde soluna da selam verir.

23- Eğer kılınan namaz üç veya dört rekât ise; birinci teşehhüdün sonunda «Eşhedu en lâilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abduhu ve Rasûluh.» dedikten sonra başka bir şey okumaz.

24- Sonra “Allahu Ekber” diyerek ayağa kalkar ve ellerini omuzlarının hizasına kadar kaldırır.

25- Sonra namazın geri kalanını ikinci rekât gibi kılar, yalnız Fatiha suresini okumakla yetinir.

26- Sonra teverruk oturuşuyla oturur, böylece sağ ayağını dik tutar. Sol ayağı sağ bacağının altından çıkarır ve sol kalçasını yere koyar. Ellerini birinci teşehhütte olduğu gibi baldırları üzerine koyar.

27- Bu son oturuşta teşehhütte okunan duaların tamamını okur.

28- Sonra «Es-selâmu aleykum ve rahmetullahi» diyerek sağına selam verir, aynı şekilde soluna da selam verir..

27. Soru: Selam verip namazı bitirdikten sonra hangi zikirleri yaparsın”?

Cevap: «Estağfirullah» üç kere söylenir.

«Allahumme ente's-selâmu ve minke's-selâm. Tebârekte yâ ze'lcelâli ve'l-ikrâm.» (Allah'ım! Sen Selam'sın. Selamet de sendendir. Ey celâl ve ikram sahibi! Sen münezzehsin, sen yücesin.)

Lâ ilâhe illallah vahdehû lâ şerîke leh. Lehû'l-mülk ve lehu'l-hamd ve huve alâ kulli şeyin kadîr. Allahumme lâ mânia limâ a'tayte ve lâ mu'tıye limâ menâ'te. Ve lâ yenfeu zelceddi minke'l-ced»

«Lâ ilâhe illallah vahdehû lâ şerîke leh, lehu'l mülk ve lehu'l hamd ve huve alâ külli şeyin kadîr, lâ havle ve lâ kuvvete illâ billah, lâ ilâhe illallah, ve lâ na'budu illâ iyyâhu, lehunni'metu ve lehu'l fadlu ve lehus-senâu el-hasen, Lâ ilâhe illâllah muhlisîne lehu'd-dîn ve lev kerihel kâfirûn.»

«**Subhânallah**» Allah, her türlü noksanlıklardan münezzehtir. Otuz üç kere söylenir.

«El-hamdu lillâh» Hamt âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Otuz üç kere söylenir.

«**Allahu Ekber**» Allah en büyüktür. Otuz üç kere söylenir.

Sonra da yüzü tamamlamak için şöyle der: «**Lâ ilâhe illallah vahdehû lâ şerîke leh, lehu'l mülk ve lehu'l hamd ve huve alâ külli şeyin kadîr.**» «Allah'tan başka (hak) ilah yoktur. O birdir, hiçbir ortağı yoktur. Hamt yalnızca O'nadır ve O'nun her şeye gücü yeter.»

- İhlas Suresi'ni ve Muavvizat (Felak ve Nâs) surelerini sabah ve akşam namazlarından sonra üç kere, diğer namazlardan sonra ise bir kere okur.

- Âyete'l-Kürsi'yi bir kere okur)

28. Soru: Râtib sünnetler hangileridir ve fazileti nedir??

Cevap: Sabah namazının farzından önce iki rekât.

Öğle namazının farzından önce dört rekât.

Öğle namazının farzından sonra iki rekât.

Akşam namazının farzından sonra iki rekât.

Yatsı namazının farzından sonra iki rekât.

Fazileti: Nebi -**sallallahu aleyhi ve sellem**- şöyle buyurmuştur: «Müslüman bir kul her gün on iki rekât nafile namaz kılarsa Allah onun için Cennet'te bir ev bina eder.» Hadisi Müslim, Ahmed ve diğerleri rivayet etmiştir.

29. Soru: Haftanın en faziletli günü hangisidir?

Cevap: Cuma günüdür. Nebi -**sallallahu aleyhi ve sellem**- şöyle buyurmuştur: «Şüphesiz Cuma günü sizin en faziletli gününüzdür. Âdem o günde yaratılmış ve ruhu o günde kabzedilmiştir. Sur'a o gün üflenecek ve herkesin ölümü o gün olacaktır. O günde bana çok salavat getiriniz. Çünkü sizin salavatınız bana arz olunur.» Orada bulunanlar: "Salavatlarımız sana nasıl arz edilir? Sen

çürümüş olacaksın" diye sorunca Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- de şöyle buyurdu: «Allah Azze ve Celle yeryüzüne peygamberlerin cesetlerini yemeyi haram kıldı!" cevabını verdi.» Hadisi Ebû Dâvûd ve diğerleri rivayet etmiştir

30. Soru: Cuma namazını kılmanın hükmü nedir?

Cevap: Her yetişkin, akli başında ve mukim olan Müslüman erkek üzerine farzdır.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ [سورة الجمعة: ٩]

{Ey iman edenler! Cuma günü namaz için çağrı yapıldığında Allah'ı anmaya koşun ve alışverişi bırakın. Bilerseniz, bu sizin için çok hayırlıdır.} [Cuma Suresi: 9. Ayet]

31. Soru: Cuma namazı kaç rekâttır?

Cevap: Cuma namazı iki rekâttır ve imam kıraatı sesli okur. Namazdan önce bildiğimiz üzere iki hutbe vardır.

32. Soru: Cuma namazını (bilerek kılmamak) kaçırmak caiz midir??

Cevap: Meşru bir mazeret olmadıkça cuma namazını kaçırmak caiz değildir ve Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den şöyle dediği rivayet edilmiştir: «Kim, özürsüz olarak üç defa cuma namazını terk ederse (kılmazsa), Allah onun kalbini mühürler.» Hadisi Ebû Dâvûd ve diğerleri rivayet etmiştir

33. Soru: Cuma gününün sünnetleri nelerdir?

Cevap:

1- Gusül almak, Peygamber -aleyhissalatu vesselam- şöyle buyurmuştur: «İhtilam (cünüp) olma çağına gelmiş olan herkese cuma günü guslü farzdır.» Hadisi Buhârî rivayet etmiştir.

2- Koku sürünmek, hadiste şöyle buyrulmuştur: «Cuma günü Müslümanların gusül abdesti alması gereklidir. O kimse evdeki kokudan sürsün.» Hadisi Ahmed ve Tirmizî rivayet etmiştir.

3- En güzel elbiseyi giymek, hadiste şöyle buyrulmuştur: «Sizden birinizin durumu iyi ise işi ve mesleği için olan iki elbise haricinde cuma namazı için iki elbise edinmesi gerekir.» Hadisi İbn Mâce ve Mâlik el-Muvatta'da rivayet etmişlerdir.

4- Camiye erken gitmek.

5- Yürüyerek camiye gitmek, hadiste şöyle buyrulmuştur: «Kim cuma günü gusül alır ve başını yıkarsa, cuma namazı için camiye erkenden gider, imama yakın olur, hutbeyi susup dinlerse; bu yolda yürürken attığı her bir adıma karşılık gündüzü oruçlu, gecesi ibadetle geçirilen bir yıllık amelin sevabı verilmiş olur.» Hadisi Tirmizî ve Nesâî rivayet etmiştir.

6- Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'e çokça salavat getirmek. Nebi -aleyhissalatu vesselam- şöyle buyurmuştur: «Cuma günü bana çok salavat getiriniz. Çünkü o salavatta melekler hazır bulunur. Şüphesiz, herhangi bir (Mümin) bana salavat getireceği zaman onun salavatı bitinceye kadar (aynı anda) bana sunulur.» Hadisi İbn Mâce rivayet etmiştir.

7- Kehf Suresi'ni okumak, hadiste şöyle buyrulmuştur: «Kim cuma günü Kehf Suresi'ni okursa iki cuma arasında ona ulaşan bir nur ihsan edilir.» Hadisi Hâkim ve diğerleri rivayet etmiştir.

8- Duanın kabul olunma vaktinin aranması, hadiste şöyle buyrulmuştur: Ebû Hureyre -radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- cuma gününden bahsetmiş ve şöyle buyurmuştur: «İşte bu günde kısacık bir an vardır ki, Müslüman bir kul o ana rast gelecek şekilde namaz kılmaya ve dua etmeye muvaffak olur da Allah Teâlâ'dan bir şey dilerse, Allah o'na dilediği her şeyi bahşeder.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

34. Soru: Cemaatle namaz kılmanın fazileti nedir?

Cevap: Abdullah b. Ömer -radiyallahu anhuma-'dan rivayet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Cemaatle kılınan namaz, tek başına kılınan namazdan yirmi yedi derece daha faziletlidir.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

35. Soru: Namazda huşu ne demektir??

Cevap: Kalben hazır bulunması ve namazda vücut azalarının namaz kılmaya hazır olmasıdır.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾﴾ [المؤمنون: ١-٢]

{Müminler kesinlikle kurtuluşa ermiştir.} {Onlar ki, namazlarında derin bir saygı içindedirler.} Mü'minûn Suresi: 1, 2. Ayetler

36. Soru: Zekât nedir?

Cevap: Belirli bir malda, belirli bir grup için, belirli bir zamanda verilmesi zorunlu bir haktır.

- İslam'ın esaslarından biri olup, zenginden alınıp fakire verilen farz bir sadakadır.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ ﴿٤٣﴾﴾ [البقرة: ٤٣]

{Zekâtı verin.} [Bakara Suresi: 43. Ayet]

37. Soru: Müstehap olan sadaka nedir??

Cevap: Zekât olmayan sadakadır. Örnek: Hangi vakit olursa olsun hayır için verilen herhangi bir sadakadır.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ [البقرة: ۱۹۵]

{Allah yolunda harcama yapın.} [Bakara Suresi: 195. Ayet]

38. Soru: Oruç nedir?

Cevap: Niyetle beraber imsak vaktinden iftar vaktine kadar orucu bozan şeylerden uzak durarak Allah'a ibadet etmektir ve iki çeşittir:

A- Farz oruç: Ramazan orucu gibidir. İslam'ın esaslarından biridir.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ

تَتَّقُونَ﴾ [البقرة: ۱۸۳]

{Ey iman edenler! Sizden öncekilerin üzerine farz kılındığı gibi sakınasınız diye sizin üzerinize de sayılı günlerde oruç farz kılındı.} [Bakara Suresi: 183. Ayet]

B- Farz olmayan oruçlar: Her hafta pazartesi ve perşembe günleri oruç tutmak ve her ayın üç günü tutulan oruçlardır. Bunların en faziletlisi, her kameri ayın (13, 14 ve 15.) Eyyâmü'l Biyz (aydınlık, ayın en parlak olduğu) günleridir.

39. Soru: Ramazan ayında oruç tutmanın fazileti nedir?

Cevap: Ebû Hureyre -radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Kim iman ederek ve mükâfatını da (Allah'tan) bekleyerek ramazan ayında oruç tutarsa, o kimsenin geçmiş günahları bağışlanır.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

40. Soru: Ramazan dışında nafil oruç tutmanın fazileti nedir?

Cevap: Ebû Saîd el-Hudrî -radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre, o şöyle demiştir: Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu: «Allah yolunda bir gün oruç tutan hiçbir kul yoktur ki, o gün sebebi ile Allah onun yüzünü yetmiş sene Cehennem'den uzak etmesin.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

- Hadiste geçen «Sebîn Harîf» Anlamı; yetmiş sene demektir..

41. Soru: Orucu bozan şeyler nelerdir?

Cevap-

- 1- Bilerek ve isteyerek yemek ve içmek.
- 2- Kasıtlı olarak kusmak.
- 3- İslam dininden dönmek/çıkmak)

42. Soru: Orucun sünnetleri nelerdir?

Cevap- 1- İftar etmede acele etmek.

2- Sahur yapmak ve sahurunu geç yapmak.

3- Hayırlı işleri ve ibadetleri arttırmak.

4- Oruçluya biri sövdüğü zaman: "Ben oruçluyum" demesi.

5- İftar anında dua etmek.

6- Taze hurma ya da kuru hurma ile eğer bunları bulamazsa su ile orucunu açmak..

43. Soru: Hac nedir?

Cevap- Hac: Belirli bir zamanda belirli amelleri eda etmek için Beytullah'a giderek Allah Teâlâ'ya ibadet etmektir.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مِّمَّا قَامُوا بِهِمْ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ﴾ [آل عمران: 97]

{Yoluna gücü yetenlerin o evi (Kâbe) haccetmesi, Allah'ın insanlar üzerinde bir hakkıdır. Kim inkâr ederse bilmelidir ki, Allah bütün âlemlerden müstağnîdir.} [Âli İmran Suresi: 97. Ayet]

44. Soru: Haccın rükünleri nelerdir?

Cevap-

- 1- İhram.
- 2- Arafat'ta vakfe yapmak.
- 3- "Tavâfu'l-ifâza" yapmak.
- 4- Safa ile Merve arasında sa'y yapmak.

45. Soru: Hac ibadetinin fazileti nedir??

Cevap: Ebû Hureyre -radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre şöyle demiştir: Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şöyle buyurduğunu işittim: «Kim haccederken cinsel ilişkiye yeltenmez, uzak durur ve günah işlemezse, annesinden doğduğu günkü gibi (günahsız) döner.» Hadisi Buhârî ve diğerleri rivayet etmiştir.

- «Annesinden doğduğu günkü gibi»: Yani günahsız olarak

46. Soru: Umre nedir?.

Cevap- Umre: Herhangi bir zamanda belirli amelleri eda etmek için Beytullah'a giderek Allah Teâlâ'ya ibadet etmektir.

47. Soru: Umrenin rükünleri nelerdir?

Cevap-

1- İhram.

2- Kâbe'yi tavaf etmek.

4- Safa ile Merve arasında sa'y yapmak.

48. Soru: Allah yolunda cihat nedir?

Cevap- İslam'ı yaymak, İslam'ı ve Müslümanları savunmak için veya İslam'ın ve Müslümanların düşmanları ile savaşmak için çaba sarf etmektir.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾﴾

[التوبة: ٤١]

{(Ey Müminler!) Mallarınızla ve canlarınızla Allah yolunda cihat edin. Eğer bilerseniz, bu sizin için daha hayırlıdır.} [Tevbe Suresi: 41. Ayet]

**SİYER-İ NEBİ BÖLÜMÜ Peygamberin Hayatının
Bilinmesi: Peygamberin Hayatı: Rasûlullah
Efendimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-
'in doğumundan vefatına kadar olan hayatını
anlatan ilim dalıdır.**

1. Soru: Peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in nesebi nasıldır?

Cevap- O, Muhammed b. Abdullah b. Abdu'l-Muttalib b. Hâşim'dir. Hâşim Kureyş'tendir. Kureyş Araplar'dandır. Araplar da İsmail'in soyundandır. İsmail b. İbrahim'e ve Peygamberimize en güzel salat ve selam olsun..

2. Soru: Peygamberimiz -sallallahu aleyhi ve sellem-'in annesinin ismi nedir?

Cevap- Vehb kızı Âmine'dir.

3. Soru: Babası ne zaman vefat etti?

Cevap- Babası Medine'de vefat etmiştir. Annesi ona -sallallahu aleyhi ve sellem- hamileydi daha henüz doğmamıştı..

4. Soru: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- ne zaman doğdu?

Cevap- Fil yılında, Rabîu'l-Evvel ayında bir pazartesi günü doğdu.

5. Soru: Nerede doğdu?

Cevap- Mekke'de.

6. Soru: Annesi haricindeki süt anneleri ve bakıcıları kimlerdir?

Cevap

- Babasının kölesi Ümmü Eymen,
- Amcası Ebû Leheb'in kölesi Süveybe,
- Halîme es-Sa'diyye'dir

7. Soru: Dedesi Abdülmuttalib'in vefatından sonra ona kim baktı ve yetiştirdi??

Cevap- Altı yaşındayken annesi vefat etti ve ona dedesi Abdülmuttalib baktı.

8. Soru: Amcasıyla beraber ne zaman Şam'a gitti?

Cevap- Sekiz yaşında iken dedesi Abdülmuttalib vefat etmiş, amcası Ebû Tâlib ona bakmıştır.

9. Soru: Şam'a ikinci yolculuğu ne zamandı?

Cevap- On iki yaşındayken amcasıyla birlikte Şam'a gitti.

10. Soru: Kureyş, Kâbe'yi ne zaman yeniden inşa etti?

Cevap- Şam'a ikinci yolculuğu, Hatice -radiyallahu anha-'nın malıyla ticaret yapmak içindi. Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- döndüğünde, yirmi beş yaşındayken Hatice -radiyallahu anha- evlendi.

11. Soru: Peygamber olarak gönderildiğinde kaç yaşındaydı? Kimlere gönderildi?

Cevap- Kureyş O, otuz beş yaşındayken Kâbe'yi yeniden inşa etti.

Haceru'l-Esved'i kimin yerine koyacağı konusunda anlaşmazlığa düştükleri zaman onu hakem tayin ettiler. O da onu bir bezin içine koydu ve her bir kabileye bezin bir tarafından tutmalarını emretti. Bu kabilelerin sayısı dördttür. Onu koyacakları yere kaldırdıklarında Nebi -aleyhissalatu vesselam- onu eliyle alıp yerine koydu.

12. Soru: Peygamber olarak gönderildiğinde kaç yaşındaydı? Kimlere gönderildi?

Cevap: Kırk yaşındaydı. Bütün insanlara müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderilmiştir.

13. Soru: İlk olarak vahiy ne ile başladı?

Cevap: Sadık rüya, yani sabah ışığı gibi gelen bir rüya dışında başka bir rüya görmedi.

14. Soru: Vahiyden önce onun durumu nasıldı ve kendisine vahiy ilk ne zaman geldi?

Cevap- Hira Mağarası'nda Allah'a ibadet eder ve bunun için hazırlık yapardı.

Vahiy kendisine mağarada ibadet ederken geldi.

15. Soru: Kur'an'dan kendisine vahyedilen ilk şey neydi?

Cevap- Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿أَقْرَأْ بِأَسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ۝ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ۝ اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ۝ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ۝ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ۝﴾ [العلق: ۱-۵]

{Yaratan Rabbinin adıyla oku!} 1 {O insanı bir alakadan (embriyodan) yarattı.} 2 {Oku! Rabbin en büyük kerem sahibidir.} 3 {O kalemlle (yazmayı) öğretti.} 4 {İnsana bilmediği şeyleri öğretti.} 5 [Alak Suresi 1-5. Ayetler]

16. Soru: Peygamberliğine ilk iman eden kimdi?

Cevap- Erkeklerden Ebû Bekir es-Sıddık, kadınlardan Hatice bint Huveylid, çocuklardan Ali b. Ebî Tâlib. Azatlı kölelerden Zeyd b. Hârise ve köleler arasından Bilal el-Habeşî ve diğer köleler - radiyallahu anhum- ilk iman edenlerdir..

17. Soru: İslam'a davet nasıldı?

Cevap- Davet yaklaşık üç yıl gizli kaldı. Sonra Peygamber - **sallallahu aleyhi ve sellem**- daveti açıktan yapmakla emrolundu.

18. Soru: Açıktan davet yaptıktan sonra Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ve ona iman edenlerin durumu nasıldı?

Cevap- Müminlerin Habeşistan'daki Necaşi'ye hicret etmelerine izin verilene kadar, müşrikler ona ve Müslümanlara eziyet vermekte aşırya gidiyorlardı.

Müşrikler, Nebi -**sallallahu aleyhi ve sellem**-'e eziyet verip öldürmek için birleşmişlerdi. Allah onu korumuş ve onlardan koruması için amcası Ebû Talib'i ona destekçi kılmıştır..

19. Soru: Nebi-sallallahu aleyhi ve sellem-'in peygamber olarak gönderilmesinin onuncu yılında kim vefat etmiştir?

Cevap- Amcası Ebû Talib ve hanımı Hatice -radiyallahu anha- vefat etmiştir.

20. Soru: İsrâ ve Miraç ne zamandı?

Cevap- Kendisine beş vakit namaz farz kılındığında elli yaşındaydı.

İsrâ: Mescid-i Haram'dan Mescid-i Aksâ'ya gece yolculuğudur.

Miraç: Mescid-i Aksâ'dan gökyüzüne, Sidratü'l-Müntehâ'ya yapıldı.

21. Soru: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- Mekke dışındaki insanları nasıl davet ediyordu?

Cevap- Tâif halkını İslam'a davet ederdi, insanların toplandıkları yerlerde ve Hac mevsimlerinde kendisinin peygamber olduğunu arz ederdi. Hatta bir Hac mevsiminde Medine ehlinden Ensar geldi ve Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'e iman edip, yardım etmek üzere ona biat ettiler.

22. Soru: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- Mekke'de ne kadar kalıp davet yapmıştır?

Cevap- On üç sene kalmıştır.

23. Soru: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- nereye hicret etti?

Cevap- Mekke'den Medine'ye hicret etmiştir..

24. Soru: Medine'de ne kadar kaldı?

Cevap- On sene kaldı.

25. Soru: Medine'de kendisine İslam dini ile ilgili hükümlerden hangileri farz kılındı?

Cevap- Kendisine zekât, oruç, hac, cihat, ezan ve diğer İslami hükümler farz kılındı.

26. Soru: Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in gazveleri nelerdir?

Cevap- Büyük Bedir Gazvesi hicretin ikinci yılında yapıldı.

Uhud Gazvesi hicretin üçüncü yılında yapıldı.

Hendek Gazvesi hicretin beşinci yılında yapıldı.

Mekke'nin Fethi için yapılan gazve hicretin sekizinci yılındaydı.

27. Soru: Kur'an'da son indirilen ayet hangisiydi?

Cevap- Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَأَنْتُمْ أَيُّهَا النَّبِيُّ كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ فَمَا كَسَبَتْ وَهْمًا لَا يُطْلَمُونَ﴾ [البقرة: ٢٨١]

{Allah'a döndürüleceğiniz, sonra da herkese hak ettiğinin eksiksiz verileceği ve kimsenin haksızlığa uğratılmayacağı bir günden sakının.} [Bakara Suresi: 281. Ayet]

28. Soru: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- ne zaman vefat etti ve kaç yaşındaydı?

Cevap- Hicretin on birinci yılının Rabîu'l-Evvel ayında altmış üç yaşında vefat etti..

29. Soru: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in eşleri kimlerdir?.

Cevap

1- Hatice binti Huveylid -radıyallahu anha-.

2- Sevde binti Zem'a radıyallahu anha-.

3- Âişe binti Ebî Bekir es-Sıddîk -radıyallahu anha-.

4- Hafsa binti Ömer -radıyallahu anha-.

5- Zeynep binti Huzeyme -radıyallahu anha-.

6- Ümmü Seleme Hind binti Ebî Ümeyye -radıyallahu anha-.

7- Ümmü Habîbe Ramle binti Ebî Süfyân -radıyallahu anha-.

8- Cüveyriye binti el-Hâris -radıyallahu anha-.

9- Meymûne binti el-Hâris -radıyallahu anha-.

10- Safiyye binti Huyey -radıyallahu anha-.

11- Zeynep binti Cahş -radıyallahu anha

30. Soru: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in çocukları kimlerdir?

Cevap- Erkekler üç tanedir:

El-Kâsım, onunla künyelenmişti.

Abdullah.

İbrahim.

* Kızlar:

Fâtıma.

Rukayya (Rukıyye).

Ümmü Külsûm (Gülsûm).

Zeyneb.

Mâriye el-Kıbtıyye'den olan İbrahim hariç tüm çocukları Hatice -radiyallahu anhâ-'dandı. Kendisinin vefatından altı ay sonra vefat eden Fâtıma dışında hepsi ondan önce vefat etmiştir.

31. Soru: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in bazı yaratılış özelliklerinden bahseder misin?

Cevap- Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- orta boyluydu, ne kısa ne de uzun, tam ikisinin arasındaydı. Ayrıca Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- buğday tenliydi. Sık sakallı, iri gözlü, büyük görünümlü bir ağzı vardı. Simsiyah saçlı, geniş omuzlu, güzel kokulu ve diğer güzel yaratılış özellikleri vardı..

32. Soru: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- ümmetini nasıl bırakmıştır?

Cevap- Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- ümmetini, gecesini gündüz gibi bembeyaz bir yol üzerine bıraktı. Ondan helak olacak kimse dışında kimse sapmaz. O, ne kadar hayırlı iş varsa mutlaka ümmetine rehberlik etti, yol gösterdi. Ne kadar da kötü şeyler varsa o konuda uyardı ümmetini bırakmadı.

TEFSİR BÖLÜMÜ Tefsir İlmi: Tefsir: İman, ibadet, amel, ahlak, helal ve haramlar, emir ve yasaklar ve diğer hususlarda Kur'an-ı Kerim'in hidayet içeren ayetlerinin manalarını açıklayan ilim dalıdır. Not: Bu bölüm ayetleri ezberlemek ve anlamlarını anlamak içindir.

1. Soru: Fâtiha Suresi'ni oku ve tefsirini yap.

Cevap: Fâtiha Suresi ve tefsiri:

Bismillâhirrahmânirrahîm

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝۱ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۝۲ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝۳ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ۝۴ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ۝۵ أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۝۶ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ۝۷﴾ [الفاتحة: ۱-۷]

{Bismillâhirrahmânirrahîm} 1 {Hamt âlemlerin Rabbi Allah'a mahsustur.} 2 {O, Rahmân'dır ve Rahîm'dir.} 3 {Din/hesap gününün sahibidir.} 4 {(Rabbimiz!) Ancak sana ibadet (kulluk) eder ve ancak senden yardım isteriz.} 5 {Bize doğru yolu göster.} 6 {Kendilerine lütuf ve ikramda bulunduğu kimselerin yoluna; gazaba uğramışların ve sapmışların yoluna değil} 7 [Fatiha Suresi: 1-7. Ayetler]

Tefsîr:

Allah'ın kitabı bu sure ile başladığı için Fâtiha Suresi ismi verilmiştir.

1- {Bismillâhirrahmânirrahîm} 1 Allah'ın ismiyle, O'ndan yardım dileyerek ve O'nun adını anıp bereket umarak Kur'an'ı okumaya başlıyorum.

(Allah): Hak olarak ibadet edilen tek ilahtır. Allah -Subhânehû ve Teâlâ-'dan başkası bu ismi alamaz.

(Er-Rahmân) : Merhameti geniş olan, rahmeti her şeyi kuşatan.

(Er-Rahîm): Müminlere karşı merhametli.

2- {Hamt, alemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur.} 2 Her türlü hamt ve kemal sıfatları yalnız Allah'a mahsustur.

3- {O, Rahmân'dır ve Rahîm'dir.} O, her şeyi kuşatan geniş bir merhamet sahibidir ve Müminlere merhamet edendir.

4- {Din/hesap gününün sahibidir.} O gün kıyamet günüdür.

5- {(Rabbimiz!) Ancak sana ibadet (kulluk) eder ve ancak senden yardım isteriz.} 5 Yalnız sana ibadet eder ve yalnız senden yardım dileriz.

6- {Bize doğru yolu göster.} O yol, İslam'a ve sünnete götüren hidayet rehberidir.

7- {Kendilerine lütuf ve ikramda bulunduğu kimselerin yoluna; gazaba uğramışların ve sapmışların yoluna değil} 7 Allah'ın salih kullarının, peygamberlerin ve onlara tabi olanların yoludur. Hristiyanların ve Yahudilerin yollarından farklı bir yoldur.

- Bu sureyi okuduktan sonra (Âmin) demek sünnet olup; anlamı "Bize icabet et!" demektir..

2. Soru: Zilzâl Suresi'ni oku ve tefsirini yap.

Cevap- Zilzâl Suresi ve Tefsiri:

Cevap- Zilzâl Suresi ve Tefsiri:

Bismillâhirrahmânirrahîm

﴿إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ﴿١﴾ وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ﴿٢﴾ وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ﴿٣﴾ يَوْمَئِذٍ تُخْبِتُ أَخْبَارَهَا ﴿٤﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ ﴿٥﴾ فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ﴿٦﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ﴿٧﴾﴾ [الزلزلة: ١-٨]

{Yeryüzü kendine has sarsıntısıyla sallandığı,} 1 {ve yeryüzü ağırlıklarını çıkardığı zaman,} 2 {ve insan buna ne oluyor dediği vakit.} 3 {İşte o gün, yer kendi haberlerini anlatır.} 4 {Çünkü Rabbin ona (öyle) vahyetmiştir.} 5 {O gün insanlar amellerinin

kendilerine gösterilmesi için bölük bölük (kabirlerinden) çıkacaklardır.} 6 {Artık kim zerre ağırlığınca bir hayır işlerse, onun mükâfatını görecektir.} 7 {Kim de zerre ağırlığınca bir kötülük işlerse, onun cezasını görecektir.} 8 [Zilzâl Suresi: 1-8. Ayetler]

Tefsiri:

1- {Yeryüzü kendine has sarsıntısıyla sallandığı,} Kıyamet günü yeryüzü şiddetli bir şekilde sarsılır.

2- {ve yeryüzü ağırlıklarını çıkardığı zaman,} Yeryüzü, içindeki ölüleri ve diğer şeyleri çıkarır.

3- {ve insan buna ne oluyor dediği vakit,} İnsan şaşırmış bir şekilde şöyle der: Yeryüzüne ne oluyor, hareket ediyor ve sallanıyor?!

4- {İşte o gün, yer kendi haberlerini anlatır.} O büyük günde yeryüzü, üzerinde yapılan hayır ve şerlerden haber verir.

5- {Çünkü Rabbin ona (öyle) vahyetmiştir.} Çünkü Allah yeryüzüne böyle yapmasını bildirir ve emreder.

6- {O gün insanlar amellerinin kendilerine gösterilmesi için bölük bölük (kabirlerinden) çıkacaklardır.} Yerin sarsılacağı o büyük günde, insanlar bu dünyada yaptıklarının karşılığını görmek için bölük bölük hesabın görüleceği yere çıkarlar.

7- {Artık kim zerre ağırlığınca bir hayır işlerse, onun mükâfatını görecektir.} Öyleyse kim, küçük bir karınca kadar iyilik yapar ve salih amel işlerse; onu önünde görür.

8- {Kim de zerre ağırlığınca bir kötülük işlerse, onun cezasını görecektir.} Kim de küçük bir karınca ağırlığınca kötü iş yaparsa; onu önünde görür.

3. Soru: Âdiyât Suresi'ni oku ve tefsirini yap.

Cevap- Âdiyât Suresi ve Tefsiri:

Bismillâhirrahmânirrahîm

﴿وَالْعَدِيدِ صَبْحًا﴾ ١ ﴿فَالْمُورِيَةِ فَدْحًا﴾ ٢ ﴿فَالْمُغِيرَةِ صُبْحًا﴾ ٣ ﴿فَأَثَرْنَ بِهِ نَقْعًا﴾ ٤ ﴿فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا﴾ ٥ ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ﴾ ٦ ﴿وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ﴾ ٧ ﴿وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ﴾ ٨ ﴿أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعِثَ رَافِعٌ فِي الْقُبُورِ﴾ ٩ ﴿وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ﴾ ١٠ ﴿إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ﴾ ١١ ﴿[العاديات: ١-١١]

{Harıl harıl soluyarak koşanlara,} 1 {(Nallarıyla) çakarak kıvılcım saçanlara,} 2 {(Ansızın) sabah baskını yapanlara,} 3 {Orada tozu dumana katanlara,} 4 {Derken orada bir topluluğun ta ortasına girenlere andolsun ki,} 5 {İnsan, Rabbine karşı pek nankördür.} 6 {Şüphesiz buna kendisi de şahittir.} 7 {O, mal sevgisine de aşırı derecede düşkündür.} 8 {(İnsan) düşünmez mi ki, kabirlerde bulunanlar diriltilip dışarı atıldığı zaman,} 9 {ve kalplerde gizlenenler ortaya konduğu zaman (hali ne olacak)!} 10 {Şüphesiz Rableri o gün onlardan tamamıyla haberdardır.} 11 [Âdiyât Suresi 1-11. Ayetler]

Tefsir:

1- {Harıl harıl soluyarak koşanlara,} Yüce Allah, hızlı koşmaları sebebiyle nefesinin sesi işitilene kadar koşan atlara yemin etmiştir.

2- {(Nallarıyla) çakarak kıvılcım saçanlara,} Kuvvetinin şiddetinden ötürü toynakları çakıl taşlarına değdiğinde kıvılcım saçan atlara yemin etmiştir.

3- {(Ansızın) sabah baskını yapanlara,} Sabah vaktinde düşmanlara baskın yapan atlara yemin etmiştir.

4- {Orada tozu dumana katanlara,} Koşarken toz kaldıran atlara yemin etmiştir.

5- {Derken orada bir topluluğun ta ortasına girenlere andolsun ki,} Süvarileriyle düşman topluluğunun ortasına dalanlara yemin etmiştir.

6- {İnsan, Rabbine karşı pek nankördür.} Şüphesiz insan, Rabbinin kendisinden beklediği iyiliğe çokça engel olur.

7- {Şüphesiz buna kendisi de şahittir.} Muhakkak insan, kendisinin iyiliğe mani olduğuna elbette şahittir. Apaçık olmasından ötürü bunu inkâr da edemez.

8- {O, mal sevgisine de aşırı derecede düşkündür.} Muhakkak o, mal sevgisindeki aşırılığından dolayı cimrilik eder.

9- {(İnsan) düşünmez mi ki, kabirlerde bulunanlar diriltilip dışarı atıldığı zaman,} Dünya hayatına aldanmış bu insan, Allah'ın kabirde olan ölüleri diriltip hesaba çekip, karşılıklarını vermek üzere onları yeryüzüne çıkarttığı zaman durumun onların hayal ettiği gibi olmayacağını bilmez mi?

10- {ve kalplerde gizlenenler ortaya konduğu zaman (hali ne olacak)!} Kalplerde olan niyet, inanç ve diğer şeyler ortaya çıkarıldığı ve beyan edildiği zaman.

11- {Şüphesiz Rableri o gün onlardan tamamıyla haberdardır.} Şüphesiz Rableri o gün, bütün bunlardan haberdardır. Kullanının yaptıklarından hiçbir şey ona gizli kalmaz. Onlara bütün bunların karşılığını verecektir..

4. Soru: Kâria Suresi'ni oku ve tefsirini yap.

Cevap- Kâria Suresi ve Tefsiri:

Bismillâhirrahmânirrahîm

﴿الْقَارِعَةُ ۝ مَا الْقَارِعَةُ ۝ وَمَا أَذْرُكَ مَا الْقَارِعَةُ ۝ يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ۝ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ۝ فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ۝ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ۝ وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ۝ فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ ۝ وَمَا أَذْرُكَ مَا هِيَةٌ ۝ نَارُ حَامِيَةٍ ۝﴾ [القارعة: ۱-۱۱]

{Dehşetle sarsacak olan} 1 {Nedir o dehşetle sarsacak olan?} 2 {Sen o dehşetle sarsacak olanın ne olduğunu bilir misin?} 3 {O gün insanlar sağa sola dağılmış kelebekler gibi olur.} 4 {Dağlar da etrafa saçılmış renkli yüne dönüşür.} 5 {Artık kimin tartıları ağır gelirse,} 6 {İşte o mutlu bir hayat içinde olur.} 7 {Kimin de tartıları hafif gelirse,} 8 {Onun varacağı yer Hâviye'dir.} 9 {Onun ne

olduğunu bilir misin?} 10 {O, kızgın bir ateştir.} 11 [Kâria Suresi: 1-11. Ayetler]

Tefsir:

1- {Dehşetle sarsacak olan} Dehşetinin büyüklüğüyle insanların kalplerini bürüyen o vakit.

2- {Nedir o dehşetle sarsacak olan?} Dehşetinin büyüklüğüyle insanların kalplerini hoplatan bu vakit nedir?

3- {Sen o dehşetle sarsacak olanın ne olduğunu bilir misin?} -Ey Peygamber!- Dehşetinin büyüklüğüyle insanların kalplerini hoplatan o vaktin ne olduğunu bilir misin? Şüphesiz o kıyamet günüdür.

4- {O gün insanlar sağa sola dağılmış kelebekler gibi olur.} Dehşetin kalpleri bürüdüğü o gün, insanlar etrafa saçılan kelebekler gibi olurlar.

5- {Dağlar da etrafa saçılmış renkli yüne dönüşür.} Dağlar hızlı bir şekilde yerinden oynamasında ve hareket etmesinde etrafa atılmış yün gibi olurlar.

6- {Artık kimin tartıları ağır gelirse,} Artık kimin salih amelleri, kötü amellerine ağır basarsa.

7- {İşte o mutlu bir hayat içinde olur.} O, Cennet'te elde edeceği ve hoşnut olacağı bir hayatın içinde olacaktır.

8- {Kimin de tartıları hafif gelirse,} Fakat kimin de kötü amelleri, salih amellerine ağır basarsa.

9- {Onun varacağı yer Hâviye'dir.} Onun, kıyamet günü meskeni ve varacağı yer Cehennem'dir.

10- {Onun ne olduğunu bilir misin?} : -Ey Peygamber!- Onun ne olduğunu bilir misin?

11- {O, kızgın bir ateştir.} O, sıcaklığı çok şiddetli bir ateştir..

5. Soru: Tekâsür Suresi'ni oku ve tefsir et.

Cevap- Tekâsür Suresi ve Tefsiri:

Bismillâhirrahmânirrahîm

﴿أَلْهَيْكُمْ التَّكَاثُرُ﴾ ١ حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ٢ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ٣ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ٤ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ٥ لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ٦ ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ٧ ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ ﴿٨﴾ [التكاثر: ١-٨]

{Çoklukla övünmek sizi oyaladı} 1 {kabirlere varıncaya kadar} 2 {Hayır! Yakında bileceksiniz!} 3 {Elbette yakında bileceksiniz!} 4 {Hayır! Eğer kesin olarak bilmiş olsaydınız} 5 {Andolsun, o cehennemi muhakkak göreceksiniz.} 6 {Sonra onu kesin bir şekilde göreceksiniz.} 7 {Sonra o gün, nimetlerden mutlaka hesaba çekileceksiniz.} 8 [Tekâsür Suresi: 1-8 Ayet]

Tefsir:

1- {Çoklukla övünmek sizi oyaladı} -Ey İnsanlar!- Mallarınızla ve evlatlarınızla böbürlenmeniz, sizi Allah'a itaat etmekten alıyordu.

2- {kabirlere varıncaya kadar} Ölüp de kabirlerinize girinceye kadar sizi oyaladı.

3- {Hayır! Yakında bileceksiniz!} Bununla böbürlenmek sizleri Allah'a itaat etmekten alıkoymamalıydı. İlerde bu meşguliyetin akıbetini öğreneceksiniz.

4- {Elbette yakında bileceksiniz!} İlerde bunun akıbetini bileceksiniz.

5- {Hayır! Eğer kesin olarak bilmiş olsaydınız} Sizler, Allah'ın huzurunda yeniden dirileceğinizi ve Allah'ın size amellerinize göre karşılığını vereceğini gerçekten bilseydiniz, mallarınız ve evlatlarınızla böbürlenmeyle meşgul olmazdınız.

6- {Andolsun, o cehennemi muhakkak göreceksiniz.} Allah'a yemin olsun ki, kıyamet günü kesinlikle Cehennem'i göreceksiniz.

7- {Sonra onu kesin bir şekilde göreceksiniz.} Sonra onu hiçbir kuşku olmayan kesin bir müşahedeyle göreceksiniz.

8- {Sonra o gün, nimetlerden mutlaka hesaba çekileceksiniz.} Sonra da o gün Allah Teâlâ; size verdiği sağlık, zenginlik ve bunların dışında kalan bütün nimetlerden sizleri hesaba çekecektir.

6. Soru: Asr Suresi'ni oku ve tefsirini yap.

Cevap- Asr Suresi ve Tefsiri:

Bismillâhirrahmânirrahîm

﴿وَالْعَصْرِ ۝١ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ۝٢ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالحَقِّ وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ ۝٣﴾ [العصر: ١-٣]

{Asra yemin ederim ki;} 1 {insan gerçekten ziyan içindedir.} 2 {Bundan ancak iman edip salih ameller işleyenler, birbirlerine hakkı tavsiye edenler ve sabrı tavsiye edenler müstesnadır.} 3 [Asr Suresi: 1-3 Ayetler]

Tefsir:

1- {Asra yemin ederim ki;} Allah -Subhânehû ve Teâlâ-, zamana yemin etmiştir.

2- {insan gerçekten ziyan içindedir.}: Şüphesiz insan, bir çöküş ve yok oluş içindedir.

3- {Bundan ancak iman edip salih ameller işleyenler, birbirlerine hakkı tavsiye edenler ve sabrı tavsiye edenler müstesnadır.} Ancak iman edip salih ameller işleyenler ve buna rağmen hakka çağırıp hak yolunda sabredenler müstesnadır, işte onlar hüsrana uğramaktan kurtulanlardır..

7. Soru: Humeze Suresi'ni oku ve tefsirini yap.

Cevap: Humeze Suresi ve Tefsiri:

Bismillâhirrahmânirrahîm

﴿وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ۝۱ الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ۝۲ يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ۝۳ كَلَّا ۝۴ لَيُنْبَذَنَّ فِي الْأُخْطَمَةِ ۝۵ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْأُخْطَمَةُ ۝۶ نَارُ اللَّهِ الْمَوْقُودَةُ ۝۷ الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْأَفْئِدَةِ ۝۸ إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَّدَةٌ ۝۹ فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ﴾ [الهمزة: ۱-۹]

{Arkadan çekiştirmeyi, yüze karşı eğlenmeyi âdet edinen herkesin vay haline!} 1 {O ki, mal toplamış ve onu sayıp durmuştur.} 2 {(O), malının kendisini ebedi kılacağını zanneder.} 3 {Hayır! Andolsun ki o, Hutame'ye atılacaktır.} 4 {Hutame'nin ne olduğunu bilir misin?} 5 {Allah'ın tutuşturulmuş ateşidir.} 6 {O, kalplerin içine işleyen bir ateştir.} 7 {O ateş onların üstüne kapatılmıştır.} 8 {Uzatılmış sütunlarla kilitlenmiştir.} 9 [Humeze Suresi: 1-9. Ayetler]

Tefsir:

1- {Arkadan çekiştirmeyi, yüze karşı eğlenmeyi âdet edinen herkesin vay haline!} İnsanların arkasından konuşan ve onlara dil uzatanlara kötü bir akıbet ve şiddetli bir azap vardır.

2- {O ki, mal toplamış ve onu sayıp durmuştur.} Onun tek kaygısı mal biriktirmek ve saymaktır. Bunun dışında başka bir kaygısı yoktur.

3- {(O), malının kendisini ebedi kılacağını zanneder.} Topladığı malının, onu ölümden kurtaracağını ve sonsuza kadar dünya hayatında kalacağını zanneder.

4- {Hayır! Andolsun ki o, Hutame'ye atılacaktır.} Durum hiç de bu cahilin tasavvur ettiği gibi değildir. Elbette o, azabının şiddetinden ötürü içine atılan her şeyi ufalayan ve parçalayan Cehennem ateşine atılacaktır.

5- {Hutame'nin ne olduğunu bilir misin?} -Ey Peygamber!- İçine atılan, her şeyi yakıp yıkan bu ateşin ne olduğunu bilir misin?

6- {Allah'ın tutuşturulmuş ateşidir.} şüphesiz o, Allah'ın tutuşturulmuş ateşidir.

7- {O, kalplerin içine işleyen bir ateştir.} O ateş ki; insanların bedenlerinden kalplerine kadar delip geçer.

8- {O ateş onların uştune kapatılmıştır.} şüphesiz o ateş, orada azap gorenlerin uzerine kapatılmıştır.

9- {Uzatılmış sütünlerle kilitlenmiştir.} Oradan çıkmamaları için boylu boyunca uzanan sütünlerle uzerleri kapatılmıştır..

8. Soru: Fil Suresi'ni oku ve tefsir et.

Cevap- Fil Suresi ve Tefsiri:

Bismillâhirrahmânirrahîm

﴿أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ۚ أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ۗ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ۖ تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ ۗ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ﴾ [الفيل: ۱-۵]

{Rabbinin Fil sahiplerine ne yaptığını gormedin mi?} 1 {Onların kötü planlarını boşa ıkaradı mı?} 2 {Onların uştune sürü sürü kuşlar gönderdi.} 3 { onların uzerlerine pişkin tuğladan yapılmış taşlar atıyorlardı.} 4 {Böylece Allah, onları yenilip çiğnenmiş ekine çevirdi.} 5 [Fil Suresi: 1-5. Ayetler]

Tefsir:

1- {Rabbinin Fil sahiplerine ne yaptığını gormedin mi?} -Ey Peygamber!- Rabbinin, Ebrehe ve Fil ashabına Kâbe'yi yok etmek istedikleri zaman ne yaptığını bilmiyor musun?

2- {Onların kötü planlarını boşa ıkaradı mı?} Allah, Kâbe'yi yıkmak için yaptıkları kötü planlarını boşa çıkardı. Böylece onlar insanları Kâbe'den uzaklaştırmak adına umdukları şeyleri elde edemediler. Bunun namına hiçbir şey kazanamadılar.

3- {Onların uştune sürü sürü kuşlar gönderdi.} Onlara sürüler halinde gelen kuşlar gönderdi.

4- {onların üzerlerine pişkin tuğladan yapılmış taşlar atıyorlardı.} Onlara sertleşmiş çamurdan taşlar atıyorlardı.

5- {Böylece Allah, onları yenilip çiğnenmiş ekine çevirdi.} Sonunda Allah onları, hayvanların yiyip çiğnediği ekin yaprakları gibi kıldı..

9. Soru: Kureyş Suresi'ni oku ve tefsirini yap.

Cevap- Kureyş Suresi ve Tefsiri:

Bismillâhirrahmânirrahîm

﴿لَا يَلْفُ قُرَيْشٍ ۝ إِئْتَهُمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ ۝ فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ۝ الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَآمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ﴾ [قریش: ۱-۴]

{Kureyş'e kolaylaştırıldığı,} {Onların kış ve yaz yolculuklarının güvenliği için.} {Bu evin (Kâbe) Rabbine ibadet etsinler.} 3 {Kendilerini açlıktan doyuran ve her çeşit korkudan emin kılan.} 4 [Kureyş Suresi: 1-4 Ayetler]

Tefsir:

1- {Kureyş'e kolaylaştırıldığı,} Bundan kastedilen, onların kışın ve yazın yapmaya alıştıkları yolculuktur.

2- {Onların kış ve yaz yolculuklarının güvenliği için.} Kışın Yemen'e ve yazın da Şam'a olan güvenli yolculukları için.

3- {Bu evin (Kâbe) Rabbine ibadet etsinler.} Onlara bu yolculuğu kolaylaştıran, Beytu'l-Harâm'ın (Kâbe) Rabbi olan bir tek Allah'a ibadet etsinler, O'na hiç kimseyi ortak koşmasınlar.

4- {Kendilerini açlıktan doyuran ve her çeşit korkudan emin kılan.} Onları açken besleyen ve Araplar'ın kalbine yerleştirdiği Harem'i (Kâbe'yi) ve ahalisini tazim etme hissiyle korkudan emin kılandır

10. Soru: Mâûn Suresi'ni oku ve tefsirini yap.

Cevap- Mâûn Suresi ve Tefsiri:

Bismillâhirrahmânirrahîm

﴿أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالذِّينِ ۚ فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ ۖ وَلَا يُحِضُّ عَلَىٰ طَعَامِ
الْمِسْكِينِ ۗ فَوَيْلٌ لِّلْمُصَلِّينَ ۚ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ۗ الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ ۗ وَيَمْنَعُونَ
الْمَاعُونَ ۗ﴾ [الماعون: ۱-۷]

{Dini yalanlayanı gördün mü?} 1 {İşte o yetimi iter kakar.} 2 {Yoksulu doyurmaya teşvik etmez.} 3 {Yazıklar olsun o namaz kılanlara ki,} 4 {Onlar kıldıkları namazdan gafildirler.} 5 {Onlar gösteriş yapanlardır.} 6 {Ufak tefek yardımı bile engellerler.} 7 [Mâûn Suresi: 1-7 Ayetler

Tefsir:

1- {Dini yalanlayanı gördün mü?} Kıyamet gününde karşılıkların verileceğini inkâr edeni gördün mü?

2- {İşte o yetimi iter kakar.} İhtiyaç sahibi yetime kaba davranarak kovan da işte odur.

3- {Yoksulu doyurmaya teşvik etmez.} Fakir kimseleri doyurmaya ne kendisini, ne de başkalarını teşvik eder.

4- {Yazıklar olsun o namaz kılanlara ki,} Namaz kılanlar için bir helak ve azap vardır.

5- {Onlar kıldıkları namazdan gafildirler.} Onlar, namazlarının vakti sona erinceye kadar namazlarında oyalanan ve umursamayanlardır.

6- {Onlar gösteriş yapanlardır,} Onlar, namazları ve amelleriyle gösteriş yaparlar. Amellerini sadece Allah'a halis kılmazlar.

7- {Ufak tefek yardımı bile engellerler.} Yardım etmenin hiçbir zararı olmadığı basit işlerde dahi başkalarına yardım etmekten geri dururlar..

11. Soru Kevser Suresi'ni oku ve tefsirini yap..

Cevap- Kevser Suresi ve Tefsiri:

Bismillâhirrahmânirrahîm

﴿إِنَّا أَعْطَيْنَكَ الْكَوْثَرَ ﴿١﴾ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ ﴿٢﴾ إِنَّ شَايِعَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ﴿٣﴾﴾ [الكوثر: ١-٣]

{(Rasûlüm!) Kuşkusuz biz sana Kevser'i verdik.} 1 {Öyleyse sen de Rabbin için namaz kıl ve kurban kes!} 2 {Asıl soyu kesik olan, şüphesiz sana hınc besleyendir.} 3 [Kevser Suresi: 1-3 Ayetler]

Tefsir:

1- {(Rasûlüm!) Kuşkusuz biz sana Kevser'i verdik.} -Ey Peygamber!- Muhakkak biz sana birçok hayırlar verdik. Onlardan biri de Cennet'teki Kevser Irmağı'dır.

2- {Şimdi sen Rabbin için namaz kıl ve kurban kes.} Öyleyse sen de, putlarına bir yakınlık vesilesi olarak kurban kesen müşriklerin yaptıklarının aksine, bu nimetlerine karşılık bir tek O'nun için namaz kılarak ve bir tek O'nun için kurban keserek Allah Teâlâ'ya şükrünü eda et.

3- {Asıl soyu kesik olan, şüphesiz sana hınc besleyendir.} Şüphesiz asıl sana buğzeden, bütün hayırlardan kesik, adı geçtiğinde kendisinden kötü bir kimse olarak bahsedilen, unutulmuş bir kimsedir.

12. Soru: Kâfirûn Suresi'ni oku ve tefsirini yap.

Cevap- Kâfirûn Suresi ve Tefsiri:

Bismillâhirrahmânirrahîm

﴿قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ﴿١﴾ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٢﴾ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٣﴾ وَلَا أَنَا عَابِدٌ

مَا عَبَدْتُمْ ﴿٤﴾ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٥﴾ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿٦﴾﴾ [الكافرون: ١-٦]

{-Rasûlüm!- De ki: Ey kâfirler!} 1 {Ben sizin tapmakta olduklarınıza tapmam.} 2 {Evet, siz de benim taptığıma tapıyor

değilsiniz.} 3 {Ben de sizin taptıklarınıza asla tapacak değilim.} 4 {Evet, siz de benim taptığıma tapıyor değilsiniz.} 5 {Sizin dininiz size, benim dinim de banadır.} 6 [Kâfirûn Suresi: 1-6 Ayetler]

Tefsir:

1- {-Rasûlüm!- De ki: Ey kâfirler!} -Ey Peygamber!- De ki: Ey Allah'a karşı kâfir olanlar!

2- {Ben sizin tapmakta olduklarınıza tapmam.} Ben, şimdi ve gelecekte sizin ibadet ettiğiniz putlara ibadet etmem.

3- {Evet, siz de benim taptığıma tapıyor değilsiniz.} Siz de benim ibadet ettiğim bir tek Allah'a ibadet edecek değilsiniz.

4- {Ben de sizin taptıklarınıza asla tapacak değilim.} Ben de sizin ibadet ettiğiniz putlara ibadet edecek değilim.

5- {Evet, siz de benim taptığıma tapıyor değilsiniz.} Siz de benim ibadet ettiğim bir tek Allah'a ibadet edecek değilsiniz.

6- {Sizin dininiz size, benim dinim de banadır.} Kendiniz için uydurduğunuz dininiz size, Allah'ın bana indirdiği din ise banadır.

13. Soru: Nasr Suresi'ni oku ve tefsirini yap..

Cevap- Nasr Suresi ve tefsiri:

Bismillâhirrahmânirrahîm

﴿وَالْعَصْرِ ﴿١﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ﴿٢﴾ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصَوْا بِالْحَقِّ

وَتَوَّصَوْا بِالصَّبْرِ ﴿٣﴾﴾ [العصر: ١-٣]

{Allah'ın yardımı geldiği ve fetih gerçekleştiği zaman.} 1 {İnsanların akın akın Allah'ın dinine girdiğini gördüğün zaman.} 2 {Rabbine hamederek O'nu tesbih et ve O'ndan mağfiret dile. Çünkü O, tevbeleri çok kabul edendir.} 3 [Nasr Suresi: 1-3 Ayetler]

Tefsir:

1- {Allah'ın yardımı geldiği ve fetih gerçekleştiği zaman} - Ey Peygamber!- Dinin için Allah'ın yardımı geldiği ve onu galip kılarak Mekke'nin Fethi gerçekleştiği zaman.

2- {İnsanların akın akın Allah'ın dinine girdiğini gördüğün zaman.} İnsanların bölük bölük İslam dinine girdiklerini gördüğün zaman.

3- {Rabbine hamdederek O'nu tesbih et ve O'ndan mağfiret dile. Çünkü O, tevbeleri çok kabul edendir.} Bilmelisin ki bu haber verilen husus, yerine getirmek ile sorumlu tutulup gönderilmiş olduğun görevinin bitiş vaktinin yakınlığını gösteren bir alamettir. Öyleyse sana olan yardımına ve fetih nimetine şükretmek için hamdederek Rabbini tesbih et. O'ndan bağışlanma dile. Şüphesiz O, kendisine tevbe eden kullarının tevbesini çokça kabul eder ve onları bağışlar..

14. Soru: Mesed Suresi'ni oku ve tefsirini yap..

Cevap: Mesed Suresi ve Tefsiri:

Bismillâhirrahmânirrahîm

﴿تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ۝۱ مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ۝۲ سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ۝۳ وَامْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ۝۴ فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ﴾ [المسد: ۱-۵]

{Ebu Leheb'in iki eli kurusun! Kurudu da.} 1 {Malı ve kazandıkları ona fayda vermedi.} 2 {O, aevli bir ateşe girecektir.} 3 {Odun taşıyıcı olarak karısı da (ateşe girecektir).} 4 {Boynunda hurma lifinden bükülmüş bir ip olduğu halde.} 5 [Mesed Suresi: 1-5 Ayetler]

Tefsir:

1- {Elleri kurusun Ebu Leheb'in! Zaten kurudu da.} Yaptıklarının verdiği zararlardan ötürü Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in amcası Abdulmuttalib oğlu Ebu Leheb'in elleri kurusun! Çünkü o, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e eziyet ediyordu ve çabası da boşa çıktı.

2- {Malı ve kazandıkları ona bir fayda vermedi.} Sahip olduğu malı ve çocukları ona ne fayda verecek ki? Onun herhangi

bir azabını engelleyemedikleri gibi ona bir iyilik de kazandıramadılar.

3- {O, alevli bir ateşe girecektir.} Kıyamet günü alevli bir ateşe girerek, onun sıcaklığına katlanmak zorunda kalacaktır.

4- {Odun taşıyıcı olarak karısı da (ateşe girecektir).} Yürüdüğü yola dikenler atarak, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e eziyet eden karısı Ümmü Cemil de Cehennem'e girecektir.

5- {Boynunda hurma lifinden bir halat olduğu halde.} Boynunda hurma lifinden sapasağlam bir ip olduğu halde.

15. Soru: İhlâs Suresini oku ve tefsirini yap..

Cevap- İhlâs Suresi ve Tefsiri:

Bismillâhirrahmânirrahîm

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾ اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿٤﴾﴾

[الإخلاص: ١-٤]

{De ki: "O Allah tektir.} 1 {Allah Samed'dir.} 2 {O, doğurmamış ve doğmamıştır.} 3 {Onun hiçbir dengi yoktur.} 4 [İhlâs Suresi: 1-4 Ayetler]

Tefsir:

1- {De ki : O, Allah birdir.} -Ey Peygamber!- De ki: O Allah, ilahlığında tektir. O'ndan başka bir ilah yoktur.

2- {Allah Samed'dir.} Yaratılmışların ihtiyaçları O'ndan istenilir.

3- {O, doğurmamış ve doğmamıştır.} Allah - Subhânehû ve Teâlâ-'nın ne bir çocuğu, ne de bir babası vardır.

4- {Onun hiçbir dengi yoktur.} Yarattıkları arasında O'nun bir benzeri yoktur.

16. Soru: Felâk Suresi'ni oku ve tefsirini yap..

Cevap- Felâk Suresi ve Tefsiri:

Bismillâhirrahmânirrahîm

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ﴿١﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ

فِي الْعُقَدِ ﴿٤﴾ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾﴾ [الفلق: ١-٥]

{De ki: Sabahın Rabbine sığınırım!} 1 {Yarattığı şeylerin şerrinden,} 2 {Karanlığı çöktüğü zaman gecenin şerrinden.} 3 {Düğümlere üfleyenlerin şerrinden.} 4 {Haset ettiği zaman hasetçinin şerrinden.} 5 [Felâk Suresi: 1-5 Ayetler]

Tefsir:

1- {De ki: Sabahın Rabbine sığınırım!} -Ey Peygamber!- De ki: Sabahın Rabbine sığınırım ve O'nun himayesini isterim.

2- {Yarattığı şeylerin şerrinden.} Mahlûkattan zarar veren şeylerin kötülüklerinden.

3- {Karanlığı çöktüğü zaman gecenin şerrinden.} Gece ortaya çıkan canlıların ve hırsızların kötülüklerinden Allah'a sığınırım.

4- {Düğümlere üfleyenlerin şerrinden.} Düğümlere üfleyen büyücü kadınların kötülüklerinden O'na sığınırım.

5- {Haset ettiği zaman hasetçinin şerrinden.} Allah'ın insanlara verdiği nimetleri haset ettiği zaman insanlardan nefret eden hasetçinin şerrinden ki o, insanların elinden bu nimetlerin gitmesini ve zararlı şeylerin onlara isabet etmesini isteyendir.

17. Soru: Nâs Suresi'ni oku ve tefsirini yap.

Cevap- Nâs Suresi ve Tefsiri:

Bismillâhirrahmânirrahîm

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝١ مَلِكِ النَّاسِ ۝٢ إِلَهِ النَّاسِ ۝٣ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۝٤ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ۝٥ مِنَ الْحِقَّةِ وَالنَّاسِ ۝٦﴾ [الناس: ١-٦]

{De ki: İnsanların ilahına sığınırım!} 1 {İnsanların melikine,} 2 {İnsanların ilahına.} 3 {Sinsi vesvesecinin şerrinden.} 4 {Ki o, insanların göğüslerine vesvese verir.} 5 {Gerek cinlerden, gerek insanlardan.} 6 [Nâs Suresi: 1-6 Ayetler]

Tefsir:

1- {De ki: İnsanların ilahına sığınırım!} -Ey Peygamber!- De ki: İnsanların Rabbine sığınyorum ve O'nun himayesi altına giriyorum.

2- {İnsanların melikine} Onların üzerinde dilediği gibi tasarrufta bulunan, O'nun dışında hiçbir hükümdarları bulunmayan insanların hükümdarına.

3- {İnsanların ilahına.} Hak olan ilahlarına. Onların Allah Teâlâ'dan başka kendisine ibadet edilecek hak mabudu yoktur.

4- {Sinsi vesvesecinin şerrinden.} Allah'ın zikrinden gafil oldukları zamanlarda insanlara vesvese veren ve onu zikrettiklerinde ondan uzaklaşan Şeytan'ın şerrinden.

5- {Ki o, insanların göğüslerine vesvese verir.} İnsanların kalplerine vesveselerini atandır.

6- {Gerek cinlerden, gerek insanlardan.} O; cinlerden olduğu gibi, insanlardan da olur.

HADİS BÖLÜMÜ Hadis İlmî Hadis: Peygamber - sallallahu aleyhi ve sellem-'e söz, fiil, tasvip ettiği hususlar, ahlakî veya yaratılış özellikleri yönünden izafe edilen şeylerdir.

* Birinci Hadis:

1. Soru: Hadisi tamamla: «Ameller ancak niyetlere göredir....» Bazı faydalarından bahset.”

Cevap- Müminlerin Emiri Ebû Hafs Ömer İbnu'l-Hattâb - radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre, o şöyle demiştir: Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i şöyle buyururken işittim: «Ameller ancak niyetlere göredir. Herkes için niyet ettiği şey vardır. Kimin hicreti Allah'a ve Rasûlüne ise, onun hicreti Allah'a ve Rasûlünedir. Kim de elde edeceği bir dünyalığa veya evleneceği bir kadına kavuşmak için hicret etmişse, onun hicreti de hicret ettiği şeyedir.» Hadisi Buhârî ve Müslim rivayet etmiştir.

Hadisten çıkarılan bazı faydalı bilgiler:

- 1- Namaz, oruç, hac ve diğer amellerde olduğu gibi her amel bir niyet gerektirir.
- 2- Allah Teâlâ için yapılan niyette ihlaslı olmak gereklidir.

* İkinci Hadis::

2. Soru: Hadisi tamamla: «Her kim bizim şu işimizde ondan olmayan bir şeyi ihdas ederse...» Bazı faydalarından bahset..”

Cevap: Müminlerin annesi Âişe -radiyallahu anha-'dan rivayet edildiğine göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Her kim bizim şu işimizde ondan olmayan bir şeyi ihdas ederse o merduttur.» Hadisi Buhârî ve Müslim rivayet etmiştir.

Hadisten çıkarılan bazı faydalı bilgiler:

1- Dinde bidat çıkarmak yasaklanmıştır.

2- Din adına sonradan ihdas edilen/çıkarılan şeyler reddedilir, kabul edilmez.

*Üçüncü Hadis:

3. Soru: Hadisi tamamla: «Bir gün Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in huzurunda bulunduğumuz sırada...» Bazı faydalarından bahset....”

Cevap: Ömer -radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre şöyle demiştir: Bir gün Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in huzurunda bulunduğumuz sırada, elbisesi beyaz mı beyaz, saçları siyah mı siyah, yoldan gelmiş bir hali olmayan ve içimizden kimsenin tanımadığı bir adam çıkageldi. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yanına sokuldu, önüne oturdu, dizlerini Peygamber'in dizlerine dayadı, ellerini (kendi) dizlerinin üstüne koydu ve: «Ey Muhammed! Bana İslam'ı anlat!» dedi. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-: «İslam, Allah'tan başka hak ilah olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın rasûlü olduğuna şehadet etmen, namazı dosdoğru kılman, zekâtı vermen, ramazan orucunu (eksiksiz) tutman, yoluna güç yetirebilersen Kâbe'yi haccetmendir.» diye buyurdu. Adam: «Doğru söyledin dedi.» Onun hem sorup hem de tasdik etmesi tuhafımıza gitti. Adam: «Şimdi de imanı anlat bana, dedi.» Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-: «Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe inanmandır. Yine kadere, hayrına ve şerrine iman etmendir.» diye buyurdu. Adam tekrar: «Doğru söyledin» dedi. Tasdik etti ve: «Peki ihsan nedir, onu da anlat» dedi. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-: «İhsan, Allah'a onu görüyormuşsun gibi ibadet etmendir. Sen onu görmüyorsan da O seni mutlaka görüyor.» diye buyurdu. Adam yine: «Doğru söyledin dedi» sonra da: «Kıyamet ne zaman kopacak?» diye sordu. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-: «Kendisine soru yöneltilen, bu konuda sorandan daha bilgili değildir.» cevabını verdi. Adam: «O halde

alametlerini söyle.» dedi. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-: «Annelerin, kendilerine cariye muamelesi yapacak çocuklar doğurması, yalın ayak, çıplak, yoksul koyun çobanlarının, yüksek ve mükemmel binalarda birbirleriyle yarışmalarıdır.» diye buyurdu. Adam, (sessizce) çekip gitti. Ben bir süre öylece kalakaldım. Daha sonra Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-: «Ey Ömer! Soru soran kişi kimdi, biliyor musun?» diye buyurdu. Ben: «Allah ve Rasûlü daha iyi bilir» dedim. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-: «O Cebrail'di, size dininizi öğretmeye geldi.» diye buyurdu. Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

Hadisten çıkarılan bazı faydalı bilgiler:

1- İslam'ın beş şartı zikredilmiştir; bunlar:

Allah'tan başka hak ilah olmadığına ve Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Allah'ın rasûlü olduğuna şahitlik etmek.

Namazı dosdoğru kılmak.

Zekâtı vermek.

Ramazan orucunu tutmak.

Beytullah'ı haccetmektir.

2- İmanın şartlarını zikredilmiştir; bunlar altı tanedir:

Allah'a iman etmek.

Meleklerine iman etmek.

Kitaplarına iman etmek.

Rasûllerine iman etmek.

Ahiret gününe iman etmek.

Hayrıyla ve şerriyle kadere iman etmek.

3 - İhsanın rüknü zikredilmiştir. Bir rüknü vardır. O da Allah'a O'nu görüyormuşçasına ibadet etmendir. Sen O'nu göremesen de O seni görmektedir.

4- Kıyametin vaktini Allah Teâlâ'dan başkası bilemez.

Dördüncü Hadis:

4. Soru: Hadisi tamamla: «Müminlerin iman bakımından en kâmil olanları...» Bazı faydalarından bahset..

Cevap- Ebû Hureyre -radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Müminlerin iman bakımından en kâmil olanları ahlak bakımından en hayırlı olanlarıdır.» Hadisi Tirmizî rivayet etmiş ve "Hasen sahih bir hadis" olduğunu söylemiştir.

Hadisten çıkarılan bazı faydalı bilgiler:

- 1- Güzel ahlaka teşvik etmek.
- 2- Ahlakın kâmil olması da imanın kemalindedir.
- 3- İman artar ve azalır.

Beşinci Hadis:

5. Soru: Hadisi tamamla: «Kim Allah'tan başkası adına yemin ederse...» Bazı faydalarından bahset.”

Cevap- İbn Ömer -radiyallahu anhuma-'dan rivayet edildiğine göre Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Kim Allah'tan başkası adına yemin ederse kâfir ya da müşrik olur.» Hadisi Tirmizî rivayet etmiştir.

Hadisten çıkarılan bazı faydalı bilgiler:

- Allah Teâlâ'dan başkası adına yemin etmek caiz değildir.
- Allah Teâlâ'dan başkası adına yemin etmek küçük şirktir.

Altıncı Hadis:

6. Soru: Hadisi tamamla: «Sizden biriniz, beni sevmedikçe imam etmiş olmaz...» Bazı faydalarından bahset.”

Cevap- Enes -radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Sizden biriniz, beni, kendisinden, annesinden, babasından, çoluk

çocuğundan ve herkesten daha çok sevmedikçe gerçek manasıyla iman etmiş olmaz.» Hadisi Buhârî ve Müslim rivayet etmiştir.

Hadisten çıkarılan bazı faydalı bilgiler:

- Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in bütün insanlardan daha çok sevilmesi gerekir.
- Bu imanın kâmil olmasındandır.

Yedinci Hadis::

7. Soru: Hadisi tamamla: «Sizden biriniz kendisi için istediği şeyi ...» Bazı faydalarından bahset.”

Cevap- Enes -radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Sizden biriniz kendisi için istediği şeyi din kardeşi için de istemedikçe (kâmil manada) iman etmiş olmaz.» Hadisi Buhârî ve Müslim rivayet etmiştir.

Hadisten çıkarılan bazı faydalı bilgiler:

- 1- Müslüman kulun, kendisi için hayırlı gördüğü şeyi Müminler için de hayırlı görmesi gerekmektedir.
- Bu da imanın kâmil olmasındandır.

Sekizinci Hadis:

8. Soru: Hadisi tamamla: «Nefsimi elinde tutan Yüce Allah'a andolsun ki...» Bazı faydalarından bahset..”

Cevap- Ebû Saîd -radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Nefsimi elinde tutan Yüce Allah'a andolsun ki, o (sure) Kur'an-ı Kerim'in üçte birine denktir.» Hadisi Buhârî rivayet etmiştir.

Hadisten çıkarılan bazı faydalı bilgiler:

- 1- İhlâs Suresi'nin fazileti.

2- Şüphesiz ki bu sure Kur'an'ın üçte birine denktir.

Dokuzuncu Hadis:

9. Soru: Hadisi tamamla: «Güç ve kuvvetimiz ancak Allah iledir...» Bazı faydalarından bahset...

Ebû Mûsâ -radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Lâ Havle Velâ Kuvvete İllâ Billâh, Cennet'in hazinelerinden bir hazinedir.» Hadisi Buhârî ve Müslim rivayet etmiştir.

Hadisten çıkarılan faydalı bilgiler:

- 1- Bu kelimenin fazileti ve Cennet hazinelerinden biri olması.
- 2- Kulun, kendi gücünün kuvvetinin olmadığını ifade etmesi ve yalnızca Allah Teâlâ'ya güvenmesi.

Onuncu Hadis::

10. Soru: Hadisi tamamla: «Şunu iyi bilin ki, insan vücudunda küçük bir et parçası vardır...» Bazı faydalarından bahset.”

Nu'mân b. Beşîr -radiyallahu anhuma-'dan rivayet edildiğine göre o şöyle demiştir: Ben Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şöyle buyurduğunu işittim: «Şunu iyi bilin ki, insan vücudunda küçük bir et parçası vardır. Eğer bu et parçası iyi olursa, bütün vücut iyi olur. Eğer o bozulursa, bütün vücut bozulur. İşte bu et parçası kalptir.» Hadisi Buhârî ve Müslim rivayet etmiştir.

Hadisten çıkarılan bazı faydalı bilgiler:

- 1- Kalbin doğruluğunda dışa yansıyan ve içte gizli olanın gerçek hali saklıdır.
- 2- Kalbin doğru olmasına dikkat etmek gerekir. Çünkü insanın doğruluğu ondadır.

On Birinci Hadis:

11. Soru: Hadisi tamamla: «Kimin -dünyadaki- son sözü, Lâ ilâhe illallah olursa...» Bazı faydalarından bahset..”

Cevap- Muâz b. Cebel -radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

«Kimin -dünyadaki- son sözü "Lâ ilâhe illallah/Allah'tan başka hak ilah yoktur" olursa, o kişi Cennet'e girer.» Hadisi Ebû Dâvûd rivayet etmiştir.

Hadisten çıkarılan bazı faydalı bilgiler:

1- Lâ ilâhe illallah cümlesinin fazileti, kul bu sözü hakkıyla söylediği zaman Cennet'e girer.

2- Dünyadaki son sözü Lâ ilâhe illallah/Allah'tan başka hak ilah yoktur olan kimsenin fazileti.

On İkinci Hadis:

12. Soru: Hadisi tamamla: «Mümin ne kınayıcı, ne lanet edici...» Bazı faydalarından bahset..»

Abdullah b. Mes'ud -radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: "Mümin ne kınayıcı, ne lanet edici, ne kaba ve çirkin sözlü, ne de hayâsızdır.» Hadisi Tirmizî rivayet etmiştir.

Hadisten çıkarılan bazı faydalı bilgiler:

1- Tüm yanlış ve çirkin sözler yasaklanmıştır.

- Bu, Müminin dilindeki özelliğidir.

On Üçüncü Hadis:

13. Soru: Hadisi tamamla: «Kişinin iyi bir Müslüman olmasının alametlerinden...» Bazı faydalarından bahset..»

Cevap- Ebû Hureyre -radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

«Kişinin kendisini ilgilendirmeyen şeyleri terk etmesi iyi bir Müslüman olmasının âlametlerindedir.»

Hadisi Tirmizî ve diğerleri rivayet etmiştir.

Hadisten çıkarılan bazı faydalı bilgiler:

1- Başka bir kimsenin din ve dünya işleriyle ilgili olarak insanın kendisini ilgilendirmeyen şeyleri terk etmesi.

2- İnsanın kendisini ilgilendirmeyen şeyleri terk etmesi o kimsenin Müslümanlığının kemalindedir.

14. Soru: Hadisi tamamla: «Kim Allah'ın kitabından bir harf okursa...» Bazı faydalarından bahset..”

Cevap- Abdullah b. Mesûd -radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Kim Allah'ın kitabından bir harf okursa ona bir sevap (hasene) vardır. Sevap (hasene) ise on kat karşılığıyla verilir. "Elif, Lâm, Mim" bir harftir de-miyorum. Ancak elif bir harftir, lam bir harftir, mim bir harftir.» Hadisi Tirmizî rivayet etmiştir.

Hadisten çıkarılan bazı faydalı bilgiler:

1- Kur'an okumanın fazileti.

2- Senin okuduğun her harf için sevaplar vardır

İSLAMDAKİ GÖRGÜ KURALLARI İLE İLGİLİ BÖLÜM
Görgü Kuralları (Edep ve Ahlak) ile İlgili Bilgiler
İslam'daki Görgü Kuralları: İslam dininde yer alan
övülen davranışlar, fiiller ve tutumların bütünüdür.
Allah'a ve O'nun yarattıklarına karşı uygulanması
gereken edep ve görgü kurallarını içerir.

Allah Teâlâ'ya Karşı Edepli Olmakla İlgili Kurallar:

1. Soru- Allah Teâlâ karşısında nasıl edepli olunur?

Cevap-

1- Allah -Subhânehû ve Teâlâ-'yı tazim etmek Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمَاوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ﴾

[الزمر: ٦٧]

{Allah'ı gerektiği gibi (hakkıyla tanıyıp) takdir edememişlerdir. Kıyamet günü, yeryüzü bütünüyle O'nun kabzasında, gökler de elinde dürülmüş olacaktır. Allah, onların şirk koştukları şeylerden münezzehtir ve çok yücedir.} [Zümer Suresi: 67. Ayet]

2- Yalnız O'na kulluk edilir, O'nun ortağı yoktur. Allah Subhânehû ve Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ

دِينُ الْقِيَامَةِ﴾ [البينة: ٥]

{Halbuki onlara ancak, dini yalnız O'na has kılan Hanifler olarak Allah'a ibadet etmeleri emrolunmuştu.} [Beyyine Suresi: 5. Ayet]

3- O'na itaat etmek. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿سَيَهْدِيهِمْ وَيُصَلِّحُ بِالْهُمِّ﴾ [محمد: ٥]

{Ey iman edenler! Allah'a itaat edin.} [Muhammed Suresi: 5. Ayet]

4- O'na karşı günah işlemeyi terk etmek. Allah Subhânehû ve Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿١٤﴾﴾ [النساء: ١٤]

{Kim Allah'a ve Peygamberine karşı isyan eder ve sınırlarını aşarsa Allah onu, devamlı kalacağı bir ateşe sokar ve onun için alçaltıcı bir azap vardır.} [Nisâ Suresi: 14. Ayet]

5- Sayısız lütuf ve ihsanları için Allah -Azze ve Celle-'ye şükredip hamdetmek. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَلًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١٤﴾﴾

[النحل: ١٤]

{Şayet yalnız Allah'a ibadet ediyorsanız, O'nun nimetine şükredin.} [Nahl Suresi: 114. Ayet]

6- Allah'ın takdir ettiği kadere sabretmek. Allah Subhânehû ve Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَتَلَوَّعُوا فَنفَسَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَأَصِيرُوا إِنْ اللَّهَ مَعَ

الصَّادِرِينَ ﴿٤٦﴾﴾ [الأنفال: ٤٦]

{Sabredin, çünkü Allah sabredenlerle beraberdir.} [Enfâl Suresi: 46. Ayet]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e Karşı Edepli Olmak İle İlgili Kurallar:

2. Soru: Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e karşı nasıl edepli olunur?

Cevap- 1- Ona uyararak ve onu örnek alarak.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ

كَثِيرًا ﴿٢١﴾﴾ [الأحزاب: ٢١]

{Andolsun, Allah'ın Rasûlünde sizin için; Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah'ı çok zikreden kimseler için güzel bir örnek vardır.} [Ahzâb Suresi: 21. Ayet]

2- O'na itaat etmek.

3- O'na isyan etmemek. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّىٰ فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا﴾ [النساء: ٨٠]

{Kim Rasûl'e itaat ederse Allah'a itaat etmiş olur. Yüz çevirene gelince, seni onların başına bekçi göndermedik!} [Nisâ Suresi: 80. Ayet]

4- Haber verdiğini tasdik etmek. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ﴾ [النجم: ٣-٤]

{O, hevasına göre konuşmaz.} {O, kendisine vahyedilen vahyiden başka bir şey değildir.} [Necm Suresi: 3, 4. Ayetler]

5- Sünnetinin üzerine fazladan bir şey eklememek, bidat çıkarmamak. Nebi -aleyhissalatu vesselam- şöyle buyurmuştur: «Her kim bizim bu işimizde/dinimizde ondan olmayan bir şeyi ihdas ederse o merduttur.» Hadis Muttefakun aleyhtir. - Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in insanın kendi nefsinden ve bütün insanlardan daha çok sevilmesi. Nebi -aleyhissalatu vesselam- şöyle buyurmuştur: «Sizden biriniz, beni, kendisinden, annesinden, babasından, çoluk çocuğundan ve herkesten daha çok sevmedikçe gerçek manasıyla iman etmiş olmaz.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

7- Onu tazim etmek, ona ve sünnetine destek olmak.

Allah Subhânehû ve Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿لَتَشْكُرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۖ وَتَعَزَّزُوا وَتُوقِرُوا وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا﴾ [الفتح: ٩]

{Allah'a ve Peygamberine iman edesiniz, ona yardım edesiniz, ona saygı gösteresiniz} [Fetih Suresi: 9. Ayet]

Anne Babaya Karşı Edepli Olmakla İlgili Kurallar:

Soru: Anne babaya karşı nasıl edepli olunur?

1- Günah olmayan şeylerde anne babaya itaat etmek..

Cevap-

2- Anne babaya hizmet etmek.

3- Anne babaya yardım etmek.

4- Anne babanın ihtiyaçlarını gidermek.

5- Anne babaya dua etmek.

6- Onlarla konuşurken edepli olmak, basit bir söz olmasına rağmen "öf" bile demek caiz değildir.

7- Anne babanın yüzüne gülümsemek ve surat asmamak.

8- Sesimi anne babamın sesinin üstüne yükseltmem, onları dinlerim, onların sözünü kesmem, onlara isimleriyle hitap etmem, bilakis "babacığım", "anneciğim" derim.

9- Annem ve babam odadayken içeri girmeden önce izin isterim.

10- Anne babanın ellerini ve başlarını öpmek (saygı ve hürmet için) Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

{Rabbin, sadece kendisine ibadet etmenizi, ana-babanıza da iyi davranmanızı kesin bir şekilde emretti. Onlardan biri veya her ikisi senin yanında yaşlanırsa, kendilerine "Of!" bile deme. Onları azarlama, ikisine de güzel söz söyle.} {Onları esirgeyerek alçak gönüllülükle üzerlerine kanat ger ve:

﴿ وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٌ وَلَا تَنْهَرَهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴿٢٣﴾ وَأَخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذَّلِيلِ مِنَ

الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ أَرْحَمُهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا ﴿٢٤﴾ [الإسراء: ٢٣-٢٤]

{Rabbim! Küçüklüğümde onlar beni nasıl yetiştirmişlerse, şimdi de sen onlara (öyle) rahmet et! diyerek dua et.} [İsrâ Suresi: 23,24. Ayetler]

Hadiste, bir adam Nebi-sallallahu aleyhi ve sellem-'e gelerek cihat etmek için izin istediğinde Rasûlullah şöyle buyurmuştur: «Anne baban var mı ?» Adam evet dedi. Rasûlullah; «Senin cihadın onlar hakkında gayret gösterip, çabalamandır.» Hadisi Tirmizî rivayet etmiştir.

Sıla-i Rahim Yapmakla İlgili Edep Kuralları:

4. Soru: Nasıl sila-i rahim yaparım?

Cevap

1- Erkek kardeş, kız kardeş, amca, hala, dayı, teyze gibi yakın akrabaları ve diğer akrabaları ziyaret etmek.

2- Sözle ve fiili olarak onlara ihsanda bulunmak ve yardım etmek.

3- Onlarla iletişime geçmek ve durumlarını sormak. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتُقَطِّعُوا أَرْحَامَكُمْ﴾ [محمد: ٢٢]

{Geri dönerseniz, yeryüzünde bozgunculuk yapmaya ve akrabalık bağlarını kesmeye dönmüş olmaz mısınız?} [Muhammed Suresi: 22. Ayet]

Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Akrabalarıyla ilişkiyi kesen Cennet'e giremez.» Müslim rivayet etmiştir.

Allah Teâlâ İçin Yapılan Kardeşlikteki Görgü Kuralları:

5. Soru: Kardeşlerimle ve arkadaşarımla nasıl olmalıyım?

Cevap

1- İyi insanları severim ve onlarla arkadaşlık yaparım.

2- Kötü insanlarla arkadaşlık yapmaktan kaçınırım ve terk ederim. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Mümin'den başkasını arkadaş edinme, yemeğini de Allah'tan hakkıyla korkanlardan başkası yemesin.» Hadisi Tirmizî ve Ebû Dâvûd rivayet etmiştir.

3- Arkadaşlarıma selam veririm ve onlarla el sıkışıırım. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «İki Müslüman karşılaşır da musafaha yaptıkları zaman, ikisi birbirinden ayrılmadan önce ikisinin de (küçük) günahları bağışlanır.» Hadisi Ebû Dâvûd ve Tirmizî rivayet etmiştir.

4- Hastalanırlarsa onları ziyaret eder ve iyileşmeleri için dua ederim.

5- Hapşırın/aksırın “elhamdülillâh” dedikten sonra ona “yerhamukallah” derim.

6- Beni kendisini ziyaret etmeye davet ederse, davetine icabet ederim. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Müslümanın, Müslüman üstündeki hakkı beştir: Selamını almak, hasta ziyaretine gitmek, cenazesine katılmak, davetine icabet etmek ve aksırınca "yerhamukallah" (Allah sana rahmet etsin) demektir.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

7- Ona nasihat ederim. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Her kim (kendisine danışan) din kardeşine bir işte gerçek olmadığını bildiği halde bir şeyi tavsiye ederse (tavsiyede bulunduğu) kardeşine ihanet etmiş olur.» Hadisi Ebû Dâvûd rivayet etmiştir.

8- Zulme uğrarsa ona yardım ederim, başkasına zulmetmesine engel olurum.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Din kardeşin zalim de mazlum da olsa ona yardım et.» Bir adam: Ya Rasûlallah! Kardeşim mazlumsa ona yardım edeyim. Ama zalimse nasıl yardım edeyim? dedi. Peygamberimiz: «Onu zulümden alıkoyar, zulmüne engel olursun. Şüphesiz ki, bu ona yardım etmektir.» Hadisi Buhârî rivayet etmiştir.

9- Kendim için sevip istediğimi Müslüman kardeşim için de sevip isterim. Enes -radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Sizden biriniz kendisi için istediği şeyi din kardeşi için de istemedikçe (kâmil manada) iman etmiş olmaz.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

10 - Yardımına ihtiyacı olursa ona yardım ederim. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Kul, kardeşinin yardımında olduğu müddetçe Allah da onun yardımındadır.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

11- Ona sözle veya fiili olarak zarar vermem. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Hakiki Müslüman, dilinden ve elinden Müslümanların selamette olduğu kimsedir.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

12- Onun sırrını saklarım. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Bir kişi bir söz söyleyip sonra da (kimsenin duymadığından emin olmak için) etrafına bakınırsa, o söz emanettir.» Hadisi Tirmizî ve Ebû Dâvûd rivayet etmiştir.

13- Ona küfür etmem, onun gıybetini yapmam, onu hor görmem, onu kıskanmam, onu gözetlemem ve onu aldatmam. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Müslüman; Müslüman'ın kardeşidir, ona zulmetmez, onu alçaltmaz, ona yalan söylemez, onu hor görmez. Kişiye şer olarak Müslüman kardeşini hor görmesi yeter.» Hadisi Buhârî ve Müslim rivayet etmiştir..

Komşulukla İlgili Görgü Kuralları:

6. Soru: Komşulukla ilgili görgü kuralları nelerdir?

Cevap-

1- Söz ve davranışta komşuya karşı nazik olurum ve yardımına ihtiyacı olursa ona yardım ederim.

2- Bayramda ya da evlilik münasebetiyle ya da başka bir şeyden mutlu olduğunda onu tebrik ederim.

3- Hastalanırsa onu ziyaret ederim, başına bir sıkıntı gelirse onu teselli ederim.

4- Mümkün olduğunca ona yaptığım yemekten ikram ederim.

5- Ona sözle veya fiili olarak zarar vermem.

6- Onu yüksek sesle rahatsız etmem ya da onu gözetlemem ve ona karşı sabırlı olurum. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا﴾ [النساء: ٣٦]

{Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana-babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yakın arkadaşa, yolcuya, ellerinizin altında bulunanlara (köle, cariye, hizmetçi ve benzerlerine) iyi davranın; Allah kendini beğenen ve daima böbürlenip duran kimseyi sevmez.} [Nisâ Suresi: 36. Ayet]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Ey Ebû Zer! Çorba pişirdiğin zaman suyunu çok koy ve komşularını gözet!» Hadisi Müslim rivayet etmiştir. Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- bir hadiste şöyle buyurmuştur: «Allah'a ve ahiret gününe iman eden kimse, komşusuna eziyet etmesin.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

Misafirperverlik ile İlgili Görgü Kuralları:

7. Soru: Misafirperverlik ve misafir için görgü kuralları nelerdir?

Cevap- 1- Beni misafir olarak davet ettiğinde onun davetine icabet ederim.

2- Birini ziyaret etmek istiyorsam, izin isterim ve randevulaşırım.

3- Eve girmeden önce izin isterim.

4- Ziyaret etmek için (sözleştiğimde) geç kalmam.

5- Evdekilerin ev hallerini görmemek için sağa sola bakınmam.

6- Misafiri en iyi şekilde, güler yüzle ve en güzel karşılama sözleriyle karşılarım ve ağırlarım.

7- Misafiri en güzel yere oturturum.

8- Ona yiyecek ve içecekler ikram ederim. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾ [النور: ٢٧]

{Ey iman edenler! Evlerinizden başka evlere izin almadan ve ev halkına selam vermeden girmeyin. Eğer düşünecek olursanız, bu sizin için daha hayırlıdır.} [Nûr Suresi: 27. Ayet]

Hadiste şöyle buyrulmuştur: «İzin istemek gözün evin ayıplarını görmemesi için şart kılınmıştır.» Hadis Muttefakun aleyhtir. Aleyhissalatu vessalam şöyle buyurmuştur: «Allah'a ve ahiret gününe iman eden kişi misafirine ikramda bulunsun» Hadis Muttefakun aleyhtir.

Hastalık Durumundaki Görgü Kuralları:

8. Soru: Hastalık durumundaki ve hasta ziyaretindeki görgü kuralları nelerdir?

Cevap- 1- Bir ağrı hissettiğimde, sağ elimi ağrıyan yere koyarım ve üç defa: «**Bismillah**» derim. Yine yedi defa şöyle derim: «Çektiğim sancının ve sakındığım (ağrının) şerrinden Allah'ın izzet ve kudretine sığınırım.»

2- Allah'ın takdirine razı olurum ve sabrederim. Ümmü'l Alâ'dan rivayet edilen hadiste o şöyle demiştir: Ben hasta iken Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- beni ziyaret etti ve şöyle buyurdu: «Sevin ey Ümmü'l Alâ! Nasıl ateş, altın ve gümüşün kirini yok ederse; Allah Teâlâ da hastalık sebebiyle Müslümanlardan hataları giderir.» Hadisi Ebû Dâvûd rivayet etmiştir.

3- Hasta kardeşimi ziyaret etmek ve ona dua etmek için acele ederim ve (yormamak için) onun yanında uzun süre oturmam.

4- Benden rukye yapmamı istemeden ona rukye yaparım.

5- Sabretmesini, dua etmesini, namaz kılmasını ve elinden geldiğince temizlenmesini tavsiye ederim.

6- Hastaya dua etmek: «**Büyük arşın sahibi Yüce Allah'tan seni iyi etmesini dilerim.**» Yedi defa tekrar eder.

İlim Talep Etmenin Adabı:

9. Soru: İlim talep etmenin adabı nedir?

Cevap-

1- Allah -Azze ve Celle-'nin rızasını kazanmak için samimi bir niyete sahip olmak. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Kim âlimler ile yarışmak ya da cahillere gösteriş yapmak ve insanların ilgisini kendisine çekmek için ilim öğrenmeye kalkışırsa; Allah Teâlâ o kimseyi Cehennem'e sokar.» Hadisi İbn Mâce rivayet etmiştir.

2- Öğrendiğim ilim ile amel ederim. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Hiçbir kul, kıyamet gününde dört şeyden hesaba çekilmeden -bunların arasında- ilmi ile amel edip etmediğinden sorguya çekilmedikçe bulunduğu yerden kıpırdayamaz.» Hadisi Tirmizî ve Dârimî rivayet etmiştir.

3- Beraber olduğumda öğretmenime hürmet ederim ve gıyabında da kendisinden saygıyla bahsederim.

4- Önünde edepli bir şekilde otururum.

5- Onu dikkatle dinlerim ve dersinde sözünü kesmem.

6- Soru sorarken edepli bir şekilde sorarım.

7- Kendisine adıyla hitap etmem. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Saçı sakalı ağarmış Müslümana ikramda (saygıda) bulunmak, Kur'an hafızına ikramda bulunmak Allah Teâlâ'ya duyulan saygı ve tazimden ileri gelir.» Hadisi Ebû Dâvûd rivayet etmiştir.

Bir Yerde Otururken Gösterilmesi Gereken Görgü Kuralları:

10. Soru: Bir yerde otururken gösterilmesi gereken görgü kuralları nelerdir?

Cevap

1- Oturanlara selam veririm.

2-Bir meclise geldiğimde uygun yere otururum. Orada oturanlardan kimseyi ayağa kaldırmam ya da iki kişinin arasına onların izni olmadan oturmam.

3- Başka birinin oturması için yer açarım.

4- Meclisteki konuşmayı bölmem.

5- Meclisten ayrılmadan önce izin isteyip selam veririm. İbn Ömer -radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre; Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-, bir adamın oturduğu yerden kaldırılarak diğerinin onun yerine oturmasını yasaklamıştır. Fakat «Yer açınız, genişletiniz.» diye buyurmuştur. Hadisi Buhârî rivayet etmiştir. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Sizden biriniz bir meclise vardığında selam versin. Oturduğu meclisten kalkmak istediği zaman da selam versin. Önce verdiği selam, sonraki selamından daha üstün değildir.» Hadisi Tirmizî ve Ebû Dâvûd rivayet etmiştir. 6- Meclis bitince meclis için kefarete duası okurum. «Allah'ım! Sana hamederek, seni tüm noksan sıfatlardan tenzih ederim. Senden başka hak ilah olmadığına şahadet ederim. Senden bağışlanma diler ve sana tövbe ederim.»

Uyku Adabı:

11. Soru: Uyku adabı nasıl olmalıdır?

Cevap-

1- Erken uyurum. Hadiste şöyle buyrulmuştur: Ebû Berze'den rivayet edildiğine göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-;

yatsı namazından önce uyumayı, yatsıdan sonra konuşmayı (sohbeti) hoş karşılamazdı. Hadisi Buhârî rivayet etmiştir.

2- Abdest alarak yatarım.

3- Karnımın üzerine uzanarak uyumam.

4- Sağ tarafıma yatıp sağ elimi sağ yanağımın altına koyarım.

5- Yatağımı silkelerim. Berâ b. Âzib -radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Yatmak istediğinde, namaz için abdest alr gibi abdest al, sonra sağ tarafına uzan.» Hadisi Buhârî rivayet etmiştir. Ebû Hureyre -radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- yüzüstü yatan bir adam gördü ve ona şöyle buyurdu: «Bu şekilde yatmak Allah'ın sevmediği bir yatıştır.» Hadisi Tirmizî ve Ahmed rivayet etmiştir. Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Biriniz, yatağına yatacağı zaman elbisesinin iç tarafıyla yatağını silksin. Çünkü yatağında kendisini ne beklediğini (haşerat vb.) bilemez.» Hadisi Buhârî rivayet etmiştir.

6- Uykudan önceki zikirleri Âyet-el Kürsi, İhlâs Suresi'ni ve Muavvizeteyn'i (Felak ve Nas Sureleri'ni) üçer defa okurum ve şöyle söylerim: «Allah'ım! Senin adını anarak ölür/uyur ve senin adını anarak yaşıyorum/uyanırım.»

7- Sabah namazına uyanırım.

8- Uykudan uyanınca şöyle söylerim: «Bizi öldürdükten (uykudan) sonra dirilten Allah'a hamdolsun. (Yaratılmışları) öldükten sonra diriltmek de ona mahsustur.»

Yemek Adabı:

12. Soru: Yemek adabı nasıldır?

Cevap:

1- Ben, Allah -Azze ve Celle-'ye itaat ederken kuvvetli olmak için yiyip içerim.

2- Yemekten önce elleri yıkamak. Âişe -radiyallahu anha-'dan rivayet edildiğine göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-

şöyle yapardı: «Biriniz yemek ve içmek istediğinde ellerini yıkasın sonra da yesin ve içsin.» Hadisi (İmam) Ahmed rivayet etmiştir.

3- “**Bismillah**” derim ve sağ elimle ve önümden yerim. Tabakların ortasından ve başkalarının önünden yemem. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Oğlum, besmele çek! Sağ elinle ye! Hep önünden ye!» Hadis Muttefakun aleyhtir.

4- Bismillah demeyi unutursam, " **Bismillahi evvelehu ve âhirahu** " Başı da sonu da Allah'ın adıyla derim. Âişe -radiyallahu anha-'dan rivayet ettiği hadise göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Biriniz yemek yerken besmele çeksin. Şayet yemeğe başlarken besmele çekmeyi unutursa, hatırladığı anda Bismillâhi fî evvelihî ve âhirihî (Başında ve sonunda Allah'ın adıyla)" desin.» Hadisi Tirmizî ve Ahmed rivayet etmiştir.

5- Mevcut olan yemeye razı olurum ve yemekte kusur bulmam. Beğenirsem yerim, beğenmezsem bırakırım. Ebû Hureyre -radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre, o şöyle demiştir: «Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- hiçbir yemeği hiçbir zaman ayıplamamış, yermemiştir. O eğer iştahı varsa yemeği yerd, hoşlanmazsa bırakır yemezdi.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

6- Bir kaç lokma yerim, çok yemem. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Âdemoğlu, midesinden daha şerli bir kap doldurmamıştır. Âdemoğluna belini doğrultacağı kadar birkaç lokma yeterlidir. Eğer daha fazla yemek istiyorsa, (midesini üçe ayırsın), üçte biri yemeği, üçte biri suyu, üçte biri de nefesi için (olsun).» Hadisi Tirmizî ve İbn Mâce rivayet etmiştir.

7- Sıcak olan yiyecek ve içeceklerin soğuması için üflemem, soğuyana kadar beklerim. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- yiyecek ve içilecek şeylere üflemeği yasaklamıştır.» Hadisi İbn Mâce ve Ahmed rivayet etmiştir.

8- Ailemle veya misafirlerimle yemek zamanlarında bir araya gelirim. Çünkü bir adam Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e şöyle demiştir: Biz yemek yiyoruz ama doymuyoruz. Rasûlullah -aleyhisselam- şöyle buyurmuştur: «Herhalde ayrı ayrı yiyorsunuz, birlikte yiyiniz ve Allah Teâlâ'nın adını anıp besmele çekiniz ki, yemeğiniz bereketlensin.» Hadisi Ebû Dâvûd ve İbn Mâce rivayet etmiştir.

9- Benden büyük olanlardan önce yemeye başlamam.

10 - Bir şey içtiğim zaman besmele çekerim. Oturarak ve üç yudumda içerim, kabın içine üflemem. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Biriniz bir şey içerken kabın içine solumasın.» Hadis Muttefakun aleyhtir. Enes -radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre, «Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-: Bir kimsenin ayakta su içmesini yasaklamıştır.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir. Başka bir hadis şöyle buyrulmuştur: «Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- bir şey içerken üç nefeste içerdi.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

11- Yemeyi veya içmeyi bitirdiğimde Allah'a hamdederim. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Şüphe yok ki Allah, kulunun bir şey yedikten sonra hamt etmesinden ve bir şey içtikten sonra hamt etmesinden razı olur.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

Giyinme Adabı:

13. Soru: Giyinme adabı nasıldır?

Cevap

1- Elbisemi sağ taraftan giymeye başlarım ve bunun için Allah'a hamdederim. Ebû Hureyre -radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Elbise giydiğiniz ve abdest aldığınız zaman sağ tarafınızdan başlayınız.» Hadisi Ebû Dâvûd ve Ahmed rivayet etmiştir.

2- Elbiseyi aşık kemiğinden aşağı uzun tutmam. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Elbisenin aşık kemiklerinden aşağı olan kısmı ateştedir.» Hadisi Buhârî rivayet etmiştir.

3- Erkekler kız kıyafetleri giymezler, kızlar da erkek kıyafetleri giymezler. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- kadın gibi giyinen erkeğe, erkek gibi giyinen kadına lanet etti.» Hadisi Ebû Dâvûd ve Ahmed rivayet etmiştir.

4- Kâfirlerin ve fasıkların giydikleri elbiselere benzememesi gerekir. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Kim bir kavme (topluluğa) benzerse o da onlardandır.» Hadisi Ebû Dâvûd rivayet etmiştir.

5- Elbiseleri çıkarırken "Bismillah" demek. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Sizden birinizin elbiselerini çıkardığında, âdemoğlunun avretleriyle cinlerin gözleri arasındaki perde "Bismillah" demesidir.» Hadisi Tabarânî ve İbn Ebî Şeybe rivayet etmiştir.

6- Giyerken önce sağ ayakkabıyı giymek, çıkarırken sol ayakkabıyı çıkarmak. Âişe -radiyallahu anha-'dan rivayet edildiğine göre o şöyle demiştir: «Nebi-sallallahu aleyhi ve sellem- ayakkabısını giymeye, temizlenmeye (abdest, gusül) ve taranmaya varıncaya kadar her işe sağdan başlamayı severdi.» Hadisi Buhârî rivayet etmiştir.

Bir Bineğe ya da Taşıta Binme Adabı:

14. Soru: Bir bineğe ve taşıta binme adabı nasıl olur?

Cevap-

1- «Bismillâhi, Elhamdülillah » derim

﴿لَتَسْتُورُوا عَلَى ظُهُورِهِمْ ثُمَّ تَذَكَّرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ

لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ﴿١٣﴾ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ﴿١٤﴾﴾ [الزخرف: ١٣-١٤]

{Bunu bize boyun eğdiren Allah noksanlardan münezzehtir. Yoksa biz buna güç yetiremezdik!} {Biz kuşkusuz rabbimize geri döneceğiz.} [Zuhruf Suresi: 13,14. Ayetler]

2- Bir Müslümanın yanından geçersen ona selam veririm.

Yol Adabı:

15. Soru: Yoldaki görgü kuralları nelerdir?

Cevap

1- Normal ve mütevazi bir şekilde yürürüm. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا﴾ [الإسراء: ٣٧]

{Yeryüzünde böbürlenerek yürüme. Şüphesiz sen ne yeri yarabilirsin ne de boyca dağlara ulaşabilirsin.} [İsrâ Suresi: 37. Ayet]

2- Karşılaştığım kimseye selam veririm. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e, İslam'ın en hayırlısı hangisidir? diye sorulduğunda şöyle buyurmuştur: «Yemek yedirmen, tanıdığın ve tanımadığın kimselere selam vermendir.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

3- Gözümü sahip çıkarım ve kimseyi rahatsız etmem.

4- İyiliği emreder ve kötülükten sakındırırım. Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Yola hakkını verin!» buyurdu. Bunun üzerine sahabeler: "Ey Allah'ın Rasûlü! Onun hakkı nedir?" diye sordular. Şöyle buyurdu: «Gözlerinize sahip çıkmak (harama bakmamak), (gelip geçeni) rahatsız etmemek, selamı almak ve emr bi'l-ma'ruf venney-i ani'l-münker yapmak (iyiliği emredip kötülükten alıkoymak) tır!» Hadis Muttefakun aleyhtir.

5- Yoldan zararlı şeyleri kaldırım. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Yolda insanlara eziyet veren şeyi kaldırmak sadakadır.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

Eve Giriş ve Çıkış Adabı:

16. Soru: Eve giriş ve çıkış adabı nasıldır?

Cevap

1- Sol ayağımla dışarı çıkarım ve şöyle derim: «Allah'ın adıyla, (Allah bana yeter!) Allah'a tevekkül ettim. Allah'tan başka güç ve kuvvet yoktur. Ey Allah'ım! Kuşkusuz ki, ben sapıklığa düşmekten veya sapıklığa düşürülmekten, zillete düşmemden/ayağımın kaymasından veya zillete düşürülmekten/ayağımın kaydırılmasından, zulmetmekten veya zulmedilmekten, cehalete düşmekten veya cahil bırakılmaktan sana sığınırım.»

2- Eve sağ ayağımla girerim ve şöyle derim: «Allah'ım! Senden hayırlı girişler (girilen yerin hayrını) ve hayırlı çıkışlar (çıkılan yerin hayrını) istiyorum. Allah'ın adıyla girdik, Allah'ın adıyla çıktık. Yüce Rabbimiz Allah'a tevekkül ettik.»

3- Eve misvak kullanarak girer, sonra da ev halkına selam veririm. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Allah Rasûlü -sallallahu aleyhi ve sellem- evine girdiği zaman ilk önce dişlerini misvaklardı.» Hadisi İbn Mâce rivayet etmiştir.

Tuvalet Adabı:

17. Soru: Tuvalet adabı nedir?

Cevap

1- Sol ayağımla girerim.

2- Girmeden önce şöyle derim: «Allahummme innî eûzu bike mine'l hubusi ve'l habâis. -Allah'ım! Erkek ve dişi şeytanlardan ve tüm pisliklerden sana sığınırım.»

3- İçinde Allah'ın zikri yazılı olan bir şeyle tuvalete girmem. Enes -radiyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre o şöyle demiştir: «Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- tuvalete girince yüzüğünü çıkarırdı.» Hadisi Ebû Dâvûd ve İbn Mâce rivayet etmiştir.

4- Tuvaletimi yaparken kimsenin görmeyeceği bir yere giderim. Hadiste şöyle buyrulmuştur: Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- tuvalet ihtiyacını gidermek istediğinde gizlenmek için en sevdiği şey yüksek bir yer veya hurma ağaçlarıydı. Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

5- Tuvaletimi yaparken konuşmam.

6- Küçük tuvaletimi veya büyük tuvaletimi yaparken önümü ya da arkamı kibleye doğru dönmem. Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Tuvalete gittiğiniz zaman, önünüzü ve arkanızı kibleye doğru dönmeyin. Doğuya yahut batıya dönün.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

7- Tuvalette temizlenirken sol elimi kullanırım, sağ elimi kullanmam. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «İstincâ/Tuvalette temizlenirken sağ elle taharetlenmeyi yasakladı.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

8- İnsanların yol olarak kullandıkları ve gölgelendikleri yere tuvaletimi yapmam. Ebû Hureyre -radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Lanet edilen iki şeyden sakının!» Ashab; "Lanet edilen iki şey nedir?" diye sordular. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- de, «İnsanların yolu ve gölgelendikleri yere tuvaletini yapmaktır.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

9- Tuvaletimi yaptıktan sonra ellerimi yıkarım. Cerîr - radiyallahu anh'ın rivayet ettiği hadiste şöyle buyrulmuştur: "Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yanındaydım. Tuvaletini yapmak için boş bir yere gitti, ihtiyacını giderdi. Sonra "Ey Cerîr! Temizlik için suyu getir." dedi. Ben de ona su getirdim, o suyu temizlenmek için kullandı ve elini yere sürdü". Hadisi Nesâî rivayet etmiştir.

10- Tuvaletten sol ayağımla çıkarım ve "Gufrâneke" (Ey Allah'ım! Senin mağfiretini istiyorum.) derim.

Mescit ile İlgili Adap Kuralları:

18. Soru: Mescit ile ilgili adap kuralları nelerdir?

1- Sağ ayağımla mescide girerim ve şöyle derim: «**Bismillâh, Allah'im! Lütuf kapılarını bana aç.**»

2- İki rekât namaz kılmadan oturmam. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Sizden biriniz mescide girdiğinde, iki rekât namaz kılmadan oturmasın.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

3- Namaz kılanların önlerinden geçmem, kaybolan bir şeyi camide aramam ya da camide bir şey alıp satmam. Caminin temizliğine önem veririm. Peygamber Efendimiz -aleyhissalatu vessalam- şöyle buyurmuştur: «Namaz kılmakta olanın önünden geçen kimse ne kadar günah işlediğini bilmiş olsaydı, kırk kadar yerinde durması onun için daha hayırlı olurdu.» Hadis Muttefakun aleyhtir. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- başka bir hadisinde de şöyle buyurmuştur: «Kim bir adamın yitiğini (kaybettiği bir şeyi) mescitte ararken duyarsa, "Allah onu sana buldurmasın!" desin. Çünkü mescitler, bu tür şeyler için bina edilmemiştir.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Bir kimsenin mescitte bir şey sattığını yahut satın aldığını görürseniz ona; "Allah ticaretini kazançlı kılmasın!" deyin.» Hadisi Tirmizî ve Dârimî rivayet etmiştir. Âişe -radiyallahu anha-'dan rivayet edilen bir hadiste, o şöyle demiştir: «Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- mahallelere mescit yapılmasını ve temizlenip güzel kokular ile kokulanmasını emretti.» Hadisi Tirmizî, Ebû Dâvûd ve İmam Ahmed rivayet etmiştir.

4- Sol ayağımla mescitten çıkar ve şöyle derim: «**Allah'im! Lütuf kapılarını benim için aç.**»)

Selam Adabı:

19. Soru: Selam adabı nasıldır?

Cevap

1- Bir Müslümana selam verdiği zaman, «**Es-Selâmu aleykum ve rahmetullâhi ve berakâtuh**» diyerek selam veririm. Selam vermeden yalnız elimle işaret ederek selam vermem.

2- Selam verdiğim kimsenin yüzüne gülümserim. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Din kardeşini güler yüzle karşılaman gibi bir iyiliği (yapmayı bile) sakın küçük görme!» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

3- Selamlaştığım kimseyle sağ elimle tokalaşırım.

4- Eğer bir kimse bana selam verirse ben de ona daha güzeliyle selam veririm veya ona aynı selamla karşılık veririm. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَإِذَا حُيِّتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا﴾ [النساء: ٨٦]

{Size bir selâm verildiği zaman, ondan daha güzeliyle veya aynı selamla karşılık verin. Şüphesiz Allah her şeyin hesabını (kaydını) tutmaktadır.} [Nisâ Suresi: 86. Ayet]

5- İlk önce kâfire ben selam vermem, o bana selam verirse ona (ve size) diyerek cevap veririm. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Yahudi ve Hristiyanlara önce siz selam vermeye başlamayın.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

6- Küçük olan büyüğe selam verir, binekte olan yürüyene selam verir, yürüyen oturana selam verir, az olan topluluk çok olana selam verir. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Bineğe binen yürüyene, yürüyen oturana, az çoğa selam verir.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

7- Kendisiyle tokalaşmanın helal olmadığı mahrem olmayan kadınla tokalaşmamak. Âişe -radiyallahu anha-'dan rivayet edildiğine göre o şöyle demiştir: «Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in eli, (mahrem olan kadınlardan başka) hiçbir kadının eline dokunmamıştır.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

İzin İsteme Adabı:

20. Soru: İzin isteme adabı nasıldır?

Cevap-

1- Bir mekâna girmeden önce izin isterim.

2- Üç defa girmek için izin isterim, sonra da izin verilmezse oradan ayrılırım. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Biriniz üç defa izin

ister de kendisine izin verilmezse geri dönsün!» Hadis Muttefakun aleyhtir.

3- Yavaşça kapıya tıklarım, kapının tam karşısında durmam. Sağında veya solunda dururum. Es-Selamu aleykum derim. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- birinin kapısına geldiği zaman kapının tam karşısında durmazdı. Fakat sağa ya da sola çekilirdi ve "Es-Selamu aleykum, es-Selamu aleykum" derdi.» Hadisi Ebû Dâvûd rivayet etmiştir.

4- Özellikle sabah, öğle uykusundan önce ve yatsı namazından sonra izin almadan babamın, annemin odasına veya herhangi bir odaya girmem. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِيَسْتَعِذْنَ كُمْ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ تِلْكَ مَرَّتٍ مِّنْ قَبْلِ صَلَوةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِّنَ الظَّهِيرَةِ وَمِن بَعْدِ صَلَوةِ الْعِشَاءِ تِلْكَ عَوْرَاتٍ لَّكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَھُنَّ طَوْفُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٨﴾﴾ [النور: ٥٨]

{Ey iman edenler! Ellerinizin altında bulunanlar (köleleriniz) ve sizden henüz bulûğ çağına ermemiş olanlar, günde üç defa; sabah namazından önce, öğleyin elbiselerinizi çıkardığınız vakit ve yatsı namazından sonra (yanınıza girecekleri zaman) sizden izin istesinler. Bu üç vakit sizin soyunup dökündüğünüz vakitlerdir. Bu vakitlerin dışında (izinsiz girme konusunda) ne size, ne onlara bir günah vardır. Birbirinizin yanına girip çıkabilirsiniz. Allah, ayetlerini size işte böyle açıklar. Allah, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.} [Nûr Suresi: 58. Ayet]

5- Hastane, dükkan gibi ailenin oturmadığı yerlere izin almadan girebilirim. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَعٌ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٢٩﴾﴾ [النور: ٢٩]

{İçinde kendinize ait eşyanın bulunduğu oturulmayan evlere girmenizde herhangi bir sakınca yoktur. Allah, sizin açığa vurduklarınızı da, gizlediklerinizi de bilir.} [Nûr Suresi: 29. Ayet]

Hayvanlara Karşı Merhametli Davranma Adabı:

21. Soru: Hayvanlara karşı nasıl merhametli davranırım?

Cevap

1-Hayvanlara yiyecek ve su veririm. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Ey Allah'ın Rasûlü! Bize hayvanlara (yaptığımız iyilikler) için de ecir var mı?» dediler. Aleyhissalatu vesselam: «Evet! Her ciğer (sahibi) canlıya yapılan iyilikte bir ecir vardır.» Hadis Muttefakun aleyhtir. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- karnı sırtına yapışmış bir deve görünce, şöyle buyurmuştur: «Bu hayvanlar hakkında Allah'tan korkun.» Hadisi Ebû Dâvûd rivayet etmiştir

2- Merhametli ve şefkatli olmak taşıyamayacağı yükü ona yüklememek gerekir. Bir hadiste Peygamber -aleyhissalatu vesselam- şöyle buyurmuştur: «Bu devenin sahibi kimdir, bu deve kimindir?» diye sordu. Ensar'dan bir genç gelip; Ey Allah'ın Rasûlü! O benimdir, dedi. Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- de; «Allah'ın, seni kendisine sahip kıldığı şu hayvan hakkında Allah'tan korkmuyor musun? Gerçekten bu hayvan senin kendisini aç bıraktığını ve yordüğünü bana şikâyet ediyor.» buyurdu. Hadisi Ebû Dâvûd ve Ahmed rivayet etmiştir. Hadiste geçen "Tud'ibuhu" ifadesi, onu yoruyorsun manasına gelmektedir.

3- Ben hayvanlara hiçbir şekilde eziyet etmem. Câbir - radiyallahu anh-dan rivayet edildiğine göre Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- işaret olsun diye yüzüne damga vurulmuş bir eşeğin yanından geçti ve şöyle buyurdu: «Size, hayvanların yüzüne işaret olsun diye dağlama yapana ya da damga vurana lanet ettiğim ulaşmadı mı? diye buyurdu. Bunu yapmayı yasakladı.» Hadisi Müslim ve Ebû Dâvûd rivayet etmiştir ve hadisin lafzı Ebû Dâvûd'a aittir.

Spor ile İlgili Görgü Kuralları:

22. Soru: Spor ile ilgili görgü kuralları nelerdir?

Cevap

1- Spor yaparak Allah Teâlâ'ya itaat etmeye ve O'nun rızasını kazanmaya niyet ederim.

2- Namaz vakti oynamayız. Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ [الماعون: ٤-٥]

{Yazıklar olsun o namaz kılanlara!} * {Onlar kıldıkları namazdan gafildirler.} [Mâ'ûn Suresi: 4,5. Ayetler]

3- Erkekler, kızlarla beraber spor yapmaz.

4- Avretimi örten bir spor kıyafeti giyerim.

5- Bir başkasının yüzüne vurularak yapılan ve avret yerinin açılmasına sebep olup haram olan sporlardan kaçınırım. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Sizden birisi kavga edecek olursa, yüze vurmaktan kaçınınsın.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

Mizah/Şaka Yapmanın Adabı:

23. Soru: Mizah yapmanın adabı nedir?

Cevap

1- Mizah yaparken doğru sözlü olmak, yalan atmamak gerekir. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Bir topluluğu güldürmek için yalan söyleyen kimseye yazıklar olsun, yazıklar olsun!» Hadisi Ebû Dâvûd, İmam Ahmed ve Tirmizî rivayet etmiştir.

2- Küçümseme, dalga geçme, incitme ve korkutma içermeyen şaka olması gerekir. Peygamber -aleyhissalatu vesselam- şöyle buyurmuştur: «Bir Müslümanın diğer bir Müslümanı korkutması helal olmaz.» Hadisi Ebû Dâvûd ve İmam Ahmed rivayet etmiştir.

3- Çokça şaka yapmaktan kaçınmak. Peygamber -aleyhissalatu vesselam- şöyle buyurmuştur: «Çok gülme! Çünkü çok gülmek kalbi öldürür.» Hadisi Tirmizî ve İbn Mâce rivayet etmiştir.

Hapşırma ile İlgili Görgü Kuralları:

24. Soru: Hapşırma adabı nasıldır?

Cevap-

1- Hapşırırken el, elbisenin kenarı veya mendille ağzı kapatmak.

2- Hapşırdıktan sonra «Elhamdulillah» diyerek Allah'a hamt etmek.

3- Kardeşi veya arkadaşı hapşırana: «Yerhamükellah/Allah sana merhamet etsin.» der.

Hapşıran da «Yehdîkümullah ve yuslih bâleküm/Allah size hidayet etsin ve halinizi düzeltsin.» der.

Esneme Adabı:

25. Soru: Esneme adabı nasıldır?

Cevap

1- Esnemeyi bastırmaya çalışmak gerekir. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Namazda esnemek Şeytan'dandır. Biriniz namazda iken esneyeceği zaman gücü yettiği kadar esnemeyi hapsedip tutsun.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

2- "Ah-ah" diyerek sesin yükseltilmemesi gerekir. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Ah, ah demesin. Biriniz ağzını açarsa Şeytan ona güler.» Hadisi İmam Ahmed rivayet etmiştir.

2- Eliyle ağzını kapatır. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Biriniz esnediği zaman elini, ağzının üzerine koysun. Zira Şeytan girer.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

Dua Etme Adabı:

26- Dua etme adabı nasıldır?

Cevap

1- Allah'a hamdederek ve O'na sena ederek duaya başlanır.

2- Peygamber Efendimize salat edilir. Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Namaz kılıp teşehhüde oturduğın vakit layık olduğu şekilde Yüce Allah'a hamdet. Sonra bana salat et. Sonra da yapacağın duayı yap.» Hadisi Tirmizî rivayet etmiştir.

3- Dua ederken ellerin kaldırılması. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Rabbimiz, Allah -Tebâreke ve Teâlâ- hayâ ve kerem sahibidir. Kulları, ellerini kaldırıp (bir şey istediklerinde) onların ellerini boş çevirmekten hayâ eder.» Hadisi Tirmizî ve Ebû Dâvûd rivayet etmiştir.

4- Tövbe etmek ve günahı itiraf etmek. Mûsâ -aleyhisselâm- duasında:

﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ [التقصص: ١٦]

{Rabbim! Ben kendime haksızlık ettim, beni bağışla!" dedi. (Allah) da onu bağışladı. Şüphesiz O çok bağışlayıcı, çok merhamet edicidir.} [Kasas Suresi: 16. Ayet]

5- Duada ısrarcı olmak, çokça dua etmek ve tekrar etmek.

6- Duaya icabet edilmesi konusunda aceleci olmamak.

7- Günah olan bir şey veya akrabalık bağlarının kopması için dua edilmemelidir. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Bir kul, günah olan veya akrabalık bağlarının kopmasına yol açan bir şey istemedikçe ve acele etmediği sürece duası kabul olunur.» Ey Allah'ın Rasûlü! Acele etmek ne demektir? diye sorulunca şöyle buyurdu: «Defalarca dua ettim, ama Rabbimin duamı kabul ettiğini görmedim.» der. «Böylece (duasının hemen kabul edilmediğini görünce) usanır ve dua etmeyi bırakır.» Hadisi Buhârî ve Müslim rivayet etmiştir.

8- Dua ederken kısık sesle dua edilir. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿أَدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ﴾ [الأعراف: ٥٥]

{Rabbimize yalvara yakara ve gizlice dua edin.} [A'raf Suresi: 55. Ayet]

9- Dua sırasında kalbin hazır olması gerekir. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Kabul olunacağından emin olduğunuz halde Allah'a dua edin! Biliniz ki Allah, gafil ve boş kalpten çıkan duaya icabet etmez! (Yani kabul etmez!)» Hadisi Tirmizî rivayet etmiştir.

10- Allah Teâlâ'ya karşı samimi olmak, sıkıntı durumunda ve bolluk durumunda da yalnızca Allah'tan istemek. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَأَنَّ الْمَسْجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴾ [الجن: ١٨]

{Mescitler şüphesiz Allah'ındır. O halde, Allah ile birlikte kimseye yalvarmayın} [Cin Suresi:18. Ayet]

11- Duada Allah Teâlâ'ya en güzel isimleri ve en yüce sıfatlarıyla tevessül edilmelidir.

﴿وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ [الأعراف: ١٨٠]

{En güzel isimler Allah'ındır. O'na o güzel isimleriyle dua edin.} [A'raf Suresi: 180. Ayet]

12- Dua ederken kibleye yönelmek. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Ellerini uzatıp kibleye dönmüş olduğu halde Rabbine yalvarışını, ridası omuzlarından düşünceye kadar sürdürdü.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

13- Yiyecek ve içeceğin helal ve temiz şeylerden olması. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Sonra uzun sefer edip, saçı dağınık toz içinde, yiyeceği, içeceği, giyeceği haram ve haramla gıdalanmış bir adam zikretti, ellerini semaya kaldırıp, yâ Rab yâ Rab diye dua

eden adamı zikretti ve; «Buna nasıl icabet olunsun?» diye buyurdu. Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

Kur'an-ı Kerim Okuma Adabı

27. Soru: Kur'an-ı Kerim okuma adabı nasıldır?

Cevap- 1- Abdest aldıktan sonra temiz olarak Kur'an okunur.

2- Edepli ve vakarlı bir şekilde oturulur.

3- Kıraatin başında Şeytan'dan Allah'a sığınırım. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur: {Kur'an okuduğun zaman o kovulmuş Şeytan'dan Allah'a sığın!} [Nahl Suresi: 98. Ayet] 4- Düşünerek tefekkür ederek okurum. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا﴾ [محمد: ٢٤]

{Onlar, Kur'an'ı hiç düşünmüyorlar mı? Yoksa kalpleri üzerinde kilitler mi var?} [Muhammed Suresi: 24. Ayet]

AHLAK BÖLÜMÜ Ahlak İlmi: Ahlak: İyiliğin ve kötülüğün manasının bilindiği ilimdir. Allah'a ve O'nun yarattıklarına karşı nasıl davranılması gerektiğini açıklar

1. Soru: Güzel ahlakın fazileti nedir?

Cevap: Nebi -aleyhissalatu vesselam- şöyle buyurmuştur: «Müminlerin iman bakımından en kâmil olanları ahlak bakımından en hayırlı olanlarıdır.» Hadisi Tirmizî ve İmam Ahmed rivayet etmiştir.

2. Soru: Neden İslam ahlakına bağlı kalırız?

Cevap

1- Çünkü bu Allah Teâlâ'nın sevgisine vesile olur. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Allah Teâlâ'ya en sevgili kullar, ahlak bakımından en hayırlı olanlarıdır.» Hadisi Hâkim ve Tabarânî rivayet etmiştir.

2- Canlıların sevgisini kazanmaya vesiledir.

3- Mizanda en ağır gelecek şeydir. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Kıyamet günü mizanında en ağır olan şey güzel ahlaktır.» Hadisi Ebû Dâvûd ve Tirmizî rivayet etmiştir.

4- Güzel ahlakla ecir ve sevap katlanır. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Muhakkak ki Mümin, güzel ahlakı sayesinde (gündüzleri) oruç tutan (geceleri) namaz kılan kimsenin derecesine erişir.» Hadisi İmam Ahmed rivayet etmiştir. 5- İmanın kemaline işaret eder. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Müminlerin iman bakımından en kâmil olanları ahlak bakımından en hayırlı olanlarıdır.» Hadisi Ebû Dâvûd ve Tirmizî rivayet etmiştir.

3. Soru: Ahlakı nereden öğreniyoruz?

Cevap- Kur'an-ı Kerim'den öğreniriz.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ

أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩﴾ [الإسراء: ٩]

{Şüphesiz ki bu Kur'an en doğru yola iletir.} [İsrâ Suresi: 9. Ayet]

Nebevî Sünnetten Delili: Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Ben ancak güzel ahlakı tamamlamak için gönderildim.» Hadisi İmam Ahmed rivayet etmiştir.

4. Soru: Güzel ahlak ve çeşitleri nelerdir?

Cevap- İhsan: Sürekli olarak Allah'ın gözetiminde olduğunu hatırlamak, canlılara iyilik ve ihsanda bulunmaktır.

Peygamber Efendimiz -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Allah her bir şey üzerine iyilik yazdı.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

İhsanın Çeşitleri:

✓ Allah Teâlâ'ya ibadette ihsan, bu da O'na ibadet ederken ihlaslı olmaktır.

✓ Sözlü ve fiili olarak anne babaya ihsanda bulunmak.

✓ Yetimlere ve ihtiyaç sahiplerine ihsanda bulunmak.

✓ Kötülük yapana ihsanda bulunmak.

✓ Sözde ihsan

✓ Yakın ve uzak akrabalara ihsanda bulunmak.

✓ Komşuya ihsanda bulunmak.

✓ Tartışırken ihsanda bulunmak.

✓ Hayvanlara ihsanda bulunmak

5. Soru: İhsanın zıttı olan davranış hangisidir?

Cevap- İhsanın zıddı kötülük yapmaktır.

* Bunun bazı örnekleri şunlardır: Allah Teâlâ'ya İbadette İhlası Terk Etmek.

* Anne-Babaya Hürmetsizlik Edip Kötülük Yapmak.

* Sıla-ı Rahimi (Akraba ziyaretini) kesmek .

* Kötü komşuluk yapmak.

* Fakirlere ve muhtaçlara ihsanda bulunmayı bırakmak. Diğer kötü söz ve davranışlarda bulunmak.

6. Soru: Emanet çeşitleri ve örnekleri nelerdir?

Cevap:

1- Allah Teâlâ'nın Haklarını Korumada Emanete Riayet Etmek:

Bunun örnekleri: Namaz, zekât, oruç, hac gibi ibadetler ve Allah'ın bize farz kıldığı diğer ibadetleri yerine getirmede emanete riayet etmek.

2- Allah Teâlâ'nın Yarattıklarının Haklarını Korumada Emanete Riayet Etmek:

● İnsanların ırzlarını.

● Mallarını.

● Canlarını.

● Sırlarını ve insanların sana emanet ettikleri her şeyi korumaya özen göstermek.

Kurtuluşa erenlerin vasıflarını zikrederken Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ﴾ [المؤمنون: ٨]

{Onlar (Müminler), emanetlerine ve ahitlerine riayet ederler.}
[Mü'minûn Suresi: 8. Ayet]

7. Soru: Emanetin zıddı nedir?

Cevap: İhanettir ve Allah Teâlâ'nın ve insanların haklarını zayi etmek anlamına gelir.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمْتِنَتِكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ [الأنفال: ٢٧]

{Ey iman edenler! Allah'a ve Peygamber'e hainlik etmeyin. Bile bile kendi (aranızdaki) emanetlerinize de hainlik etmeyin.} [Enfâl Suresi: 27. Ayet]

Nebi -aleyhissalatu vesselam- şöyle buyurmuştur: «Münafığın alameti üçtür.» -Özelliklerinden birisi olarak şu zikredilmiştir «Kendisine bir şey emanet edildiğinde hıyanet eder.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

8. Soru: Dürüst olmanın özelliği nedir?

Cevap- Gerçeği ya da olanı olduğu gibi aktarmaktır.

Dürüstlük çeşitleri:

İnsanlarla konuşurken dürüst olmak.

Söz verince dürüst olmak.

Her söz ve davranışta dürüst olmak.

Nebi -aleyhissalatu vesselam- şöyle buyurmuştur: «Şüphesiz ki doğruluk, iyiliğe yöneltir. İyilik de Cennet'e götürür. Kişi doğru söyleye söyleye Allah katında sıddîk (doğrucu sözlü) olarak kaydedilir.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

9. Soru: Dürüstlüğün zıddı nedir?

Cevap- Yalan söylemektir. Bu da hakikatin tersidir. İnsanlara yalan söylemek, verilen sözde durmamak, yalan yere şahitlik etmek buna birer örnektir.

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Şüphesiz yalan, yoldan çıkmaya (fücûr) sürükler. Fücûr da Cehennem'e götürür. Kişi yalancılığı meslek edinince Allah katında çok yalancı (kezzâb) olarak kaydedilir.» Hadis Muttefakun aleyhtir. Nebi -aleyhissalatu vesselam- şöyle buyurmuştur: «Münafığın alameti üçtür.» -Özelliklerinden birisi olarak şu zikredilmiştir «Konuşunca yalan söyler. Söz verince sözünde durmaz.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

10. Soru: Sabır çeşitleri nelerdir?

Cevap-

Allah Teâlâ'nın emrini yerine getirmede sabırlı olmak.

- Günah işlememek için sabırlı olmak.

-Takdir edilmiş olup, elem veren şeylere sabretmek. Her halükarda Allah'a hamdetmek.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَكَايْنٍ مِّن نَّبِيٍّ قَاتَلَ مَعَهُ رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا أَسْتَكَانُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ﴾ [آل عمران: ١٤٦]

{Allah sabredenleri sever.} [Âli İmrân Suresi: 146. Ayet]

Nebi -**aleyhissalatu vesselam**- şöyle buyurmuştur: «Müminin hayranlık verici bir hali vardır ki, onun her işi hayırdır. Bu hal, Müminden başka hiç kimsede bulunmaz. Eğer bir genişliğe (nimete) kavuşursa şükreder ve bu onun için bir hayır olur. Eğer bir darlığa (musibete) uğrarsa sabreder ve bu da onun için bir hayır olur.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

11. Soru: Sabrın zıddı nedir?

Cevap

(Allah'a) İtaatte sabırsızlık, günah işleme konusunda sabırsızlık, söz ve amel ile takdir edilene razı olmamaktır.

Örnekleri:

Ölümü temenni etmek. Nebi -**sallallahu aleyhi ve sellem**- de şöyle buyurmuştur: «Başa gelen bir sıkıntı sebebiyle hiçbiriniz ölmeyi istemesin. Eğer ölümü istemek zorunda kalırsa şöyle desin: Allah'ım! Yaşamak benim için hayırlı olduğu sürece hayat ver. Ölmek benim için daha hayırlı olduğu zaman canımı al!» Hadis Muttefakun aleyhtir.

Yanaklara vurarak dövünmek.

Üzerindeki elbiseleri (başına gelene isyan ederek) yırtmak.

Saçlarını yolup dağıtmak.

Bir kimsenin ölümü temenni ederek kendine beddua etmesi. Nebi -aleyhissalatu vesselam- şöyle buyurmuştur: «Yanaklarına vuran, yakalarını yırtan ve cahiliye çağrılarını feryat eden kimse bizden değildir.» Hadisi Buhârî rivayet etmiştir. Nebi -aleyhissalatu vesselam- şöyle buyurmuştur: «Mükâfatın büyüklüğü, belanın şiddetine göredir. Allah, sevdiği topluluğu belâyâ uğratar. Kim başına gelene rıza gösterirse Allah ondan hoşnut olur. Kim de rıza göstermezse, Allah'ın gazabına uğrar.» Hadisi Tirmizî ve İbn Mâce rivayet etmiştir.

12. Soru: Yardımlaşma ahlakı nedir?

Cevap: İnsanların kendi aralarında doğruluk ve iyilik üzerine işbirliği yapmalarıdır.

Yardımlaşma/İşbirliği Örnekleri:

Hakların iadesi konusunda yardımlaşmak.

Zalime karşı durma hususunda yardımlaşmak.

İnsanların ve muhtaçların ihtiyaçlarının karşılanmasında yardımlaşmak.

Her türlü hayır yapma konusunda yardımlaşmak.

Günah, eziyet ve düşmanlık yapanlara yardım etmemek.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَحِلُّوا شَعْبِرَ اللَّهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا ءَامِينَ
الْبَيْتِ الْحَرَامِ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّن رَّبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ
أَن صَدُّوكُم مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَن تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ
وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢﴾ [المائدة: ٢]

{İyilik ve takva hususunda yardımlaşın, günah ve düşmanlık hususunda yardımlaşmayın. Allah'tan korkun. Allah'ın cezalandırması şiddetlidir.} [Mâide Suresi: 2. Ayet]

Nebi -aleyhissalatu vesselam- şöyle buyurmuştur: «Müminin, Mümine karşı durumu, bir parçası diğer parçasını sımsıkı kenetleyip tutan binalar gibidir.» Hadis Muttefakun aleyhtir. Nebi -aleyhissalatu vesselam- şöyle buyurmuştur: «Müslüman, Müslümanın kardeşidir. Ona zulmetmez, onu düşmana teslim etmez. Müslüman kardeşinin ihtiyacını gideren kimsenin Allah da ihtiyacını giderir. Kim bir Müslümandan bir sıkıntıyı giderirse, Allah da o kimsenin kıyamet günündeki sıkıntılarında birini giderir. Kim bir Müslümanın ayıp ve kusurunu örterse, Allah Teâlâ da kıyamet günü, o kimsenin ayıp ve kusurunu örter.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

13. Soru: Hayâlî olmanın çeşitleri nelerdir?

Cevap

1- Allah'a karşı hayâlî olmak: Allah -Subhânehû ve Teâlâ-'ya isyan etmemek ile olur.

2- İnsanlara karşı hayâlî olmak: Müstehcen sözleri söylemeyi ve avret yerlerini göstermeyi terk etmektir.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «İman yetmiş» veya «Altmış küsur» şubedir. En üst tabakası, "Allah'tan başka hak ilah yoktur" demek; en alt tabakası ise eziyet veren şeyleri yoldan kaldırmaktır. Hayâ da imanın bir bölümüdür.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

14. Soru: Merhametli olmanın örnekleri nelerdir?

Cevap

-Yaşlılara merhametli davranmak ve hürmet etmek.

- Yaşça küçük olanlara ve çocuklara merhametli davranmak. Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Büyüğümüze saygı göstermeyen ve küçüğümüze merhamet etmeyen bizden değildir.» Hadisi İmam Ahmed rivayet etmiştir.

- Fakirlere, yoksullara ve ihtiyaç sahiplerine merhamet etmek.
- Hayvanlara yemek vererek ve eziyet etmeyerek merhametli davranmak.

Nebi -aleyhissalatu vesselam-'ın şu sözü buna bir örnektir: «Müminler, birbirlerini sevmeye, birbirlerine merhamet ve şefkat göstermeye, tıpkı bir organı rahatsızlandığında diğer organları da uykusuzluk ve yüksek ateşle bu acıyı paylaşan bir bedene benzer.» Hadis Muttefakun aleyhtir. - Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Merhametlilere Rahman merhamet eder. Siz yeryüzündekilere merhamet edin ki, gökteki de size merhamet etsin.» Hadisi Ebû Dâvûd ve Tirmizî rivayet etmiştir.

15. Soru: Sevginin çeşitleri nelerdir?

Cevap- Allah Teâlâ karşı duyulan sevgi.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ﴾ [البقرة: ١٦٥]

{Oysa Müminlerin Allah'a olan sevgisi daha güçlüdür.} [Bakara Suresi: 165. Ayet]

- Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e duyulan sevgi.

Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: «Nefsim elinde olan Allah'a yemin ederim ki; sizden biriniz, beni, annesinden, babasından, çoluk çocuğundan daha çok sevmedikçe gerçek manasıyla iman etmiş olmaz.» Hadisi Buhârî rivayet etmiştir.

Müminlerin sevgisi, kişinin kendisi için sevdiği ve istediği hayrı kardeşleri için de istemesi.

Nebi -aleyhissalatu vesselam- şöyle buyurmuştur: «Sizden biriniz kendisi için istediği şeyi din kardeşi için de istemedikçe (kâmil manada) iman etmiş olmaz.» Hadisi Buhârî rivayet etmiştir

16. Soru: Neşeli ve samimi olmak ne demektir?

Cevap

Neşeli, tebessüm ve nezaketle birlikte güler yüzlü olup, insanlarla karşılaştığında duyulan mutluluğun ifade edilmesidir.

İnsanları birbirinden uzaklaştıran çatık kaşlı bir şekilde durmanın tam tersidir.

Neşeli ve samimi olmanın fazileti hakkında birçok hadis bulunmaktadır. Ebû Zer -radiyallahu anh-'tan rivayet edildiğine göre Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- bana şöyle buyurdu: «Din kardeşini güler yüzle karşılayan gibi bir iyiliği (yapmayı bile) sakın küçük görme!» Hadisi Müslim rivayet etmiştir. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Kardeşine karşı güler yüzlü olman bir sadakadır.» Hadisi Tirmizî rivayet etmiştir.

17. Soru: Haset etmek ne demektir?

Cevap

Başkalarına bahşedilen nimetin alınmasını istemek veya bundan mutsuzluk duymaktır.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ﴾ [الفلق: ٥]

{Haset ettiği zaman hasetçinin şerrinden.} [Felak Suresi: 5. Ayet]

Enes bin Mâlik -radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Birbirinize buğz etmeyiniz, birbirinize haset etmeyiniz, arka dönmeyiniz. Ey Allah'ın kulları! Kardeşler olunuz.» Hadisi Buhârî ve Müslim rivayet etmiştir.

18. Soru: İstihza/alay etmek ne demektir?

Cevap- Müslüman kardeşinle alay etmek, onu küçük görmektir ve bu caiz değildir.

Allah Teâlâ bunu yasaklarken şöyle buyurmuştur:

﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَسْخَرُونَ مِنْ قَوْمِ عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءِ عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَرُوا بِاللِّقَابِ بئْسَ الْأَسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١١﴾﴾ [الحجرات: ١١]

{Ey Müminler! Bir topluluk diğer bir topluluğu alaya almasın. Belki de onlar, kendilerinden daha hayırlıdırlar. Kadınlar da kadınları alaya almasınlar. Belki onlar kendilerinden daha hayırlıdırlar. Kendi kendinizi ayıplamayın, birbirinizi kötü lakaplarla çağırmayın. İmandan sonra fasıklık ne kötü bir isimdir! Kim de tövbe etmezse işte onlar zalimlerdir.} [Hucurât Suresi: 11. Ayet]

19. Soru: Tevazu ne demektir?

Cevap

- İnsanın kendini diğer insanların üstünde görmemesi, dolayısıyla insanları hor görmemesi ve hakkı reddetmemesidir.
- Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا﴾ [الفرقان: ٦٣]

{Rahmân'ın kulları, yeryüzünde vakar ve tevazu ile yürüyen kimselerdir.} [Furkân Suresi: 63. Ayet]

Ayette geçen "Hevnen" ibaresi Tevazu ile manasına gelmektedir. - Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Kim Allah için alçak gönüllü davranırsa, Allah da onu yükseltir.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir. Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Allah Teâlâ, bana, mütevazı olun! Öyle ki, bir kimse başka bir kimseye karşı övünmesin, yine bir kimse başka bir kimseye karşı azgınlık yapmasın diye vahyetti.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

20. Soru: Haram olan kibrin çeşitleri nelerdir?

Cevap

- 1- Hak olan bir şeye karşı kibirli olmaktır. O da hakkı reddedip, kabul etmemektir.

2- İnsanlara karşı kibirli olmak ki, bu onların küçümsenmesi ve onlarla alay edilmesidir.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: "Kalbinde zerre kadar kibir bulunan kimse, Cennet'e giremez." Bir adam: "Ama insan elbisesinin ve ayakkabısının güzel olmasından hoşlanır!" deyince, Allah Rasûlü şöyle buyurmuştur: «Allah güzeldir, güzelliği sever. Kibir ise hakikati inkâr etmek ve insanları küçük görmektir.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

- Hadiste geçen "Bataru'l Hak" ifadesi Hakkı reddetmek manasına gelmektedir.

- Hadiste geçen "Gamtu'n-Nâs" ifadesi onları hakir görmek manasına gelmektedir.

- Güzel bir elbise ve iyi bir ayakkabı giymek kibirden değildir.

21. Soru: Haram olan hilenin çeşitleri nelerdir?.

Cevap

- Alım satımda yapılan hile, malın ayıbını gizlemekle olur.

- İlim öğrenirken kopya çekerek yapıla hile, öğrencilerin sınavda kopya çekmesi buna örnektir.

- Yalan yere yemin ederek ve yalan söyleyerek yapılan hile.

- Söylenilen sözleri ve insanlarla yapılan anlaşmaları yerine getirmemek.

Hilenin yasaklanmasına bir örnekte şu hadistir: Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- pazarda bir buğday sergisine uğradı. Elini buğday yığınının içine daldırdı, parmakları ıslandı. Bunun üzerine satıcıya şöyle dedi: «Bu tezgahın sahibi! Bu ıslaklık nedir?» diye buyurdu. Adam: Ey Allah'ın Rasûlü! Yağmur ıslattı,

dedi. Peygamber Efendimiz: «İnsanların görüp aldanmaması için o ıslak kısmı üst tarafa çıkarsaydın ya! Kim bizi aldatırsa, bizden değildir.» diye buyurdu. Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

Hadiste geçen "es-Subra" ifadesi bir miktar yiyecek demektir.

22. Soru: Gıybet nedir?

Cevap

Müslüman kardeşinin gıyabında kendisi hakkında hoşlanmayacağı sözleri söylemektir.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبَ بَعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ﴾ [الحجرات: ١٢]

{Birbirinizin gıybetini yapmayın. Herhangi biriniz ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? İşte bundan tiksindiniz! Allah'a karşı gelmekten sakının. Şüphesiz Allah tövbeyi çok kabul edendir, çok merhamet edendir.} [Hucurât Suresi: 12. Ayet]

23. Soru: Dedikodu nedir?

Cevap

İnsanların arasını bozmak için aralarındaki konuşmaların ondan ona nakledilmesidir.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «(Nemmâm) dedikodu yapan Cennet'e giremez.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

24. Soru: Tembellik nedir?

Cevap

İyilik yapmanın zor gelmesi ve insanın yapması gerekeni öteleyerek yapmamasıdır.

Farzları yerine getirmede tembellik yapmak buna bir örnektir.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَدِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَدِيعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالَى يُرَاءُونَ

النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ [النساء: ١٤٢]

{Münafıklar, Allah'ı aldatmaya çalışırlar. Allah da onların bu çabalarını başlarına geçirir. Onlar, namaza kalktıkları zaman tembel tembel kalkarlar, insanlara gösteriş yaparlar ve Allah'ı pek az anarlar.} [Nisâ Suresi: 142. Ayet]

Mümin; tembelliği, uyuşukluğu ve aylaklığı bırakmalıdır. Bu hayatta çalışarak, hareket ederek, ciddiyet ve gayret içinde Allah Teâlâ'yı razı edecek şekilde çabalamalıdır..

25. Soru: Öfke türleri nelerdir?.

Cevap

1- Övülen Öfke: Allah Subhânehû'nun mukaddes kıldığı değerleri çiğneyen kâfir, münafık veya diğerlerine karşı duyulan öfkedir.

2- Yerilen öfke: Kişiye yapmaması gerekenleri yaptıran ve söyleten öfkedir.

Yerilen Öfkenin Tedavisi:

Abdest almak.

Ayaktaysa oturmak, oturuyorsa yatmak ve uzanmak.

Peygamber Efendimiz -sallallahu aleyhi ve sellem-'in bu husustaki nasihatına uyararak: «Öfkelenmemek»

Öfkeliyken fevri davranmayarak kendini kontrol etmek.

Kovulmuş Şeytan'ın şerrinden Allah'a sığınmak.

Susmak.

26. Soru: İnsanların gizli hallerini araştırmak nedir?

Cevap

- İnsanların kusurlarını ve gizlediklerini ortaya çıkarmak ve aramaktır.

Haram olan bu işin bazı çeşitleri:

- İnsanların evlerindeki gizli hallerini görmeye çalışmak, bilmeye çalışmak.

- Bir topluluğun konuşmasını onların haberi olmadan dinlemek.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿ وَلَا تَجَسَّسُوا ﴾ [الحجرات: ١٢]

{Gizlilikleri araştırmayın.} [Hucurât Suresi: 12. Ayet]

27. Soru: İsrâf nedir? Cimrilik nedir? Cömertlik nedir?

Cevap

İsrâf: Savurganlık, uygun olmayan yerlere para harcamak.

Bunun zıddı ise cimrilik: Uygun olan yerlere harcamamak, esirgemek.

Doğru olan ise ikisinin ortasıdır ve Müslüman cömert olmalıdır.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿ وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا ﴾ [الفرقان: ٦٧]

{Onlar harcadıkları zaman ne israf ne de cimrilik ederler. (Harcamaları) bu ikisi arasında dengeli olur.} [Furkân Suresi: 67. Ayet]

28. Soru: Korkaklık nedir? Cesaret nedir?

Cevap

Korkaklık: Bir kimsenin, korkulmaması gereken bir şeyden korkmasıdır.

Hakkı söyleme ve kötülüğü inkâr etmede korkmaktır.

Cesaret: Hak için gösterilen cesarettir. İslam'ı ve Müslümanları savunmak için cihat meydanlarında gösterilen cesaret buna bir örnektir.

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- dua ederken şöyle derdi: «Allah'ım! Korkaklıktan sana sığınırım...» Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Kuvvetli Mümin, zayıf Müminden, Allah'a daha hayırlı ve daha sevimlidir. (Her ikisinin de Mümin olması sebebiyle) hepsinde hayır vardır!» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

29. Soru: Dil ile söylenen ve haram olan bazı sözler hangileridir?.

Cevap

- Lanet etmek ve sövmek buna örnektir.
- Bir kimsenin “hayvan” veya benzeri ifadeler söylemesi buna örnektir.
- Veya mahrem konularda kötülük ve müstehcenlik içeren sözlerle bahsetmek.
- Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- bunların hepsini yasaklamış ve şöyle buyurmuştur: «Mümin ne kınayıcı, ne lanet edici, ne kaba ve çirkin sözlü, ne de hayâsızdır.» Hadisi Tirmizî ve İbn Hibbân rivayet etmiştir.

30. Soru: Bir Müslümanın güzel ahlak kazanmasına yardımcı olan unsurlar nelerdir?

Cevap

- 1- Sana güzel ahlak vermesi ve bu konuda sana yardım etmesi için Allah'a dua etmek.
- 2- Allah -Azze ve Celle-'nin gözetimi altında olduğunu, O'nun seni bildiğini, işittiğini ve gördüğünü idrak etmektir.

3- Güzel ahlakın mükâfatını ve Cennet'e girmek için bir sebep olduğunu hatırla.

4- Kötü ahlakın akıbetini ve Cehenneme girmek için bir sebep olduğunu hatırla.

5- Güzel ahlak Allah Teâlâ'nın ve yarattıklarının sevgisini, kötü ahlak ise Allah'ın ve yarattıklarının nefretini celbeder.

6- Nebi -aleyhissalatu vesselam-'ın hayatını okumak ve onu örnek alıp onun peşinden gitmek.

7- İyi insanlarla beraber olmak ve kötülerin arkadaşlığından kaçınmak.

DUA VE ZİKİRLER BÖLÜMÜ Zikir İlmi Zikrin Tanımı:
Tehlil, tekbir, tesbih, tahmid, istiğfar ederek Allah -
Subhânehû ve Teâlâ-'yı övmek, sabah ve akşam
zikirleri, namaz zikirleri, uyumadan önceki,
uykudan uyanınca yapılan ve diğer vakitlerde
yapılan zikirlerle Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-
'den bize bildirilen ibareleri kullanarak Allah'ı
anmak için dilin hareket etmesidir. Zikirlerin en
hayırlısı, kalbin ve dilin ittifak ettiği zikirdir.

1. Soru: Zikrin fazileti nedir?

Cevap

-Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Rabbini zikreden kişiyle zikretmeyen kişi, diriyle ölü gibidir.» Hadisi Buhârî rivayet etmiştir.

- Çünkü insanın hayatının değeri, o insanın Allah Teâlâ'yı anması kadardır..

2. Soru: Zikrin faydaları nelerdir?

Cevap

- 1- Rahman'ın rızasını kazandırır.
- 2- Şeytan'ı kovar.
- 3- Müslümanı şerlerden korur.
- 4- Zikirle, ecir ve sevap kazanılır.

3. Soru: Zikrin en faziletlisi hangisidir?

Cevap- «Lâ İlâhe İllallah -Allah'tan başka hak ilah yoktur-» zikridir. Hadisi Tirmizî ve İbn Mâce rivayet etmiştir.

4. Soru: Uykudan uyandığında ne diyorsun?

Cevap- «Bizi öldürdükten (uykudan) sonra dirilten Allah'a hamdolsun. Yeniden diriltip huzurunda toplayacak olan da O'dur.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

5. Soru: Elbiseni giyerken ne dersin?

«Bana bu giysiyi giydiren ve benim hiçbir kuvvet ve kudretim olmadan onu rızık olarak bana veren Allah'a hamdolsun.» Hadisi Ebû Dâvûd, Tirmizî ve diğerleri rivayet etmiştir.

6. Soru: Elbiseyi çıkarırken ne dersin?

Cevap- «**Bismillâh**» Tirmizî rivayet etmiştir.

7. Soru: Yeni elbise giyerken yapılan dua hangisidir?

Cevap- «Allah'ım! Hamt sana mahsustur. Onu bana sen giydirdin. Senden onu hayırlı kılmanı ve yapılışına uygun kullanmanın hayrını nasip etmeni dilerim. Şerrinden ve yaratılış gayesi dışında kullanılmasının şerrinden de sana sığınırım.» Hadisi Ebû Dâvûd ve Tirmizî rivayet etmiştir.

8. Soru: Yeni bir elbise giyen kimseye senin yapacağın dua hangisidir?

Cevap- Başkasının üzerinde yeni bir elbise görürsen, onun için dua edersin ve şöyle dersin: «Bunu, üzerinde eskitesin. Allah-u Teâlâ yenisini versin.» Hadisi Ebû Dâvûd rivayet etmiştir.

9. Soru: Tuvalete girmeden önce yapılacak dua hangisidir?

Cevap- «Allah'ım! Erkek ve dişi şeytanlardan ve tüm pisliklerden sana sığınırım.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

10. Soru: Tuvaletten çıkarken yapılacak dua hangisidir?

Cevap - «Allah'ım! Senden beni bağışlamayı dilerim.» Hadisi Ebû Dâvûd ve Tirmizî rivayet etmiştir.

11. Soru: Abdestten önce ne denir?

Cevap- «**Bismillâh**» Hadisi Ebû Dâvûd ve diğerleri rivayet etmiştir.

12. Soru: Abdestten sonra yapılan zikir hangisidir?

Cevap- «Tek olan ve ortağı bulunmayan Allah'tan başka hak ilah olmadığına, Muhammed'in O'nun kulu ve rasûlü olduğuna şahitlik ederim.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

13. Soru: Evden çıkarken yapılan zikir hangisidir?

Cevap- «Allah'ın adıyla başlarım, Allah'a tevekkül ettim, güç ve kuvvet ancak Allah'ındır.» Hadisi Ebû Dâvûd ve Tirmizî rivayet etmiştir.

14. Soru: Eve girerken yapılan zikir hangisidir?

Cevap: - «Allah'ın adıyla girdik, Allah'ın adıyla çıktık ve sadece Rabbimiz Allah'a tevekkül ettik.» Hadisi Ebû Dâvûd rivayet etmiştir.

15. Soru: Camiye girerken yapılan dua hangisidir?

Cevap - «Allah'ım! Merhamet kapılarını bana aç.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir..

16. Soru: Camiden çıkarken yapılan dua hangisidir?

Cevap- «Allah'ım! Lütuf kapılarını benim için aç.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

17. Soru: Ezanı duyduğunda ne dersin?

Cevap- Müezzinin dediğinin aynısını söylerim. «Hayyâ alâssalâh» Haydi namaza ve «Hayyâ alâlfelâh» Haydi kurtuluşa, bunların yerine şöyle derim: «Lâ havle velâ kuvvete illâ billâh» Güç ve kuvvet ancak Allah'tandır. Hadis Muttefakun aleyhtir

18. Soru: Ezandan sonra ne dersin?

Cevap: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'e salat ve selam getirirsin. Hadisi Müslim rivayet etmiştir. Şöyle dersin: «Ey şu eksiksiz davetin ve kılınacak namazın Rabbi Allah'ım! Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e vesileyi ve fazileti ver. Onu, kendisine vadettiğin Makâm-ı Mahmûd'a ulaştır.» Hadisi Buhârî rivayet etmiştir.

Ezan ile kamet arasında dua edersen, o vakit yapılan dua reddedilmez

19. Soru: Sabah ve akşam hangi zikirleri yaparsın?

Cevap

1- Âyete'l Kürsi'yi okurum:

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ ۗ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ۗ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ ۗ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ ۗ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا ۗ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾
[البقرة: ٢٥٥]

{Allah, Kendisinden başka hak ilâh olmayan, O, Hayy (diri) ve Kayyûm'dur (her an yarattıklarını gözetendir). O'nu ne bir uyuklama ve ne de bir uyku tutar. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. İzni olmadan O'nun katında kim şefaath edebilir? O, kullarının yaptıklarını ve yapacaklarını bilir. (O'na hiçbir şey gizli kalmaz.) O'nun ilminden kendisinin dilediği dışında hiçbir şeyi kavrayamazlar. O'nun kürsüsü gökleri ve yeri kuşatmıştır. Onları koruyup gözetmek kendisine zor gelmez. O çok yücedir, çok büyüktür.} [Bakara Suresi: 255. Ayet]

2- Sonra şu sureleri okurum: Bismillâhirrahmânirrahîm

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝١ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝٢ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝٣ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝٤﴾
[الإخلاص: ١-٤]

{De ki: "O Allah tektir.} 1 {Allah Samed'dir.} 2 {O, doğurmamış ve doğmamıştır.} 3 {Onun hiçbir dengi yoktur.} 4 Üç kere okunur

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝١ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۝٢ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ۝٣ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۝٤ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝٥﴾ [الفلق: ١-٥]

Bismillâhirrahmânirrahîm {De ki: Sabahın Rabbine sığınırım!} 1 {Yarattığı şeylerin şerrinden,} 2 {Karanlığı çöktüğü zaman gecenin şerrinden.} 3 {Düğümlere üfleyenlerin şerrinden.} 4 {Haset ettiği zaman hasetçinin şerrinden.} 5 Üç kere okunur.

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْتَّائِسِ ۝١ مَلِكِ الْتَّائِسِ ۝٢ إِلَهِ الْتَّائِسِ ۝٣ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَائِسِ الْخَنَّائِسِ ۝٤ الَّذِي يُوسِّسُ فِي صُدُورِ الْتَّائِسِ ۝٥ مِنَ الْخِنَّةِ وَالْتَّائِسِ ۝٦﴾ [الناس: ١-٦]

Bismillâhirrahmânirrahîm {De ki: İnsanların ilahına sığınırım!} 1 {İnsanların melikine} 2 {İnsanların ilahına.} 3 {Sinsi vesvesecinin şerrinden.} 4 {Ki o, insanların göğüslerine vesvese verir.} 5 {Gerek cinlerden, gerek insanlardan}. 6 Üç kere okunur.

20. Soru: Uyumak istediğinde ne dersin?

Cevap - «Allah'ım! Senin adını anarak ölür ve senin adını anarak yaşarım.» Hadis Muttefakun aleyhtir. i Muslim

21. Soru: Yemek yemeden önce ne dersin?

Cevap- «Bismillâh».

Yemeğin başında unutursan, şöyle söyle:

«Başında ve sonunda Allah'ın adıyla derim.» Hadisi Ebû Dâvûd ve Tirmizî rivayet etmiştir.

22. Soru: Yemeğin bittiğinde ne diyorsun?

Cevap - «Benim hiçbir etkim ve gücüm olmaksızın bu yemeği bana yediren ve beni onunla rızıklandıran Allah'a hamdolsun.» Hadisi Ebû Dâvûd, İbn Mâce ve diğerleri rivayet etmiştir.

23. Soru: Misafirin kendisine yemek ikram edene yapacağı dua hangisidir?

Cevap - «Allah'ım! Onlara rızık olarak verdiklerine bereket ver, onları bağışla ve onlara merhamet et.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

24. Soru: Bir kişi hapşırduğunda ne der?

Cevap - «Elhamdulillah (Allah'a hamt olsun)»

Kardeşi veya arkadaşı ona şöyle der: «Yerhamukallah/Allah sana rahmet etsin.»

Hapşıranda onlara: «Yehdîkümullahu ve yuslihu bâleküm/Allah size hidayet etsin ve halinizi düzeltsin.» desin. Hadisi Buhârî rivayet etmiştir.

25. Soru: Bir meclisten kalkarken ne dersin "meclisin kefarete duası"?

Cevap - «Allah'ım! Sana hamdederek, seni tüm noksan sıfatlardan tenzih ederim. Senden başka hak ilah olmadığına şahadet ederim. Senden bağışlanma diler ve sana tövbe ederim.» Hadisi Ebû Davûd, Tirmizî ve diğerleri rivayet etmiştir.

26. Soru: Bir bineğe binince yapılan dua hangisidir?

Cevap - «Bismillah velhamdulillâh. {Bunu bize boyun eğdirip bizim hizmetimize veren Allah noksanlardan münezzehtir. Yoksa biz buna güç yetiremezdik! Biz kuşkusuz Rabbimize geri döneceğiz.} Elhamdulillah, Elhamdulillah, Elhamdulillah, Allahu Ekber, Allahu Ekber, Allahu Ekber, 'Ey Rabbim, seni tesbih ederim. Ben kendime zulmettim, beni bağışla. Çünkü senden başka günahı bağışlayacak kimse yoktur.» Hadisi Ebû Dâvûd ve Tirmizî rivayet etmiştir.

27. Soru: Yolculuk duası hangisidir?

«Allahu Ekber, Allahu Ekber, Allahu Ekber, {Bunu bize boyun eğdirip bizim hizmetimize vereni tesbih ve takdis ederiz. Yoksa biz buna güç yetiremezdik. Biz şüphesiz Rabbimize döneceğiz.} Ey Allah'ım! Biz, bu yolculuğumuzda senden iyilik ve takva, bir de hoşnut olacağın ameller işlemeyi nasip etmeni dileriz. Ey Allah'ım! Bu yolculuğumuzu kolay kıl ve uzağını yakın et! Ey Allah'ım! Seferde yardımcı, geride çoluk çocuğu koruyucu sensin. Ey Allah'ım! Yolculuğun zorluklarından, üzücü şeylerle karşılaşmaktan ve dönüşte malımızda, çoluk çocuğumuzda kötü haller görmekten sana sığınırım.»

Döndüğünde bunları söyler ve şunu ilave eder:

«Biz yolculuktan dönen, tövbe eden, kulluk yapan ve Rabbimiz'e hamdeden kişileriz.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

28. Soru: Yola çıkacak kimsenin geride kalan için yapacağı dua hangisidir?

Cevap - «Seni, kendisine bırakılan emanetlerin kaybolmadığı Allah'a emanet ediyorum.» Hadisi İmam Ahmed ve İbn Mâce rivayet etmiştir.

29. Soru: Geride kalanın yola çıkacak kimseye yapacağı dua hangisidir?

Cevap - «Dinini ve emanetlerini koruması ve amellerini hayırla sonuçlandırması için seni Allah'a emanet ediyorum.» Hadisi İmam Ahmed ve Tirmizî rivayet etmiştir.

30. Soru: Çarşıya girerken yapılacak dua hangisidir?

Cevap - «Allah'tan başka (hak) ilah yoktur. O birdir, hiçbir ortağı yoktur. Hamt yalnızca O'nadır. Hayat veren ve öldüren O'dur. Kendisi tek ölümsüz olandır ve her zaman diridir. O'nun her şeye gücü yeter.» Hadisi Tirmizî ve İbn Mâce rivayet etmiştir.

31. Soru: Öfke anında yapılacak dua hangisidir?

«Eûzu billahi mineş-şeytânirracîm/Kovulmuş Şeytan'dan Allah'a sığınırım.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

32. Soru: Sana iyilik yapan birine ne dersin?

Cevap - «Allah sana çok hayırlı mükâfatlar versin.» Hadisi Tirmizî rivayet etmiştir.

33. Soru: Binek tökezlediği zaman yapılacak dua hangisidir?

Cevap- «Bismillâh» Hadisi Ebû Dâvûd rivayet etmiştir.

34. Soru: Hoşunuza giden bir şey olursa ne dersin?

Cevap - «Verdiği nimetler ile bütün iyiliklerin tamamına erdiği yüce Allah'a hamdolsun.» Hadisi Hâkim ve diğerleri rivayet etmiştir.

35. Soru: Hoşlanmadığın bir şey başına gelse ne dersin?

Cevap - «Her durumda ve şart altında Allah'a hamdolsun.» Sahihu'l-Câmi'.

36. Soru: Nasıl selam verilir ve selam alınır?

Cevap - Bir Müslüman «Es-selamu aleykum ve rahmetullahi ve berekâtuhu» dediğinde, kardeşi de ona şöyle karşılık verir: «Ve aleykum esselâm ve rahmetullâhi ve berakâtuh/Allah'ın selamı, rahmeti ve bereketi üzerine olsun!»

Tirmizî, Ebû Dâvûd ve diğerler hadis kitaplarında geçmektedir.

37. Soru: Yağmur yağarken yapılacak dua hangisidir?

Cevap - «Allah'ım! Bu yağmur faydalı bir yağmur olsun.» Hadisi Buhârî rivayet etmiştir.

38. Soru: Yağmurdan sonra yapılacak dua hangisidir?

Cevap - «Allah'ın lütfu ve rahmeti sayesinde yağmura kavuştuk.» Hadisi Buhârî ve Müslim rivayet etmiştir.

39. Soru: Rüzgar duası hangisidir?

Cevap - «Allah'ım! Senden bu rüzgârın hayrını isterim. Bu rüzgârın şerrinden sana sığınırım.» Hadisi Ebû Dâvûd ve İbn Mâce rivayet etmiştir

40. Soru: Gök gürültüsü duyulduğunda hangi dua yapılır?

Cevap - «Gök gürültüsünün hamt ederek; meleklerin de heybetinden dolayı kendisini tesbih ettiği (Allah'ı) tüm noksanlıklardan tenzih ederim.» Hadis İmam Mâlik'in Muvatta isimli kitabındadır.

41. Soru: Başına bir musibet gelen kimseyi görünce yapılacak dua?

Cevap - «Sana verdiği beladan beni afiyette kılan ve beni yarattıklarından çoğu üzerine tercih ederek üstün kılan Allah'a hamdolsun.» Hadisi Tirmizî rivayet etmiştir.

42. Soru: Başına bir şey gelmesinden korkan kimse nasıl dua eder?

Cevap - Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Sizden biriniz, kendisinde veya malında ya da kardeşinde hoşuna giden bir şey gördüğü zaman, bereketli olması için ona dua etsin! (Yani Bârekallah desin!) Kuşkusuz ki, göz değmesi/nazar haktır!» Hadisi İmam Ahmed, İbn Mâce ve diğerleri rivayet etmiştir.

43. Soru: Nebi -aleyhissalatu vesselam-'a nasıl salavat getiririz?

Cevap - «Allah'ım! İbrahim'i ve İbrahim'in ailesini methettiğin gibi, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'i ve Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ailesini de methet. Şüphesiz sen, çok övülensin, şeref sahibisin. Allah'ım! İbrahim'i ve İbrahim'in ailesini mübarek kıldığın gibi, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'i ve Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ailesini de mübarek kıl. Şüphesiz sen; çok övülensin, şeref sahibisin.» Hadis Muttefakun aleyhtir.

ÇEŞİTLİ BÖLÜMLER Çeşitli Bölümler Munevveât: Çeşitli ilimlerdeki önemli soru ve cevaplardan oluşan bir bölümdür

1. Soru: Beş teklifi hüküm hangileridir?

Cevap:

- 1 - Vacip (farz)
- 2 - Müstehap.
- 3 - Haram.
- 4 - Mekruh.
- 5 - Mubah.

2. Soru: Bu beş hükmü açıklar mısınız?

Cevap:

1 - Vacip (Farz): Beş vakit namaz, ramazan orucu, ana-babaya hürmet gibi farzlardır.

- Farzı yapana sevap verilir, terk edene ise ceza verilir.

2 - Müstehap: Revatib sünnetler, gece namazı, yemek ikram etmek ve selam gibi yapılması vacip olmayan ibadetler olup, sünnet ya da mendup olarak isimlendirilir.

- Müstehabı yerine getirilen sevap verilir, terk edene ceza verilmez.

Önemli bir not:

Bir Müslüman, bir şeyin sünnet veya müstehap olduğunu işitince hemen onu yapmalı ve Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'i örnek almalıdır.

3- Haram: İçki içmek, ana babaya karşı gelmek, akrabalık bağlarını kesmek gibi terk edilmesi gerekli olan şeylerdir.

- Haramı terk edene sevap verilir, işleyen ise cezalandırılır.

4 - Mekruh: Terk edilmesi zorunlu olmayan şeydir. Bir şeyi sol elle alıp vermek, namazda elbisenin kollarını kıvrırmak gibi ameller buna bir örnektir.

- Terk edene sevap verilir, yapana ise ceza verilmez.

5 - Mübah: İnsanın yapmak veya yapmamak arasında serbest bırakıldığı hususlardır. Elma yemek ve çay içmek gibi meseleler buna birer örnektir. Ayrıca caiz ve helal olarak da isimlendirilir.

- Mübah: Terk edene sevap, yapana da ceza verilmeyen işlerdir

3. Soru: Fıkıh öğrenmenin semeresi ve dinde fıkıhın fazileti nedir?

Cevap : Sözlere, fiillerin ve inançların doğruluğu, dünya ve ahiret saadeti için faydalı neticeler verir. Muâviye b. Ebî Süfyân - radiyallahu anhuma-'nın rivayet ettiğine göre Rasûlullah - sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Allah, kimin hakkında hayır isterse onu dinde fakih kılar.» Hadisi Buhârî ve Müslim rivayet etmiştir. Hadiste onu fakih kılar sözü, onu dini hükümleri bilen bir kimse kılar manasına gelmektedir.

4. Soru: Alışveriş ve sosyal ilişkilerin hükmü nedir?

Cevap -Allah Teâlâ'nın haram kıldığı bazı şeyler hariç, aslında bütün alışveriş ve muameleler caizdir.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا﴾ [البقرة: ۲۷۵]

{Oysa Allah, alışverişini helal, faizi haram kılmıştır.} [Bakara Suresi: 275. Ayet]

5. Soru: Bazı yasak muamele ve satış türleri nelerdir?

Cevap:

1 - Dolandırıcılık; malın kusurunu gizlemek bu kapsama girer.

Ebû Hureyre -radiyallahu anh-'tan rivayet edildiğine göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- pazarda bir buğday

sergisine uğradı. Elini buğday yığınının içine daldırdı, parmakları ıslandı. Bunun üzerine satıcıya: «Ey bu tezgahın sahibi! Bu ıslaklık nedir?» diye buyurdu. Adam: Ey Allah'ın Rasûlü! Yağmur ıslattı, dedi. Rasûlullah şöyle buyurdu: «İnsanların görüp aldanmaması için o ıslak kısmı üst tarafa çıkarsaydın ya! Kim bizi aldatırsa, bizden değildir.» Hadisi Müslim rivayet etmiştir.

2 - Faiz: İki bin lira geri vermek şartıyla bir kimseden bin lira borç almak faizin bir çeşididir.

Fazladan vermek, haram olan faizdir.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا﴾ [البقرة: ۲۷۵]

{Oysa Allah; alışverişi helal, faizi haram kılmıştır.} [Bakara Suresi: 275. Ayet]

3 - Aldatma ve Cehalet: Koyunun memesindeki sütüN veya denizde bulunan henüz tutulmamış balığın satılması buna bir örnektir.

Hadiste şöyle buyrulmuştur: «Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- garar satışını yasakladı." Hadisi Müslim rivayet etmiştir

6. Soru: Allah'ın senin üzerindeki nimetlerinden bazıları nelerdir?

Cevap - 1- İslam nimetidir. Seni küfür ehlinde kılmamıştır.

2 - Ehli Sünnet ve'l Cemaat olma nimetidir. Seni bidat ehlinde kılmamıştır.

3 - Sağlık ve sıhhat nimetidir. Sana duyma, görme ve yürüme ve diğer nimetleri bahşetmiştir.

4 - Yeme, içme ve giyecek nimetidir.

Allah Teâlâ'nın üzerimizdeki nimetleri saymakla bitmez.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ [النحل: ١٨]

{Allah'ın nimetini saymaya kalksanız, onu sayamazsınız. Şüphesiz Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.} [Nahl Suresi: 18. Ayet.

7. Soru: Nimetlere karşı yapmamız gereken nedir? Nimetlere karşı nasıl şükrederiz?

Cevap - Nimetlere karşı şükretmemiz gerekir. Bu da dil ile Allah'a hamt ve sena ederek, nimetin yalnız O'ndan olduğunu kabul ederek, nimetleri Allah'a isyan etmek için değil, Allah Teâlâ'nın razı olacağı şekilde kullanarak olur. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ﴾ [البقرة: ١٥٢]

{Öyleyse yalnız beni anın ki ben de sizi anayım. Bana şükredin, sakın nankörlük etmeyin.} [Bakara Suresi: 152. Ayet]

8. Soru: Müslümanların bayramları nelerdir?

Cevap - Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı'dır.

- Enes -radiyallahu anh-'ın rivayet ettiği hadiste o şöyle demiştir: Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Medine'ye geldi ve onların oyun oynayıp kutladıkları iki bayram günleri vardı. Rasûlullah «Bu iki gün nedir?» diye sordu. Dediler ki biz cahiliye döneminde bu iki günde oynayıp eğlenirdik. Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu: «Şüphesiz ki Allah size bu günlerin yerine daha hayırlı olan Kurban ve Ramazan Bayramı günlerini verdi» Hadisi Ebû Dâvûd rivayet etmiştir.

Bu iki bayramın dışındaki diğer bayramlar bidattir..

9. Soru: Ayların en faziletlisi hangisidir?

Cevap - Ramazan ayıdır..

10. Soru: Günlerin en faziletlisi hangisidir?

Cevap - Cuma günüdür..

11. Soru: Bir yıl içerisindeki en faziletli gün hangisidir?

Cevap- Kurban Bayramı günüdür. Arafat günü olduğu da söylenmiştir.

12. Soru: Yılın en faziletli gecesi hangisi??

Cevap - Kadir Gecesidir.

13. Soru: Mahrem olmayan bir kadın görünce ne yapmalıyım?

Cevap: Yapılması gerekli olan gözlere sahip çıkmaktır. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا

يَصْنَعُونَ﴾ [النور: ۳۰]

{Mümin erkeklere söyle, gözlerini haramdan sakınsınlar.} [Nûr Suresi: 30. Ayet].

14. Soru: Müslüman kadının tesettürü nasıl olmalıdır?

Cevap: - Vücudunun her yerini örtmesi gerekir. - Kıyafetinin süslü olmaması gerekir. - Şeffaf olmaması gerekir. - Dar bir kıyafet değil, bol olması gerekir. - Parfüm ve koku sürülmüş olmaması gerekir. - Erkek kıyafetine benzememesi gerekir. - Kâfir ve fasık kadınların kıyafetine benzememesi gerekir. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزُوجِحْ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلْبَابِهِنَّ ذَلِكَ أَذْنَى

أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥٦﴾ [الأحزاب: ٥٦]

{Ey Peygamber! Hanımlarına, kızlarına ve Müminlerin kadınlarına (bir ihtiyaç için dışarı çıktıkları zaman) dış örtülerini üstlerine almalarını söyle. Onların tanınması ve incitilmemesi için

en elverişli olan budur. Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.} [Ahzâb Suresi: 59. Ayet]

Ayetin Anlamı: Ey Peygamber! Hanımlarına, kızlarına ve Müminlerin kadınlarına söyle, yüzlerini, göğüslerini ve başlarını örtmek için başörtülerini ve çarşaflarını giyerek örtünsünler; böylece daha çok gizlenip korunmuş olurlar ve hoş olmayan şeylere veya sıkıntıya maruz kalmazlar. Allah; bağışlayandır, merhamet edendir. Çünkü geçmişte yaptıklarınızı bağışlamış ve size açıkladığı helal ve haramlarla size merhamet etmiştir

15. Soru: İnsanın düşmanları kimlerdir?

1 - Kötülüğü emreden nefis: Bu da kişinin, Allah Teâlâ'ya isyan etme hususunda nefsi ve hevasının emrettiklerine uyması ile gerçekleşir. Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

﴿ وَمَا أْبْرَأُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي إِنَّ رَبِّيَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴾ [Yusuf: ٥٣]

{Yine de ben nefsimi temize çıkarmıyorum. Çünkü nefis, rabbimin acıyıp koruması dışında, daima kötülüğü emreder; şüphesiz rabbim çok bağışlayan, pek merhamet edendir.} [Yûsuf Suresi: 53. Ayet]

2 - Şeytan: O, âdemoğlunun düşmanıdır. Onun amacı insanı saptırmak, ona kötü vesveseler vermek ve onu Cehennem'e sokmaktır. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿ يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَلًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوتَ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ

مُبِينٌ ﴿١٦٨﴾ [البقرة: ١٦٨]

{Sakın Şeytan'ın adımlarına uymayın. Çünkü o, sizin apaçık düşmanınızdır.} [Bakara Suresi: 168. Ayet]

3 - Kötü arkadaş: Onlar kötülüğü teşvik eden ve iyiliği engelleyen kimselerdir. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿ الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ ﴿٦٧﴾ [الزخرف: ٦٧]

{O gün, Allah'a karşı gelmekten sakınanlar dışında, dost olanlar (bile) birbirlerine düşman kesilirler.} [Zuhruf Suresi: 67. Ayet]

16 - Takva nedir?

Cevap - İtaat etme ve günahı terk etme eylemidir. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَتُ قِصَاصٌ فَمَنِ اعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾ [البقرة: ١٩٤]

{Allah'a karşı gelmekten sakının ve bilin ki, Allah kendine karşı gelmekten sakınanlarla beraberdir.} [Bakara Suresi: 194. Ayet]

17. Soru: Tövbe nedir?

Cevap - Tövbe: Allah Teâlâ'ya isyandan O'na itaat etmeye dönmektir. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَعَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ أَهْتَدَىٰ﴾ [طه: ٨٢]

{Şüphe yok ki ben, tövbe edip iman eden ve salih ameller işleyen, sonra da doğru yol üzere devam eden kimse için çok affediciyim.} [Tâ-Hâ Suresi: 82. Ayet].

18. Soru: Gerçek tövbenin şartları nelerdir?

Cevap

- 1- Günah işlemeyi terk etmek.
- 2 - Geçmişte yapılanlar için pişmanlık duymak.
- 3 - Tekrar günaha dönmeme hususunda kararlı olmak.
- 4 - Hakların ve mağduriyetlerin geri verilmesi.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ [آل عمران: ١٣٥]

{Yine onlar, bir kötülük yaptıklarında ya da kendilerine zulmettiklerinde Allah'ı hatırlayıp günahlarından dolayı hemen

tövbe istiğfar ederler. Zaten günahları Allah'tan başka kim başılayabilir ki! Bir de onlar, işledikleri günahlarda bile bile ısrar etmezler.} [Âli İmran Suresi: 135. Ayet]

19. Soru: Müslümanlar için izzet ve zafer yolu nedir?

Cevap : İslâm'a göre amel edip, günah ve hataları terk etmektir. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ ﴿٧﴾﴾ [محمد: ٧]

{Ey iman edenler! Eğer siz Allah'a (Allah'ın dinine) yardım ederseniz, O da size yardım eder, ayaklarınızı kaydırmaz.} [Muhammed Suresi: 7. Ayet]

Allah -Subhânehû ve Teâlâ- şöyle buyurmuştur:

﴿لَهُ مَعْقِبَتٌ مِّن بَيْن يَدَيْهِ وَمَنْ خَلْفَهُ يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُعَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُعَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَ لَهُ وَمَا لَهُمْ مِّن دُونِهِ مِن وَالٍ ﴿١١﴾﴾ [الرعد: ١١]

{Şüphesiz ki, bir topluluk kendi durumunu değiştirmedikçe Allah onların durumunu değiştirmez.} [Ra'd Suresi: 11. Ayet].

20. Soru: Duanın önemi nedir??

Cevap : Dua, en büyük itaatlerden biri ve ibadetlerin en büyüğüdür. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَن عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَٰخِرِينَ ﴿٦٠﴾﴾ [غافر: ٦٠]

{Rabbiniz şöyle buyurdu: Bana dua edin, kabul edeyim. Çünkü bana ibadeti (dua etmeyi) bırakıp büyüklük taslayanlar, aşağılanarak Cehennem'e gireceklerdir.} [Gâfir Suresi: 60. Ayet]

Nebi -sallallahu aleyhi ve selem- şöyle buyurmuştur: «Şüphesiz ki dua, ibadetin ta kendisidir.» Hadisi Ebû Dâvûd, Tirmizî ve İbn Mâce rivayet etmiştir.

21. Soru: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'e salat-u selam getirmenin anlamı nedir?

Cevap - Anlamı; Mele-i Ala'da Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'i övmesi için Allah'a dua edilmesidir.

22. Soru: Subhânallah'ın manası nedir?

Cevap - Allah Teâlâ'nın tesbih edilmesi; bütün noksanlık, kusur ve kötülükten münezzehe olduğunu ifade etmektir

23. Soru: Elhamdülillah'ın manası nedir?

Cevap - Allah Teâlâ'ya övmek, O'nu bütün kemal sıfatlarıyla vasfetmektir.

24. Soru: Allahu Ekber'in manası nedir?

Cevap - Allah Teâlâ her şeyden büyük, en ulu, en yüce ve en kudretli olandır.

25. Soru: Lâ havle velâ kuvvete illâ billâh'ın manası nedir?

Cevap - Kul, bir halden başka bir hale ancak Allah'ın bahşettiği güç ve kuvvet ile geçebilir anlamına gelir.

26. Soru: Estağfirullah'ın manası nedir?

Cevap - Kulun; Rabbinden günahlarını silmesi ve kusurlarını örtmesini istemesi anlamına gelir.

Sonuç

Bu soru ve cevaplar doğru itikat, amel ve söz üzere olabilmeleri için anne babaların çocuklarına açıklamaları ve sürekli tekrar etmeleri gereken konulardır. Bu hususlarda çocukların eğitimi, onları besleyip büyütmekten ve giydirmekten daha önemlidir. Allah -Subhânehû ve Teâlâ- şöyle buyurmuştur:

﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُوًا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ
غِلَاطٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٦﴾﴾ [التحریم: ٦]

{Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi, yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun. O ateşin başında gayet katı, çetin, Allah'ın kendilerine verdiği emirlere karşı gelmeyen ve kendilerine emredilen şeyi yapan melekler vardır.} [Tahrîm Suresi: 6. Ayet]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur: «Erkek, ailesinin çobanıdır ve sürüsünden sorumludur. Kadın, kocasının evinin çobanıdır ve sürüsünden sorumludur.» Hadisi Buhârî ve Müslim rivayet etmiştir.

Allah'ın salâtı, selamı Peygamber Efendimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in, ailesinin ve bütün ashabının üzerine olsun.

İçeriği

ÖNSÖZ.....	4
AKİDE BÖLÜMÜ: Akide İlmi: İslam Akaidi: Allah Teâlâ'nın rablığına, uluhiyetine, isim ve sıfatlarına, meleklerine, kitaplarına, resullerine, ahiret gününe, hayır ve şerri ile kadere, ispat edilen diğer gaybi hususlara, dinin esaslarına, bu konuda selef-i salihinin üzerinde icma ettikleri meselelere ve diğer konulara kesin olarak iman etmektir	6
1. Soru: Rabbin kim?	6
2. Soru: Dinin nedir?	6
3. Soru: Peygamberin kim?	6
4. Soru: Kelime-i Tevhidi ve anlamını söyle?	7
5. Soru: Allah -Azze ve Celle- Nerede?	7
6. Soru: Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Allah'ın Rasûlü olduğuna şehadet etmenin anlamı nedir?	7
7. Soru: Yüce Allah bizi neden yarattı?	8
8. Soru: İbadet Nedir?	8
9. Soru: En büyük görevimiz nedir?	9
10. Soru: Tevhidin çeşitleri nelerdir?	9
11. Soru: En büyük günah nedir?	9
12. Soru: Şirk ve çeşitleri nelerdir?	10
13. Soru: Allah Teâlâ'dan başka gaybı bilen var mı?	10
14. Soru: İmanın esası kaçtır? Cevap: İmanın esası altıdır?	10
15. Soru: İmanın şartlarının anlamı nedir?	11
16. Soru: Kur'an'ı Kerim'in tanımını nedir?	15
17. Soru: Sünnet nedir?	15
18. Soru: Bidat nedir? Onu kabul ediyor muyuz?	15
19. Soru: Velâ ve berâ inancı nedir?	16

20. Soru: Yüce Allah, İslam'dan başka bir din kabul eder mi?	16
21. Soru: Küfür, söz, amel ve itikatta olur. Buna örnek verebilir misin?	16
22. Soru: Nifak ve türleri nelerdir?	17
23. Soru: Peygamberlerin ve rasullerin sonuncusu kimdir?	17
24. Soru: Mucize nedir?	18
25. Soru: Sahabeler kimlerdir? Onları seviyor muyum??	18
26. Soru: Müminlerin anneleri kimlerdir?.....	19
27. Soru: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Ehlibeyt'inin bizim üzerimizdeki hakkı nedir?	19
28. Soru: Müslümanların yöneticilerine karşı tutumumuz nasıl olmalıdır?.....	20
29. Soru: Müminlerin yurdu neresidir?	20
30. Soru: Kâfirlerin yurdu neresidir?.....	21
31. Soru: Korku nedir? Umut nedir? Bunun delili nedir?	21
32. Soru: Allah Teâlâ'nın bazı isim ve sıfatlarını söyler misin?	21
33. Soru: Bu isimleri açıkla mısın?.....	22
34. Soru: Müslümanların âlimlerine karşı tutumumuz nasıl olmalıdır?.....	22
35. Soru: Allah Teâlâ'nın veli kulları kimlerdir?	23
36. Soru: İman; söz ve amel midir?	23
37. Soru: İman artar ve eksilir mi?.....	23
38. Soru: İhsan nedir?	24
39. Soru: Ameller Yüce Allah katında ne zaman makbul olur?	24
40. Soru: Allah Teâlâ'ya tevekkül etmek nasıl olur?	24

41. Soru: İyiliği emredip kötülükten sakındırmanın gereği nedir?.....24

42. Soru: Ehl-i Sünnet ve'l-cemaat kimdir?.....25

FIKİH BÖLÜMÜ: Fıkıh İlmi: Fıkıh: Taharet, namaz, zekat, oruç, hac, cihat ve diğer temel ibadetlerin şeri hükümlerini bilmektir.

.....26

1. Soru: Tahareti tarif edebilir misin?.....26

2. Soru: Necaset bulaşan bir şey nasıl temizlenir? 26

3. Soru: Abdestin fazileti nedir? 26

4. Soru: Nasıl abdest alırsın?.....27

5. Soru: Abdestin farzları nelerdir ve sayısı kaçtır? 27

6. Soru: Abdestin sünnetleri nelerdir ve sayısı kaçtır?....28

7. Soru: Abdesti bozan şeyler nelerdir? 29

8. Soru: Teyemmüm nedir? 29

9. Soru: Nasıl teyemmüm alınır? 30

10. Soru: Teyemmümü bozan şeyler nelerdir? 30

11. Soru: Mest ve çoraplar nedir? Onların üzerlerine mesh edilir mi? 30

12. Soru: Mestlerin üzerine mesh etmenin hikmeti nedir?.....31

13. Soru: Çorap üzerine mesh etmenin sıhhat şartları nelerdir?.....31

14. Soru: Çorabın üzerine nasıl mesh edilir? 32

15. Soru: Mestler üzerine mesh etmeyi bozan durumlar nedir?.....32

17. Soru: Namazın anlamı nedir?.....32

18. Soru: Namazın hükmü nedir? 32

19. Soru: Namazı terk etmenin hükmü nedir? 33

20. Soru: Bir Müslümana gece ve gündüz kaç vakit namaz farzdır? Her namazda kaç rekât vardır?.....33

21. Soru: Namazın şartları nelerdir?.....33

22. Soru: Namazın rükünleri nelerdir??	34
23. Soru: Namazın farzları nelerdir?	36
24. Soru: Namazın sünnetleri nelerdir?	36
25. Soru: Namazı bozan şeyler nelerdir?.	38
26. Soru: Bir Müslüman nasıl namaz kılar?	38
27. Soru: Selam verip namazı bitirdikten sonra hangi zikirleri yaparsın”?	42
28. Soru: Râtib sünnetler hangileridir ve fazileti nedir??	43
29. Soru: Haftanın en faziletli günü hangisidir?	43
30. Soru: Cuma namazını kılmamanın hükmü nedir?	44
31. Soru: Cuma namazı kaç rekâttır?	44
32. Soru: Cuma namazını (bilerek kılmamak) kaçırmak caiz midir??	44
33. Soru: Cuma gününün sünnetleri nelerdir?	44
34. Soru: Cemaatle namaz kılmamanın fazileti nedir?	46
35. Soru: Namazda huşu ne demektir??	46
36. Soru: Zekât nedir?	46
37. Soru: Müstehap olan sadaka nedir??	46
38. Soru: Oruç nedir?	47
39. Soru: Ramazan ayında oruç tutmanın fazileti nedir?	47
40. Soru: Ramazan dışında nafîle oruç tutmanın fazileti nedir?	47
41. Soru: Orucu bozan şeyler nelerdir?	48
42. Soru: Orucun sünnetleri nelerdir?	48
43. Soru: Hac nedir?	48
44. Soru: Haccın rükünleri nelerdir?	48
45. Soru: Hac ibadetinin fazileti nedir??	49
46. Soru: Umre nedir?.	49
47. Soru: Umrenin rükünleri nelerdir?	49

48. Soru: Allah yolunda cihat nedir?	49
SİYER-İ NEBİ BÖLÜMÜ Peygamberin Hayatının Bilinmesi: Peygamberin Hayatı: Rasûlullah Efendimiz Muhammed - sallallahu aleyhi ve sellem-'in doğumundan vefatına kadar olan hayatını anlatan ilim dalıdır.	50
1. Soru: Peygamberimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in nesebi nasıldır?	50
2. Soru: Peygamberimiz -sallallahu aleyhi ve sellem-'in annesinin ismi nedir?	50
3. Soru: Babası ne zaman vefat etti?	50
4. Soru: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- ne zaman doğdu?	50
5. Soru: Nerede doğdu?	50
6. Soru: Annesi haricindeki süt anneleri ve bakıcıları kimlerdir?	50
7. Soru: Dedesi Abdülmuttalib'in vefatından sonra ona kim baktı ve yetiştirdi??	51
8. Soru: Amcasıyla beraber ne zaman Şam'a gitti?	51
9. Soru: Şam'a ikinci yolculuğu ne zamandı?	51
10. Soru: Kureyş, Kâbe'yi ne zaman yeniden inşa etti? ...	51
11. Soru: Peygamber olarak gönderildiğinde kaç yaşındaydı? Kimlere gönderildi?	51
12. Soru: Peygamber olarak gönderildiğinde kaç yaşındaydı? Kimlere gönderildi?	51
13. Soru: İlk olarak vahiy ne ile başladı?	51
14. Soru: Vahiyden önce onun durumu nasıldı ve kendisine vahiy ilk ne zaman geldi?	52
15. Soru: Kur'an'dan kendisine vahyedilen ilk şey neydi?	52
16. Soru: Peygamberliğine ilk iman eden kimdi?	52
17. Soru: İslam'a davet nasıldı?	52

18. Soru: Açıkta davet yaptıktan sonra Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ve ona iman edenlerin durumu nasıldı?	52
19. Soru: Nebi-sallallahu aleyhi ve sellem-'in peygamber olarak gönderilmesinin onuncu yılında kim vefat etmiştir?	53
20. Soru: İsrâ ve Mirâç ne zamandı?	53
21. Soru: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- Mekke dışındaki insanları nasıl davet ediyordu?.....	53
22. Soru: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- Mekke'de ne kadar kalıp davet yapmıştır?	53
23. Soru: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- nereye hicret etti?	53
24. Soru: Medine'de ne kadar kaldı?	53
25. Soru: Medine'de kendisine İslam dini ile ilgili hükümlerden hangileri farz kılındı?.....	53
26. Soru: Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in gazveleri nelerdir?.....	54
27. Soru: Kur'an'da son indirilen ayet hangisiydi?.....	54
28. Soru: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- ne zaman vefat etti ve kaç yaşındaydı?.....	54
29. Soru: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in eşleri kimlerdir?.....	54
30. Soru: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in çocukları kimlerdir?	55
31. Soru: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in bazı yaratılış özelliklerinden bahseder misin?.....	55
32. Soru: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- ümmetini nasıl bırakmıştır?	55

TEFSİR BÖLÜMÜ Tefsir İlmi: Tefsir: İman, ibadet, amel, ahlak, helal ve haramlar, emir ve yasaklar ve diğer hususlarda Kur'an-

ı Kerim'in hidayet içeren ayetlerinin manalarını açıklayan ilim dalıdır. Not: Bu bölüm ayetleri ezberlemek ve anlamlarını anlamak içindir.....56

1. Soru: Fâtiha Suresi'ni oku ve tefsirini yap.....56
2. Soru: Zilzâl Suresi'ni oku ve tefsirini yap.....57
3. Soru: Âdiyât Suresi'ni oku ve tefsirini yap. 58
4. Soru: Kâria Suresi'ni oku ve tefsirini yap.....60
5. Soru: Tekâsür Suresi'ni oku ve tefsir et.....62
6. Soru: Asr Suresi'ni oku ve tefsirini yap.....63
7. Soru: Humeze Suresi'ni oku ve tefsirini yap.....64
8. Soru: Fil Suresi'ni oku ve tefsir et.....65
9. Soru: Kureyş Suresi'ni oku ve tefsirini yap. 66
10. Soru: Mâûn Suresi'ni oku ve tefsirini yap. 66
11. Soru Kevser Suresi'ni oku ve tefsirini yap.....68
12. Soru: Kâfirûn Suresi'ni oku ve tefsirini yap. 68
13. Soru: Nasr Suresi'ni oku ve tefsirini yap.. 69
14. Soru: Mesed Suresi'ni oku ve tefsirini yap.. 70
15. Soru: İhlâs Suresini oku ve tefsirini yap.. 71
16. Soru: Felâk Suresi'ni oku ve tefsirini yap.....72
17. Soru: Nâs Suresi'ni oku ve tefsirini yap. 72

HADİS BÖLÜMÜ Hadis İlmi Hadis: Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e söz, fiil, tasvip ettiği hususlar, ahlakî veya yaratılış özellikleri yönünden izafe edilen şeylerdir.....74

1. Soru: Hadisi tamamla: «Ameller ancak niyetlere göredir....» Bazı faydalarından bahset.” 74
2. Soru: Hadisi tamamla: «Her kim bizim şu işimizde ondan olmayan bir şeyi ihdas ederse...» Bazı faydalarından bahset.” 74
3. Soru: Hadisi tamamla: «Bir gün Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in huzurunda bulunduğumuz sırada...» Bazı faydalarından bahset.... ” 75

4. Soru: Hadisi tamamla: «Müminlerin iman bakımından en kâmil olanları...» Bazı faydalarından bahset.. 77
5. Soru: Hadisi tamamla: «Kim Allah'tan başkası adına yemin ederse...» Bazı faydalarından bahset.” 77
6. Soru: Hadisi tamamla: «Sizden biriniz, beni sevmedikçe imam etmiş olmaz...» Bazı faydalarından bahset.” 77
7. Soru: Hadisi tamamla: «Sizden biriniz kendisi için istediği şeyi ...» Bazı faydalarından bahset.” 78
8. Soru: Hadisi tamamla: «Nefsimi elinde tutan Yüce Allah'a andolsun ki...» Bazı faydalarından bahset.” 78
9. Soru: Hadisi tamamla: «Güç ve kuvvetimiz ancak Allah iledir...» Bazı faydalarından bahset.....79
10. Soru: Hadisi tamamla: «Şunu iyi bilin ki, insan vücudunda küçücük bir et parçası vardır...» Bazı faydalarından bahset.” 79
11. Soru: Hadisi tamamla: «Kimin -dünyadaki- son sözü, Lâ ilâhe illallah olursa...» Bazı faydalarından bahset.” 79
12. Soru: Hadisi tamamla: «Mümin ne kınayıcı, ne lanet edici...» Bazı faydalarından bahset.” 80
13. Soru: Hadisi tamamla: «Kişinin iyi bir Müslüman olmasının alametlerinden...» Bazı faydalarından bahset.” 80
- Cevap- Ebû Hureyre -radiyallahu anh-'dan rivayet edildiğine göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:.....80
- «Kişinin kendisini ilgilendirmeyen şeyleri terk etmesi iyi bir Müslüman olmasının âlametlerindedir.».....80
- Hadisi Tirmizî ve diğerleri rivayet etmiştir.....80
- Hadisten çıkarılan bazı faydalı bilgiler:.....81
- 1- Başka bir kimsenin din ve dünya işleriyle ilgili olarak insanın kendisini ilgilendirmeyen şeyleri terk etmesi...81

2- İnsanın kendisini ilgilendirmeyen şeyleri terk etmesi o kimsenin Müslümanlığının kemalindedir.....	81
14. Soru: Hadisi tamamla: «Kim Allah'ın kitabından bir harf okursa...» Bazı faydalarından bahset..”	81
İSLAMDAKİ GÖRGÜ KURALLARI İLE İLGİLİ BÖLÜM Görgü Kuralları (Edep ve Ahlak) ile İlgili Bilgiler İslam'daki Görgü Kuralları: İslam dininde yer alan övülen davranışlar, fiiller ve tutumların bütünüdür. Allah'a ve O'nun yarattıklarına karşı uygulanması gereken edep ve görgü kurallarını içerir.	82
Allah Teâlâ'ya Karşı Edepli Olmakla İlgili Kurallar:.....	82
1. Soru- Allah Teâlâ karşısında nasıl edepli olunur?	82
Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e Karşı Edepli Olmak İle İlgili Kurallar:.....	83
2. Soru: Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e karşı nasıl edepli olunur?.....	83
Soru: Anne babaya karşı nasıl edepli olunur?	85
1- Günah olmayan şeylerde anne babaya itaat etmek....	85
Sıla-i Rahim Yapmakla İlgili Edep Kuralları:	86
4. Soru: Nasıl sila-i rahim yaparım?.....	86
Allah Teâlâ İçin Yapılan Kardeşlikteki Görgü Kuralları: .	86
5. Soru: Kardeşlerimle ve arkadaşlarımla nasıl olmalıyım?	86
Komşulukla İlgili Görgü Kuralları:	88
6. Soru: Komşulukla ilgili görgü kuralları nelerdir?	88
Misafirperverlik ile İlgili Görgü Kuralları:	89
7. Soru: Misafirperverlik ve misafir için görgü kuralları nelerdir?	89
Hastalık Durumundaki Görgü Kuralları:	90
8. Soru: Hastalık durumundaki ve hasta ziyaretindeki görgü kuralları nelerdir?	90
İlim Talep Etmenin Adabı:	91

9. Soru: İlim talep etmenin adabı nedir?	91
Bir Yerde Otururken Gösterilmesi Gereken Görgü Kuralları:	92
10. Soru: Bir yerde otururken gösterilmesi gereken görgü kuralları nelerdir?.....	92
Uyku Adabı:.....	92
11. Soru: Uyku adabı nasıl olmalıdır?	92
Yemek Adabı:	93
12. Soru: Yemek adabı nasıldır?	93
Giyinme Adabı:	95
13. Soru: Giyinme adabı nasıldır?.....	95
Bir Bineğe ya da Taşıta Binme Adabı:	96
14. Soru: Bir bineğe ve taşıta binme adabı nasıl olur?	96
Yol Adabı:.....	97
15. Soru: Yoldaki görgü kuralları nelerdir?	97
Eve Giriş ve Çıkış Adabı:	98
16. Soru: Eve giriş ve çıkış adabı nasıldır?	98
Tuvalet Adabı:.....	98
17. Soru: Tuvalet adabı nedir?	98
Mescit ile İlgili Adap Kuralları:	100
18. Soru: Mescit ile ilgili adap kuralları nelerdir?.....	100
Selam Adabı:.....	100
19. Soru: Selam adabı nasıldır?.....	100
İzin İsteme Adabı:	101
20. Soru: İzin isteme adabı nasıldır?	101
Hayvanlara Karşı Merhametli Davranma Adabı:	103
21. Soru: Hayvanlara karşı nasıl merhametli davranırım?	103
Spor ile İlgili Görgü Kuralları:	104
22. Soru: Spor ile ilgili görgü kuralları nelerdir?.....	104
Mizah/Şaka Yapmanın Adabı:.....	104

23. Soru: Mizah yapmanın adabı nedir?	104
Hapşırmayla İlgili Görgü Kuralları:.....	105
24. Soru: Hapşırma adabı nasıldır?.....	105
Esneme Adabı:	105
25. Soru: Esneme adabı nasıldır?.....	105
Dua Etme Adabı:	106
26- Dua etme adabı nasıldır?.....	106
Kur'an-ı Kerim Okuma Adabı	108
27. Soru: Kur'an-ı Kerim okuma adabı nasıldır?	108
AHLAK BÖLÜMÜ Ahlak İlimi: Ahlak: İyiliğin ve kötülüğün manasının bilindiği ilimdir. Allah'a ve O'nun yarattıklarına karşı nasıl davranılması gerektiğini açıklar.....	109
1. Soru: Güzel ahlakın fazileti nedir?.....	109
2. Soru: Neden İslam ahlakına bağlı kalırız?.....	109
3. Soru: Ahlakı nereden öğreniyoruz?	109
4. Soru: Güzel ahlak ve çeşitleri nelerdir?	110
5. Soru: İhsanın zıttı olan davranış hangisidir?.....	110
6. Soru: Emanet çeşitleri ve örnekleri nelerdir?.....	111
7. Soru: Emanetin zıddı nedir?.....	111
8. Soru: Dürüst olmanın özelliği nedir?	112
9. Soru: Dürüstlüğün zıddı nedir?	112
10. Soru: Sabır çeşitleri nelerdir?	113
11. Soru: Sabrın zıddı nedir?.....	113
12. Soru: Yardımlaşma ahlakı nedir?.....	114
13. Soru: Hayâlî olmanın çeşitleri nelerdir?.....	115
14. Soru: Merhametli olmanın örnekleri nelerdir?	115
15. Soru: Sevginin çeşitleri nelerdir?.....	116
16. Soru: Neşeli ve samimi olmak ne demektir?.....	117
17. Soru: Haset etmek ne demektir?	117
18. Soru: İstihza/alay etmek ne demektir?.....	117
19. Soru: Tevazu ne demektir?	118

20. Soru: Haram olan kibrin çeşitleri nelerdir?	119
21. Soru: Haram olan hilenin çeşitleri nelerdir?.	119
22. Soru: Gıybet nedir?	120
23. Soru: Dedikodu nedir?	120
24. Soru: Tembellik nedir?.....	120
25. Soru: Öfke türleri nelerdir?.....	121
26. Soru: İnsanların gizli hallerini araştırmak nedir? ..	122
27. Soru: İsrâf nedir? Cimrilik nedir? Cömertlik nedir?	122
28. Soru: Korkaklık nedir? Cesaret nedir?.....	122
29. Soru: Dil ile söylenen ve haram olan bazı sözler hangileridir?.....	123
30. Soru: Bir Müslümanın güzel ahlak kazanmasına yardımcı olan unsurlar nelerdir?.....	123
DUA VE ZİKİRLER BÖLÜMÜ Zikir İlmi Zikrin Tanımı: Tehlil, tekbir, tesbih, tahmid, istiğfar ederek Allah -Subhânehû ve Teâlâ-'yı övmek, sabah ve akşam zikirleri, namaz zikirleri, uyumadan önceki, uykudan uyanınca yapılan ve diğer vakitlerde yapılan zikirlerle Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'den bize bildirilen ibareleri kullanarak Allah'ı anmak için dilin hareket etmesidir. Zikirlerin en hayırlısı, kalbin ve dilin ittifak ettiği zikirdir.....	
1. Soru: Zikrin fazileti nedir?	125
2. Soru: Zikrin faydaları nelerdir?.....	125
3. Soru: Zikrin en faziletlisi hangisidir?	125
4. Soru: Uykudan uyandıığında ne diyorsun?	125
5. Soru: Elbiseni giyerken ne dersin?.....	126
6. Soru: Elbiseyi çıkarırken ne dersin?.....	126
7. Soru: Yeni elbise giyerken yapılan dua hangisidir? ..	126
8. Soru: Yeni bir elbise giyen kimseye senin yapacağın dua hangisidir?.....	126

9. Soru: Tuvalete girmeden önce yapılacak dua hangisidir?	126
10. Soru: Tuvaletten çıkarken yapılacak dua hangisidir?	126
11. Soru: Abdestten önce ne denir?.....	126
12. Soru: Abdestten sonra yapılan zikir hangisidir?.....	127
13. Soru: Evden çıkarken yapılan zikir hangisidir?.....	127
14. Soru: Eve girerken yapılan zikir hangisidir?	127
15. Soru: Camiye girerken yapılan dua hangisidir?	127
16. Soru: Camiden çıkarken yapılan dua hangisidir?	127
17. Soru: Ezanı duyduğunda ne dersin?	127
18. Soru: Ezandan sonra ne dersin?	127
19. Soru: Sabah ve akşam hangi zikirleri yaparsın?	128
20. Soru: Uyumak istediğinde ne dersin?	129
21. Soru: Yemek yemeden önce ne dersin?.....	129
22. Soru: Yemeğin bittiğinde ne diyorsun?	129
23. Soru: Misafirin kendisine yemek ikram edene yapacağı dua hangisidir?.....	129
24. Soru: Bir kişi hapşırduğunda ne der?	129
25. Soru: Bir meclisten kalkarken ne dersin "meclisin kefaret duası"?	130
26. Soru: Bir bineğe binince yapılan dua hangisidir?....	130
27. Soru: Yolculuk duası hangisidir?.....	130
28. Soru: Yola çıkacak kimsenin geride kalan için yapacağı dua hangisidir?.....	131
29. Soru: Geride kalanın yola çıkacak kimseye yapacağı dua hangisidir?.....	131
30. Soru: Çarşıya girerken yapılacak dua hangisidir?...	131
31. Soru: Öfke anında yapılacak dua hangisidir?	131
32. Soru: Sana iyilik yapan birine ne dersin?	131

33. Soru: Binek tökezlediği zaman yapılacak dua hangisidir?..... 131
34. Soru: Hoşunuza giden bir şey olursa ne dersin?..... 131
35. Soru: Hoşlanmadığın bir şey başına gelse ne dersin? 132
36. Soru: Nasıl selam verilir ve selam alınır? 132
37. Soru: Yağmur yağarken yapılacak dua hangisidir? 132
38. Soru: Yağmurdan sonra yapılacak dua hangisidir? 132
39. Soru: Rüzgar duası hangisidir? 132
40. Soru: Gök gürültüsü duyulduğunda hangi dua yapılır? 132
41. Soru: Başına bir musibet gelen kimseyi görünce yapılacak dua? 132
42. Soru: Başına bir şey gelmesinden korkan kimse nasıl dua eder?..... 133
43. Soru: Nebi -aleyhissalatu vesselam-'a nasıl salavat getiririz? 133

ÇEŞİTLİ BÖLÜMLER Çeşitli Bölümler Munevveât: Çeşitli ilimlerdeki önemli soru ve cevaplardan oluşan bir bölümdür 134

1. Soru: Beş teklifi hüküm hangileridir?..... 134
2. Soru: Bu beş hükmü açıklar mısın?..... 134
3. Soru: Fıkıh öğrenmenin semeresi ve dinde fıkıhın fazileti nedir?..... 135
4. Soru: Alışveriş ve sosyal ilişkilerin hükmü nedir?..... 135
5. Soru: Bazı yasak muamelat ve satış türleri nelerdir?. 135
6. Soru: Allah'ın senin üzerindeki nimetlerinden bazıları nelerdir?..... 136
7. Soru: Nimetlere karşı yapmamız gereken nedir? Nimetlere karşı nasıl şükrederiz? 137

8. Soru: Müslümanların bayramları nelerdir?	137
9. Soru: Ayların en faziletlisi hangisidir?	137
10. Soru: Günlerin en faziletlisi hangisidir?	138
11. Soru: Bir yıl içerisindeki en faziletli gün hangisidir?	138
12. Soru: Yılın en faziletli gecesi hangisi??	138
13. Soru: Mahrem olmayan bir kadın görünce ne yapmalıyım?	138
14. Soru: Müslüman kadının tesettürü nasıl olmalıdır?	138
15. Soru: İnsanın düşmanları kimlerdir?	139
16 - Takva nedir?.....	140
17. Soru: Tövbe nedir?.....	140
18. Soru: Gerçek tövbenin şartları nelerdir?	140
19. Soru: Müslümanlar için izzet ve zafer yolu nedir? ..	141
20. Soru: Duanın önemi nedir??	141
21. Soru: Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'e salat-u selam getirmenin anlamı nedir?.....	142
22. Soru: Subhânallah'ın manası nedir?	142
23. Soru: Elhamdülillah'ın manası nedir?.....	142
24. Soru: Allahu Ekber'in manası nedir?.....	142
25. Soru: Lâ havle velâ kuvvete illâ billâh'ın manası nedir?	142
26. Soru: Estağfirullah'ın manası nedir?	142
Sonuç.....	143
İçeriği.....	144

BILGI EDİNİN İSLAM HAKKINDA

100'den Fazla Dil İle

موسوعة الأحاديث النبوية
HadeethEnc.com

Peygamberin hadislerinin ve açıklamalarının 60'tan fazla dilde kusursuz çevirileri.

بيان الإسلام
byenah.com

İslam'ı tanıtmak ve öğretmek için 120'den fazla dilde seçilmiş materyaller.

موسوعة القرآن الكريم
QuranEnc.com

Kur'an-ı Kerim'in anlamlarının 75'ten fazla dilde kusursuz çevirileri.

موسوعات وخدمات إسلامية باللغات
s.islamenc.com

Dünyanın çeşitli dillerinde daha fazla web sitesi için (s.islamcontent.com)

موسوعة المحتوى الإسلامي باللغات
islamcontent.com

(125) 'ten fazla dilde çeşitli ve kapsamlı İslami materyaller.

ملا يسع أطفال المسلمين جهله
kids.islamenc.com

Çocuklar ve Müslümanların geneli için 40'tan fazla dilde sorular ve cevaplar.

جمعية خدمة المحتوى
الإسلامي باللغات

جمعية الدعوة
وتوعية الجاليات بالربوة

978-603-8412-83-1

Tr215